

Št. 214 (21.147) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Gornji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/>

e-mail: redakcija@primorski.eu

NEDELJA, 14. SEPTEMBRA 2014

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega dnevnika
vedno s seboj

**Snemi aplikacijo
s spletne trgovine**

Available on the
App Store

Google play

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

9 771124 666007

Brez šova na kraju papeževega joka

IGOR DEVETAK

Da papež včeraj ni bil vesel, da je imel namesto gostoljubnega nasmeha, na katerega nas je navadil, na obrazu senco, je najprej opazil otročič pred ronškim letališčem. Ko je v Redipulji brez pompa, ki običajno spremlja njegove maše pred tisočglavimi množicami, začel obred s tresočim glasom, je marsikoga prešinila misel-bojazen, da ni zdrav. Pa še užaloščenost in razočaranje mnogih med ljudmi, ki so na kraj prišli še pred zoro, ker se včeraj ni spustil mednje, ker ni jemal k sebi v naročje otrok, ker ni objemal prizadetih, ker ni simpatično dvigoval palca ... Skratka, ker ni bilo šova, ker se jih ni dotaknil, ker ga niso videli.

Kako naj bi vse to storil, če je v Redipuljo prišel izgovoriti krepke besede: »S srcem sina, brata, očeta, prosim vse vas in za vse nas spreobrnjenjaje srca, da od "Kaj mi mar?" preidemo v jok za vse padle "nepotrebne morije", za vse žrtve nespameti vojne. Človeštvo se mora zjokati, in zdaj je čas joka.« Besede, ki so razumljive verniku in laiku. Ni prišel praznovati, ni prišel nikogar srečevati, prišel se je zjokati na grobove petnajst tisočih v Foljanu in stotisočih v Redipulji, ki so po njegovi volji včeraj obenem bili pretekli in bodoče žrtve vseh vojn. Senca na obrazu, tresoč glas - to je bil papežev jok. Iskren jok je očistilo, je moralna obeza: Nikoli več vojne! To je bil včerajšnji papežev apel. Isti apel, ki ga je izgovoril v juliju, ko je pozval k ustavitvi nasilja na območju Gaze, v Iraku in Ukrajini ... In bil neuslišan.

Ko smo včeraj odhajali s kraja papeževega joka, smo opazili italijanskega alpinca, ki se je za hip ustavil pred avstro-ogrskim pokopališčem v Foljanu in na sebi naredil znamenje križa. Prvič.

FOLJAN, REDIPULJA - Frančiškov obisk v spomin na žrtve vseh vojn

Papež pri kostnici: »Vojna je norost«

V Foljanu obisk avstro-ogrskega pokopališča, v Redipulji maša

Papež Frančišek je pred mašo v Redipulji obiskal avstro-ogrsko pokopališče v Foljanu, kjer je molil na grobovih tam pokopanih vojakov; po pokopališču se je sprehodil sam, brez spremstva

ANSA

FOLJAN, REDIPULJA - »Vojna je norost«: s temi besedami je v svoji homiliji med mašo pred več desetstisočglavo množico, zbrano pred kostnico v Redipulji, papež Frančišek jasno obsodil vojno, katere vzroki so pohlep, nestrpnost in oblastniška ambicija, predvsem pa brezbržnost do sočloveka, ter pozval k spreobrnjenju srca. Papežev obisk, ki ga je priredil italijanski vojaški ordinariat ob stoletnici prve svetovne vojne, je potekal v znamenju spomina na žrtve vseh vojn, poleg številnih vernikov iz FJK in Italije ter pripadnikov oboroženih sil pa se ga je udeležilo tudi več delegacij iz številnih držav, več sto vernikov, duhovnikov in škofov pa je prišlo tudi iz Slovenije.

Papež je začel svoj obisk v Foljanu, kjer se je v tišini poklonil padlim na avstro-ogrskem vojaškem pokopališču.

Na 2. in 3. strani

**Skromna javna dela
na Vzhodnem Krasu**

Na 5. strani

**Guagnini: Boris Pahor
je pravi mladenič**

Na 10. strani

**Dimitrij Volčič
o ukrajinski krizi**

Na 13. strani

**Iz Gorice poziv k
posvojitvi psov in muc**

Na 18. strani

**Spomin na žensko
taborišče Ravensbrück**

Na 20. strani

ELISABETTA MINIUSSI
ŠOLA ZA MODNO KROJENJE ORGANIZIRA TEČAJE ZA
risanje krojev, krojenje in šivanje,
modno skico, pletenje

NOVO!
www.scuolaminiussi.it

**v ponedeljek,
22. SEPTEMBRA
začetek tečajev**

INFORMACIJE IN PRIJAVE:
PRIJAVE SPREJEMAMO OD 1. SEPTEMBRA DALJE,
OD PONEDELJKA DO PETKA
OD 10.00 DO 12.00 IN OD 17.00 DO 19.00

Ulica De Jenner, 12/4 - Trst - tel. 040 281366 - info@scuolaminiussi.it

Evergreen
TUTTO GIARDINO

**Prodaja
Bukovih in hrastovih drv
Bukovih in
jelkovih
peletov**

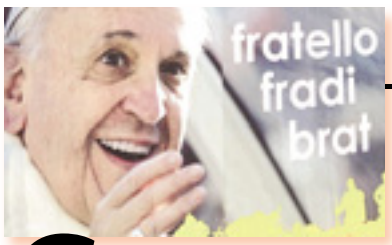
**Ul. Dragotin Kette, 13 A
Bazovica (Trst)
tel. +39 040 226894
mob. +39 393 7741336**

GIOMA
DOBAVA IN MONTAŽA

**Leseni podi
Okna in okvirji
Notranja vrata
Blindirana vhodna vrata**

leseni podi **blindirana vhodna vrata** **notranja vrata** **pvc okna in okvirji**

GIOMA - Ulica Remis 50 - San Vito al Torre (UD)
Tel. in faks **0432 997154**
info@giomavpavimenti.it - www.giomavpavimenti.it

Sam v tišini

Papež: »Otroci, bodite na strani dobrih ljudi«

Poklon madžarske delegacije z ministrom na čelu

FOLJAN - »Otroci, molite za mir v svetu. Vedno bodite na strani dobrih ljudi.« Tako je papež Frančišek nagovoril otroke, ki so ga pričakali pred avstro-ogrskim vojaškim pokopališčem v Foljanu. To je bil tudi edini neposredni stik z ljudmi, ki ga je papež imel med včerajšnjim obiskom na Goriškem.

Papež je v Foljan prispel nekaj minut po deveti uri. To je tudi bila prva etapa njegovega romanja. Pred pokopališčem so mu dobrodošlico izrekli domači župan Antonio Calligaris, župnik iz Foljana Duilio Nardin, predsednik avstrijskega Črnega križa Peter Rieser in general Rosario Aiosa, ki je odgovoren za vzdrževanje vojaških grobnic in spomenikov. Učenec in učenka osnovne šole iz Foljana sta papežu poklonila šop cvetja, ki ga je Sveti oče ponesel na pokopališče in ga položil k enemu izmed grobov. Frančišek je nato vstopil na pokopališče in že po prvih korakih spremljevalca z dežnikom prosil, naj ga pusti samega. S steze je stopil med grobove in postal pred kamnom z imenom madžarskega vojaka Papa Ferencsa. Pet minut je molil v tišini, nakar se je odpravil k osrednji grobnici, na dnu pokopališča, in še tam postal krajši čas. Ob izhodu je nagovoril domačega župni-

ka Nardina, ki se mu je zahvalil za obisk. »Sveti oče; veste, v naših krajih smo med prvo svetovno vojno zelo trpeli. Umrlo je tudi veliko civilistov, saj so morali naši ljudje v izgnanstvo. Največ jih je izgubilo življenje v Wagni. Med njimi je bilo tudi veliko otrok,« je domači župnik povedal papežu, ki se je nato približal ravno otrokom osnovne šole iz Foljana. Nagovoril jih je z rahlim nasmeškom, primernim za otroke, vendar s pomembnimi besedami. Dejal jim je, da je mir največja vrednota, zato naj bodo vedno na strani ljudi, ki si za mir prizadevajo. Dečku in deklici, ki sta ga sprejela ob prihodu na pokopališče, je podaril rožni venec; žarela sta od sreče.

Papež se je nato s temno modrim Golfom odpeljal do kostnice v Redipulji, kjer je daroval mašo. Po njegovem odhodu so pokopališče obiskali številni ljudje, ki so prišli v Foljan, da bi Frančiška pobliže videli. Na nagrobnih kamnih so prebirali imena padlih in ugotavljali, da so avstro-ogrsko vojsko sestavljali vojak različnih narodnosti; med njimi so bili tudi Slovenci, nekateri izmed teh so pokopani v Foljanu.

Ko je bilo papeževe maše pri kostnici konec in so se ljudje počasi razšli, je na avstro-ogrskem pokopališču potekala še

Papež je na grob avstro-ogrskega vojaka položil šop cvetja in nato ostal na pokopališču sam

ANSA

ena svečanost, tokrat kar množična, saj se je udeležila madžarska delegacija z obrambnim ministrom Csabo Hendejem na čelu. Na obeh straneh središčnega drevoreda so stali madžarski uniformirani vojaki, med njimi nekaj članov italijanskih veteranskih združenj pa še župan Foljana Calligaris. Ob osrednji grobnici so Madžari za-

grali državne himne, tudi italijansko, ljudi je nagovoril minister. Ko smo prisluhnili njegovemu pogovoru z županom, nam je postalo jasno, zakaj je na lastno odločitev prišel z vojaško delegacijo včeraj na Goriško. Povedal je, da se je med prvo svetovno vojno na soški fronti boril tudi njegov ded. Preden so deda vpoklicali v vojsko in

ga poslali v naše kraje, je na Madžarskem že imel tri otroke. Iz vojne se je vrnil domov in se mu je v zakonu rodilo še devet otrok. Sedanji minister Csaba Hende se je rodil njegovemu dvanajstemu, zadnjemu sinu. Zato se je minister prišel pokloniti dedovim tovarišem, ki se s soške fronte niso vrnili. (dr, ide)

Papež se s pokopališča odpravlja h kostnici

FOTO D.R.

Madžarska svečanost na pokopališču

FOTO IDE

REDIPULJA - Slovenski verniki

Frančišku prinesli potico in se spomnili pradedov

REDIPULJA - V Redipuljo je včeraj prišlo tudi veliko Slovencev. Že ob 5.45 sta iz Štandreža odpotovala dva avtobusa, s katerima so se verniki preko Doberdoba pripeljali do kostnice. Ob njej se je zbralo tudi več števerjanskih župljanov, med katerimi je bila tudi županja Franka Padovan. Največ slovenskih vernikov je bilo iz koprške škofije - okrog petsto, kar nekaj pa jih je prišlo tudi z drugih koncev Slovenije. Z avtobusom se je v Redipuljo pripeljal okrog petdeset romarjev iz Breznice na Gorenjskem. S sabo so prinesli tudi potico, za katero upajo, da jo je župnik Franc Bole uspel izročiti papeževim spremljevalcem. Potico so pospremili s pismom, s katerim papeža vabijo v Brezje.

»Iz Sežane smo se odpravili na pot z avtobusom že ob 5.15, potem pa smo obšli še številne druge kraške vasi. Upamo, da bomo papeža tudi поблиže videli,« so povedali sežanski romarji, vendar se njihova želja ni ures-

ničila. Papež je prišel do odra, kjer je daroval mašo, po poti, ki je speljana z roba stopnišča; po njej je tudi zapustil kostnico, tako da ga verniki na spodnjem delu stopnišča večinoma niso videli, čeprav so stali na območju za akreditirane obiskovalce. »Pred odrom je cel kup ljudi, ki nam onemogoča, da bi videli papeža, kako mašuje,« je med obredom potarnala romarka iz Veneta. Pred odrom so se res nagnetli številni visoki gostje in predstavniki vojaških oblasti, tako da so povsem zakrili pogled na oltar vsem, ki so stali na spodnjem delu stopnišča.

Slovenski verniki so mašo spremljali zelo doživeto, saj so se številni izmed njih spominjali svojih prednikov, ki so na svoji koži doživeli grozote prve svetovne vojne. »Moj prastric je umrl na Krasu, praded pa se je boril v Galiciji,« je povedala romarka iz Sežane; podobne žalostne zgodbe je bilo slišati iz ust večine slovenskih romarjev. (dr)

Otroci čakajo na papeža

BUMBACA

RONKE - Papež na letališču

»Danes ni vesel«

Letalski potniki so morali pešačiti - Dekletu zasegli protestni letak

Papež zapuša Ronke

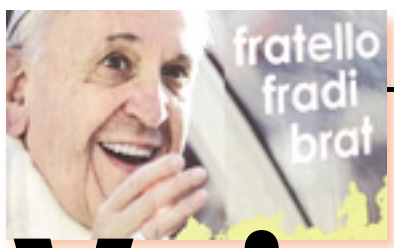
ANSA

RONKE - »Danes ni vesel.« Da je bil papež Frančišek med včerajšnjim obiskom resen, je opazila tudi mala deklica, ki ga je s svojo mamo pričakala na ronškem letališču. Letalo Airbus 319 italijanske vojske je pristalo natanko ob deveti uri. Z letala je papež stopil pod belim dežnikom, nato so mu dobrodošlico izrekli predsednica dežele Debora Serracchiani, goriški nadškof Carlo Roberto Maria Radaelli, goriški prefekt Vittorio Zappalorto, predsednik pokrajine Enrico Gherghetta in ronški župan Roberto Fontanot. Po kratkem pozdravu se je papež z avtomobilom tipa Volkswagen Golf temno modre barve z vatikansko registracijo odpravil v Foljan in nato v Redipuljo.

»Z današnjim obiskom se papež želi pokloniti padlim; ne gre za praznično srečanje, za katerega bomo še imeli čas, saj sem ga že povabil, naj se vrne v naše kraje in še zlasti naj obišče Oglej,« je pojasnil goriški nadškof Radelli, še preden je papež priletel v Ronke. Za njegov prihod so poosttrili varnostne ukrepe na letališču, osebje civilne zaščite, policisti in karabinjerji so stali tudi ob cesti, ki vodi do Foljana in Redipulje;

okrog kostnice je bilo skritih več ostrostrelcev. Medtem ko je Sveti oče daroval mašo, sta se pilot Alessandro Tortorella in njegov pomočnik Simone Cavelli - nekdanji solist akrobatske skupine Frecce tricolori - odpravila na kavo v bar letališča. »Polet je minil brez vsakršnih težav; papež je nekaj časa počival, potem je nekaj prebral. Frančišek je res izjemna oseba in v čast mi je, ko sem odgovoren za njegove polete,« je povedal Tortorella.

Papežev obisk pa ni razveselil ravno vseh, še zlasti ne letalskih potnikov. Nekateri so morali čakati tri ure, da so lahko zapustili letališče; drugi so morali s kovčki v rokah prepešačiti nekaj kilometrov, da so prišli do letališča, saj so bile vse okoliške ceste zaprte. Še najbolj nezadovoljna je bila 22-letna Chiara iz Vidma, ki se je odpravljala v Lizbono v okviru programa študijskih izmenjav Erasmus. Chiara je na letak večjega formata zapisala: »Hvala Frančišek, da si blokiral letališče. Iz kaprica posameznika težave za mnoge«. Policisti so letak zasegli, osebje oddelka Digos pa jo je zaslislalo.

REDIPULJA - Papež Frančišek maševal za žrtve vseh vojn

Vojna je norost

Razlogi zanjo so pohlep, nestrpnost in oblastniška ambicija
Molitev za žrtve in oljenka v spomin na prvo svetovno vojno

REDIPULJA - Vojna je norost, ki jo povzročajo pohlep, nestrpnost in oblastniška ambicija, predvsem pa brezbrzičnost do sočloveka, ki je zaobjeta v stavku »Kaj mi mar?«, zato je potrebno spreobrnjenje srca od brezbrzičnosti k joku, ki ga človeštvo tako zelo potrebuje. To je osrednje sporočilo včerajšnjega kratkega, a vsebinsko polnega in nadvse pomenljivega obiska papeža Frančiška v Redipulji, kjer je pred več desetisočglavo množico (poleg 15.000, ki so imeli vstopnico, je za pregradami bilo še veliko udeležencev, tako da računajo, da se je dogodka udeležilo okoli 40.000 ljudi) maševal za padle in žrtve vseh vojn.

Bog ustvarja, vojna uničuje

Verniki ter pripadniki oboroženih sil z družinami, pa tudi novinarji in druge akreditirane osebe so se na prizorišču svečanosti, ki jo je priredil italijanski vojaški ordinariat, začeli zbirati že v zelo zgodnjih jutranjih urah, ko je vladala še trda tema, da bi prišli na prizorišče, pa so morali prepešati kar lepo razdaljo, naj so prihajali iz Ronk ali Foljana, in nato več ur stati pod dežjem, ki je prenehal šele proti koncu maše. Nekaj pred 10. uro je papež Frančišek, ki se je bil poprej mudil na avstro-ogorskem pokopališču v Foljanu (o tem poročamo na drugem mestu), prispel z avtomobilom ter se pred začetkom maše za trenutek zadržal v molitvi pred mogočnim stopniščem kostnice, med mašo, ki jo je daroval skupaj z velikim številom škofov in duhovnikov (prisotni so bili vojaški or-

dinarji iz štirinajstih držav, ob njih pa še dunajski nadškof kardinal Christoph Schönborn in zagrebški nadškof kardinal Josip Bozanić ter vrsta drugih škofov iz Furlanije Julijske krajine, Slovenije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške), pa je v homiliji (celotno besedilo objavljamo na spletu) kot že rečeno poudaril, da je vojna norost (v uradnem slovenskem prevodu najdemo sicer izraz »nespamet«): »Medtem ko Bog vzdržuje svoje stvarstvo ter smo mi ljudje poklicani, da sodelujemo pri njegovem delu, ga vojna uničuje,« je dejal papež, ki je med vzroki za vojno omenil po-

»S srcem sina, brata, očeta, prosim vse vas in za vse nas, spreobrnjenje srca ... Človeštvo se mora zjokati, in zdaj je čas joka«

hle, nestrpnost in hlepenje po oblasti, ki se jih pogosto opravičuje z ideologijo, če pa le-te ni, je tu odgovor, ki ga je svetopi-semški Kajm dal Bogu, potem ko je ubil brata Abela, se pravi »Kaj mi mar?« oz. »Sem mar jaz varuh svojega brata?«, ta drža pa je v popolnem nasprotju s tisto, ki jo Jezus Kristus zahteva v evangeliju, se pravi s skrbjo za brate.

Zdaj je čas joka

To se po papeževem prepričanju dogaja tudi danes, ko »po drugi polomiji še

ene svetovne vojne, lahko govorimo o tretji vojni, ki bo z zločini, pokoli, uničenjem šla do konca ...«, je dejal papež, ki je opozoril, da je tudi danes veliko žrtev, ki jih omogoča dejstvo, da so »v ozadju interesi, geopolitični načrti, pohlep po denarju in oblasti, in je vojna industrija, ki se zdi, da je tako zelo pomembna! In ti načrtovalci groze, vsi ti organizatorji spopadov, kakor tudi prodajalci orožja, imajo v srcu napis: »Kaj mi mar?«, s čimer je njihovo srce izgubilo sposobnost, da se zjoče, kot tudi Kajm se ni zjokal in njegovo senco vidimo še danes prav v Redipulji ter v zgodovini od 1914 do danes. »S srcem sina, brata, očeta, prosim vse vas in za vse nas, spreobrnjenje srca, da od »Kaj mi mar?« preidemo v jok za vse padle »nepotrebne morije«, za vse žrtve nesparteti vojne vseh časov. Človeštvo se mora zjokati, in zdaj je čas joka,« je zaključil papež.

Molitev za žrtve in oljenka

V spomin na žrtve vseh vojn so po maši prebrali tudi priložnostno molitev, katere avtor je vojaški ordinarij za Italijo škof msgr. Santo Marcanò, ki se je ob koncu tudi zahvalil papežu Frančišku, da je »stresel našo ravnodušnost«, saj vojna izvira iz ravnodušnosti, se nadaljuje z ravnodušnostjo in povzroča ravnodušnost, »dokler tistih, ki trpijo in umirajo, ne čutimo kot brate, dokler se vsi ne čutimo bratje,« saj je ravno bratstvo temelj miru. »Kot kristjani, ljudje in tudi kot vojaki smo prepričani, da je mir prihodnost vojne in si zato želimo prizadevati za njegovo grad-

Papež Frančišek: Medtem ko Bog ustvarja, vojna uničuje

BUMBACA

njo,« je dejal msgr. Marcanò.

Prav tako ob koncu so prisotni ordinariji in drugi škofje ter poveljniki oboroženih sil prejeli oljenko miru, ki jo bodo prižgali v domačih škofijah ob priložnosti svečanosti v spomin na stoletnico prve svetovne vojne. Pri tem je treba omeniti, da je svetilke poklonil samostan sv. Frančiška iz Assisija, olje pa protimafijsko združenje Libera znanega duhovnika Luigija Ciottija.

Papež pa je prejel v dar pomenljivi darili: italijanska obrambna ministrica Roberta Pinotti mu je izročila prenosni oltar, ki so ga med prvo in drugo svetovno vojno uporabljali italijanski vojaški kurati, načelnik generalštaba oboroženih sil admiral Luigi Binelli Mantelli pa, skupaj z načelnikom kopenske vojske generalom Claudiom Grazianom, registrski list papeževga deda Giovannija Bergoglia, ki se je bil na soški fronti boril kot italijanski bersaljer. Naj omenimo še, da je papežu deželna uprava FJK podarila mozaik z oglejskim križem, delo gojencev mozaične šole iz Spilimberga, dalje Markov evangelij v furlanskem jeziku ter spominsko medaljo ob stoletnici prve svetovne vojne.

Slovenska prisotnost

Ob vernikih iz Italije in FJK ter pripadnikih oboroženih sil in njihovih družin je bilo prisotnih tudi več tujih delegacij,

med temi ameriška vojaška delegacija iz letalske baze v Avianu, dalje delegacija iz Slovaške in predvsem iz Madžarske, ki jo je vodil obrambni minister Csaba Hende. Ob le-teh so bili prisotni tudi predstavniki pravoslavne in islamske veroizpovedi ter predstavniki raznih veteranskih združenj, srečanju pa je sledilo 250 akreditiranih novinarjev ter fotografov in snemalcev, od teh pa jih je kar 120 pripadalo italijanski državni radioteleviziji RAI, ki je prenašala papežovo mašo v neposrednem prenosu po prvem televizijskem kanalu ter po slovenskem kanalu RAI3 Bis, kjer je v studiu z urednikom Ivom Jevnikarjem bil štandreški župnik Karlo Bolčina. Prav tako je neposredni prenos maše potekal po drugem programu Televizije Slovenija.

Medtem ko so se slovenski verniki iz FJK udeležili obiska v okviru svojih škofij in župnij (med duhovniki sta bila npr. župnika iz Zgonika in Pevme Jože Markuža in Marijan Markežič), pa je iz Slovenije prišlo več sto vernikov, največ - petsto - iz koprške škofije, skupaj z njimi tudi petdeset duhovnikov in pet škofov: ob predsedniku Slovenske škofovske konference in novomeškem škofu Andreju Glavanu še koprski škof Jurij Bizjak in upokojeni koprski škof Metod Pirih ter še upokojeni ljubljanski nadškof Alojz Uran in kardinal Franc Rode, poleg njih pa še vojaški vikar Jože Plut, ki je v imenu Slovenije prevzel tudi oljenko miru. (ide, iz)

Vstop na prizorišče maše pri kostnici je imelo 15 tisoč ljudi, še več pa jih je ostalo za pregradami

BUMBACA

CAMBRIDGE ENGLISH
Language Assessment
Authorised Centre

BRITISH SCHOOL
Trst • Ulica Torrebianca 18 • 040-369.369

ENGLISH plus...

LET'S COMMUNICATE!

www.British-FVG.net

EFMD
EQUIS
ACCREDITED

ASSOCIATION
OF
INDEPENDENT
SCHOOL
LEADERS
IN
IRELAND

Tržič Ulica Duca d'Aosta 16 0481-411.868

Gorica Korzo Italia 17 0481-33.300

Videm Vico Pulesi 4 0432-50.71.71

SLOVENIJA - V Izoli so se slovesno spomnili vrnitve Primorske

Skupaj v novo življenje

IZOLA - Pod geslom Skupaj v novo življenje je v Izoli včeraj potekala osrednja proslava ob prazniku vrnitve Primorske matični domovini. Osrednji govornik na prireditvi, na kateri se je na prizorišču Lonka zbrala množica ljudi, je bil častni predsednik ZZB za vrednote NOB Janez Stanovnik, ki je orisal zgodovino boja Primorcev in vseh Slovencev za svobodo.

Kot je spomnil Stanovnik, je Primorska "nabirala energije odpora v ponižanju in trpljenju, ko so ognjeni zublji uničevali simbol slovenstva v Trstu - Narodni dom, ko so v Bazovici streljali Tigrove junake, ko je Gentile prepovedal 320 slovenskih šol, učitelje pa razgal po svetu".

"Ko je Italija kapitulirala, je pa ta nabrana energija s spontano silo udarila na dan," je nadaljeval častni predsednik Zveze združenj borcev za vrednote NOB, ki je nadalje orisal boj Primorcev proti okupatorju v nadaljevanju druge svetovne vojne, od proglasitve prve slovenske republike v Kobaridu do oklica priključitve Primorske domovini s strani slovenskega narodno-osvobodilnega sveta. Oklic je nato potrdilo 175 demokratično izbranih delegatov iz cele Primorske, proglas o priključitvi Primorske "svobodni, združeni Sloveniji" pa je 16. septembra 1943 sprejel še vrhovni plenum NOB OF. "S tem je bil dosežen stoletni cilj slovenskega narodnoosvobodilnega gibanja" o združenju Sloveniji, je povzel Stanovnik.

Ob tem je slavnostni govornik poudaril, da so ta boj in njegov prispevek v boju proti nacifašizmu prepoznali tudi zavezniki, ki so na proslavo ob 70. obletnici izkrcanja v Normandiji povabili tudi slovenske veterane. Stanovniku je iz te prireditve ostal v spominu prizor, ko sta si segla v roko in objela francoski in nemški veteran. To je bilo mogoče, ker je Nemčija "sprejela načela in vrednote zaveznikov, ki so naše vrednote", je ocenil častni predsednik ZZB za vrednote NOB.

Obenem se je Stanovnik dotaknil razmer v Sloveniji in spomnil na Danteeve besede v Božanski komediji ob ogledu narodnih izdajalcev: "Ne oziraj se na njih, ampak glej in hodi naprej".

Slovesnosti z bogatim kulturnim programom, ki sta jo organizirali Združenje borcev za vrednote NOB Izola in občina Izola, so se med drugim udeležili

li tudi predsednik republike Borut Pahor, predsednik DZ Milan Brglez, nekdanji predsednik države Milan Kučan ter več ministrov, poslancev DZ in županov primorskih občin. V kulturnem programu je nastopil tudi Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič.

15. septembra praznujemo vrnitev Primorske matici v spomin na uveljavitev pariške mirovne pogodbe leta 1947, ki je takratni Jugoslaviji prinesla velik del Primorske, Istro južno od Mirne, Reko, Zadar in otoke.

S tem se je večina Primorcev, ki so pred tem več kot 20 let trpeli pod fašizmom in od septembra 1943 nacistično okupacijo, pridružila matičnemu narodu v okviru tedanje jugoslovanske federacije. Izven slovenskih meja je sicer ostalo še 140.000 Slovencev. Širša okolica Trsta pa je postala nevtralna država, imenovana Svobodno tržaško ozemlje (STO).

Praznik vrnitve Primorske k matični domovini je državni praznik od leta 2006, vendar to ni dela prost dan. (STA)

Osrednji govornik na prireditvi je bil častni predsednik ZZB za vrednote NOB Janez Stanovnik; proslavo si bo mogoče jutri ob 22.30 ogledati po TV Koper

STA

SLOVENC V ITALIJI - Novo šolsko leto na Videmskem

Dvojezični vrtec po številu otrok prehitel ostale vrtce v Nadiških dolinah

ŠPETER - Po poletnih počitnicah so se v šolske klopi vrnili tudi učenci in dijaki dvojezičnega vrtca, osnovne in nižje srednje šole v Špetru, kjer so s poukom začeli v sredo. Število otrok in mladih na večstopenskem dvojezičnem zavodu je letos še nekoliko naraslo, kar še zlasti velja za vrtec, kjer so zaradi velikega števila vpisov odprli dodatno sekcijo v Sovodnji, kjer je bil vrtec že nekaj let zaprt, letos pa bo tam 19 malčkov. Skupno bo obiskovalo v novem šolskem letu dvojezični vrtec kar 95 otrok, dvanajst več kot lani. Zanimiv je tudi podatek, da je letos dvojezični vrtec po številu vpisanih otrok prehitel ostale vrtce v Nadiških dolinah, ki delujejo v občinah Špeter, Podutana in Podbonesec v sklopu italijanskega večstopenskega zavoda. Omenjene tri vrtce bo letos namreč obiskovalo 89 otrok. Dvojezično osnovno šolo bo obiskovalo 115 otrok. Prvošolčkov je 19. Z izobraževanjem tudi v slovenskem jeziku na nižji srednji šoli pa bo letos nadaljevalo 55 dijakov, od katerih jih je 22 v prvem razredu.

Šolsko leto se je začelo tudi v Terski in Karnajski dolini, kjer je nekaj časa zgledalo, da bi lahko letos stekel dvojezični pouk, a je na koncu ostalo vse po starem. Vprašanje uvedbe dvojezičnega pouka je predvsem v Bardu močno pogojevalo tudi volilno kampanjo pred majskimi občinskimi volitvami. Šolo in vrtec na Njivici v občini Bardo obiskuje letos 24 oziroma 11 otrok, v Tipani pa imajo 17 oziroma 15 vpisanih. Kar zadeva dolino Režije, imajo letos v vrtcu 12 otrok, v osnovni šoli 18 učencev, na nižji srednji šoli pa 27 dijakov. V Kanalski dolini obiskuje vrtce v Ukvah, Žabnicah in na Trbižu 35, 18 oziroma 69 otrok, ukovsko osnovno šolo 38, trbiško pa 128 učencev. V nižji srednji šoli na Trbižu pa je 110 dijakov. (NM)

Dvojezična šola v Špetru

NM

Interpelacija SSK o šoli tudi v poslanski zbornici

TRST - Potem ko je bila interpelacija šolski ministrici glede stanja slovenskih šol v FJK vložena v pristojni senatni komisiji, je bila v četrtek na vrsti še poslanska zbornica. Poziv stranke SSK, ki je preko deželnega tajnika Damijana Terpina seznanila senatorje in poslance SVP z vsebino tiskovnega sporočila Sindikata slovenske šole, je naletela na razumevanje in razpoložljivost predsednika poslanske skupine SVP Daniela Alfreiderja. Poslanec Alfreider je povzel interpelacijo, ki je bila vložena v pristojni senatni komisiji ter jo vložil v 7. komisijo poslanske zbornice za kulturo, znanost in izobraževanje. Interpelacija je naslovljena na ministrstvo za izobraževanje, univerzo in raziskovanje ter poziva šolskega ministra, naj komisijo seznani, kako misli rešiti že znana odprta vprašanja, ki zadevajo pomanjkanje ravnateljev in glavnih tajnikov, obstoj goriškega urada za slovenske šole, priznanje Sindikata slovenske šole ter spoštovanje mednarodnih obvez. Interpelacijo so podpisali tudi ostali poslanci južnotirolske SVP Gebhard Renate, Mauro Ottobre, Plangger Albrecht in Schullian Manfred.

SLOVENC V ITALIJI - Zasedal je izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij

Projektno delo je obrodilo sadove

Na proslavi v spomin na bazoviške junake letos več pozornosti narodnim vsebinam - Negotova prihodnost pouka slovenščine v Kanalski dolini

ČEDAD - Izvršni odbor Sveta slovenskih organizacij je zasedal v sredo, 10. t. m., na pokrajinskem sedežu v Čedadu. Zasedanje je bilo namenjeno oceni delovanja pred poletnim premerom in določitvi programskih smernic za novo sezono.

V uvodnem poročilu je predsednik SSO Drago Štoka ocenil, da je trenutno več dejavnikov, zaradi katerih je nastala v naši družbi določena nejasnost. Tako v Sloveniji kot v Italiji in Deželi FJK so na politično-institucionalnem nivoju v teku postopki, ki zadevajo ključne organe, kateri imajo pristojnosti v odnosu do slovenske narodne skupnosti v Furlaniji Julijski krajine. Gre za oblikovanje nove slovenske vlade in nastopom ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu, gre za trenutne težave v zvezi s pristojnim deželnim odborom, za pričakovane sklice novega paritetnega odbora in za obnovo vladnega omizja za izvajanje zaščitne zakonodaje. Pri tem je potrdil solidarnost celotnega izvršnega odbora članu deželne posvetovalne komisije Riccardu Ruttarju ob nedavnem napadu na njegovo delo in poseg v tej komisiji.

SSO je pozitivno ocenil potekanje letošnjih 49. študijskih dnevov Draga, ki ostajajo osrednji dogodek v sklopu slovenske narodne skupnosti v FJK. Na proslavi v spomin na bazoviške žrtve pa je dobrodošlo, da je bilo letos več pozornosti posvečeno narodnim vsebinam in izzi- vatom, ki so bili tudi izhodišča, zaradi katerih so se širile junaki odločili za boj proti raznarodovanju in v tem prepričanju darovali lastna življenja. Na Tržaškem tudi odmeva obnova šole na Opčinah, za kar pa je pokrajinski predsednik Igor Švab zagotovil stalno in budno spremljanje celotnega postopka.

Izvršni odbor SSO je pozitivno ocenil projektno izvajanje, v katerem je krovna organizacija soudeležena. Poleg evroprojekta Jezik, ki se postopoma bliža zaključku, je v teku evroprojekt Enri, ki zadeva obnovljive vire energije, pri tem analizira uporabo teh v strukturah organizacij in društev. Še poseben odmev je imel zadnji posvet v Trstu, zaradi katerega je več institucij, ki se ukvarjajo s podobno tematiko predlagalo sodelovanje.

Izvajanje projektov poteka tudi na Goriškem, kjer je bil uspešno zaključen projekt Vojna je strašna stvar, ki je zadeval prvo svetovno vojno. V zaključni fazi pa je večji projekt Živi Kras, ki ga sofinancira LAS Kras, v sklopu katerega so bile skupaj s šolami uvedene številne delavnice in nastavljena posebna spletna stran www.zivikras.eu, o kateri je izrazilo zanimanje več zgodovinskih društev in turističnih operaterjev.

Izvršni odbor SSO je nato obravnaval vprašanje obstoja ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu v vladi Republike Slovenije, ki pa je sedaj rešena zadeva. Začudenje zbija dejstvo, da v tiskovnem sporočilu Slomaka ni bila izrecno izražena zahteva po prisotnosti ministra, na kar je sicer predsednik Štoka opozoril, a opozorilo ni bilo upoštevano.

Izvršni odbor je tudi obravnaval vprašanje uporabe prostorov v sklopu Gorske skupnosti Terskih in Nediških dolin ter Brd v Špetru, ki so izrecno namenjeni za slovenske organizacije. SSO je mnenja, da je v te prostore potrebno prinesiti nadaljnje delovanje slovenskih organizacij, tudi tisti del

dejavnosti v sklopu SMO, ki jih tam ni mogoče izvesti zaradi prostorske stiske.

Poučevanje slovenskega jezika v Kanalski dolini je drugo pomembno odprto vprašanje v videmski pokrajini. O tem je poročala Anna Wedam, ki je poudarila resno nevarnost, da se učenje slovenskega jezika prekinje, ki jih je do sedaj zagotavljala Gorsk skupnost. Sicer je tudi podoben problem za nemški in furlanski jezik.

Pred zaključkom je izvršni odbor SSO vzel na znanje poročilo Bernarda Špacapana, ki se je udeležil avdicije v pristojni komisiji Deželnega sveta, ki obravnava deželno reformo za zdravstvo. Špacapan je poročal o zahtevah, da se v reformi upošteva- jo že ustaljene pravice do uporabe slovenskega jezika in da ostane zdravstvo v službi občanom tudi na teritoriju. Prav tako je bil izvršni odbor, prek poročila Julijana Čavdka, seznanjen s projektom za izgradnjo manjšega uplinjevalnika v industrijski coni občine Tržič, o katerem se bodo v kratkem morale izreči občine Tržič, Devin-Nabrežina in Doberdob ter goriška in tržaška pokrajina.

Festival vojaške zgodovine

PIVKA - V Pivki bo prihodnji teden pestro. Že jutri se bo začel osmi Festival vojaške zgodovine, ki se bo končal v nedeljo, 21. t. m. Zgodovinski, kulturni in športni dogodki se bodo odvijali v Parku vojaške zgodovine. Jutri ob 19.00 bodo predstavili zbornik Prekomorci, ki ga je uredila Irena Uršič iz Muzeja novejšje zgodovine Slovenije. V sredo ob 19.00 bo mag. Marko Štepec predaval o Galiciji, kjer so se borili tudi številni Slovenci. V petek bo ob enakem času predavanje o kemičnem orožju in zaščiti v 1. svetovni vojni. Predaval bo Tomaž Bolčič. Park vojaške zgodovine Pivka, v sodelovanju s strokovnim timom Fit-bor, bo nato v soboto (start ob 10.00) organiziral orientacijski pohod, katerega namen je ponovna ožvitev pohodnih poti, ki vodijo na Primož in so bile pretekli del leta zaradi poškodovanih gozdov, neprehodne. Višek Festivala vojaške zgodovine bo v nedeljo, ko bodo ob 11.00 odprli razstavo Veleposlaništva Republike Slovaške o 71. pehotnem polku (IR. 71). Ob 14.00 bo ponazoritev vojaškega spopada Normandija 1944. Ves dan pa bodo v Parku potekale raznorazne delavnice s Slovensko vojsko in demonstracije. Na ogled bo tudi sejem vojaške opreme in domačih izdelkov. Več informacij dobite na spletni strani www.parkvojaske-zgodovine.si.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Nedelja, 14. septembra 2014

5

Primorski
dnevnik

OBČINA TRST - Predsednik rajonskega sveta Marko Milkovič razočaran

Letos na Vzhodnem Krasu predvidena le tri javna dela

Kako so se časi za javna dela na Vzhodnem Krasu v dobrem desetletju spremenili na slabše, zgovorno priča primerjava, ki jo je ponudil predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marko Milkovič. »Leta 2003 so bila v načrtu predvidena javna dela za skupno 31 milijonov 201.528 evrov, letos pa name-rava občinska uprava investirati le nekaj manj kot dva milijona in pol evrov.«

Na seznamu so le trije posegi: ureditev šole v Bazovici (milijon 900 tisoč evrov), izredno vzdrževanje poslopja italijanske šole Lona na Opčinah (500 tisoč evrov) in izredno vzdrževanje sedeža mestnih redarjev na Opčinah (25.942,83 evra). Skupaj: 2 milijona 425.924,83 evra.

»Najbolj zajetna posega, ureditev šolskega poslopja v Bazovici in vzdrževanje šole Lona na Opčinah, sta na seznamu že iz časa Illyjeve uprave. Iz prejšnjega tisočletja. Segata že v ... prazgodovino,« je ocenil Milkovič. In spomnil še na eno, neslavno stran, javnih posegov na Vzhodnem Krasu. »V zadnjih letih je iz seznama izginila cela vrsta del, na katera je opozoril rajonski svet in jih vključil med prioritete posege, ki bi jih morala občinska uprava izvesti. Delo predsednika rajonskega sveta je v takih pogojih povsem

MARKO MILKOVIČ
IN OSNOVNA ŠOLA
V BAZOVICI, KI JO
OBČINA TRST
NAMERAVA UREDITI

ARHIV PD

nemočno, tako da postaneš frustriran,« je ugotovil. Milkovič je tudi ponudil primerjavo s časi iz prejšnje uprave. »V časih župana Dipiazze se je dalo marsikaj iztržiti, ker je bilo pač več del, iz katerih si lahko z malo spretnosti in dobri-mi poznanji "postrgal" marsikaj.«

»Edina pozitivna nota je, da se je uspelo, vsaj za opensko srednjo šolo, nekaj prepotrebnih del - tako ali drugače - le narediti,« je pristavil.

Kot za Zahodni Kras tako tudi za Vzhodni Kras občinska uprava ni vključila v triletni seznam del posegov, ki naj bi jih opravili leta 2015 in 2016, kar pa je storila za ostala rajonska območja (nekaj nad 11 milijonov evrov za dela v letu 2015 in nekaj nad 10 milijonov evrov za dela v letu 2016).

Cosolinijeva uprava je za letošnje

leto predvidela na celotnem občinskem območju posege v višini skoraj 30 milijonov evrov (29.998.389,84 evra). Obe-ma kraškima rajonomoma so namenjene investicije v višini skupno 4 milijonov 240.942,83 evra. To je nekaj več kot 14

odstotkov celotnega zneska. Že res, da živi v obeh kraških rajonih le kakih 7 odstotkov občanov, a Vzhodni in Zahodni Kras obsegata več kot polovico občinskega ozemlja ...

M.K.

V 84. LETU

Umrli je Odo Kalan

Pozno sinoči nas je užalosti-la vest, da je včeraj v 84. letu starosti umrl Odo Kalan, vsestransko angažirana osebnost naše skupnosti. V Kobaridu rojeni pokojnik je bil že v času fašizma z družino pre-gnan v notranjost Italije, po vr-nitvi v Trst in diplomi na ljubljanski fakulteti za ekonomijo je bil dol-goletni špediter in samostojni pod-jetnik, politik, publicist, sodelavec našega dnevnika in Radia Trst A, med ustanovitelji Športnega zdru-ženja Bor, nato celo desetletje predsednik Združenja slovenskih športnih društev v Italiji, član SZ Slo-ga. Poleg športa je bila njegova velika ljubezen tudi filatelija, saj je bil član Slovenskega filatelističnega kluba Lovrenc Košir in Filateli-stične zveze Slovenije. Svojem iz-rekamo naše sožalje.

NAČRT SMART GAS - Dobro obiskano petkovo srečanje

V Devinu in sosednjih krajih domačini proti uplinjevalniku

Pobudniki srečanja bodo pristojnim organom predložili 26 ugovorov k okoljski študiji

FOTODAMJ@N

V kongresnem centru devinskega gradu je skupina občanov predsinočnim na zelo dobro obiskanem srečanju (podoben sestanek je bil v četrtek v Medjvasi) predstavila ugovore in opombe k študiji vpliva na okolje za gradnjo uplinjevalnika ob izlivu Timave. Dokument se nanaša na pristaniški pomol, poglobitev dostopnega kanala ter novo odlagališče odstranjenega mulja. Beseda je tekla tudi o rezervuarjih ter o vkopu in priključku plinovoda na območju Timave.

Po pozdravu gostitelja so bila na vrsti poročila, ki so na zanimiv način načejala problem nevarne prisotnosti take količine izjemno nevarnega plina.

Dovoz s pomočjo ladij in pretovor ter shranjevanje plina pomenijo nevarnost hu-

de nesreče, je bilo slišati v Devinu. "Manjše" nesreče bi ogrozile tudi nekaj kilometrov široko območje okoli uplinjevalnika. Opis možnosti atentatov je prikladal v spomin atentat v Dolini nekaj desetletij nazaj in takratno presenečenje varnostnih organov je danes še bolj aktualno.

V naslednjih predstavitvah je bilo po-jasnjenih še nekaj ugovorov. Študija je bila osnovana na zelo ozkem vplivnem območju, kjer niso bila upoštevana naselja Medjevas, Štivan, Devin; obravnavan je bil Tržič, ki je bolj oddaljen od omenjenih naselij. Ropot kompresorjev in občasni hrup pretovorov na vlakovne kompozicije, to-vornjake in manjše ladje sta v študiji po oce-ni delovne skupine opisana površno in ne-skladno z realno nevarnostjo in škodo.

Največ kritik pa so doživele trditve po-budnikov plinskega terminala o ekonomski vzdržljivosti predloga, okoljski vzdržljivosti poglobitve in nenevarnosti prisotnega ži-vega srebra, »ki bi lahko uničil celotno ri-biško in ribogojniško dejavnost in dejan-skem številu izgubljenih delovnih mest.«

»Poseg bi tudi uničil stoletno ravnove-sje krajinskih elementov, ki so osnova dru-gi, še bolj pomembni ekonomski dejavnosti, to je turizmu. V tem smislu je bila jasno nakazana pogubna vloga, ki jo ima predlog, ki niti minimalno ne upošteva dejstva, da se nahaja na izjemno občutljivem območju, ki poleg naravnih, ima tudi zgodovinske in kulturne značilnosti,« je bilo slišati še na skupščini. Udeleženci so podpisali skupno 26 ugovorov k omenjeni študiji.

TEDEN MOBILNOSTI - Od 15.09 do 22.09

Namesto v avtomobil raje na kolo, avtobus ali peš

Konference, okrogle mize in preureditev Elizejskih poljan

Tudi v Trstu se je včeraj začel "te-den mobilnosti", ko bodo nekatere ulice začasno zaprte za avtomobile, Občina pa je pripravila tudi niz prireditev in različne ukrepe za trajnostno mobilnost. Si-cer lahko občine, ki pristopijo k pobudi, kadar koli v tednu mobilnosti pripravi-jo dan brez avtomobila in zaprejo mestna središča za motorni promet. "Naše ulice, naše odločitve" je slogan, ki povzema osrednjo temo letošnjega Evropskega tedna mobilnosti. Spodbuditi nas že-li, da lahko sami oblikujemo takšna me-sta, v kakršnih si želimo živeti, in jih pre-uredimo tako, da na prvem mestu ne bo-do avtomobili, temveč ljudje.

Med 15. in 22. septembrom se bo-do zvrstile zanimive aktivnosti in javne prireditve, nekaj aktivnosti so že izpeljali včeraj, nekaj pa jih namenjajo tudi dan-es. Evropski teden mobilnosti v Trstu je razdeljen v dva velika sklopa; en sklop v centru mesta predvideva seminarje in okrogle mize za širšo javnost, drugi sklop pa predvideva realizacijo teritorialne delavnice z naslovom "Uživaj cesto! Projekt za ulici Locchi in Schiaparelli". Namen slednjega je participativno načrtovanje in eksperimentalna realizaci-ja tako imenovane Cone 30. Na Občini so sklenili, da se bodo letos osredotoči-li na ulici v bližini Elizejskih poljan, ker se jim to območje zdi primerno za po-skus preureditve cestnega prometa. Ju-tri, v torek in sredo bodo tu vzpostavili nekakšen pakt sožitja med združenji in pristojnimi inštitucijami. V omenjenih dveh ulicah (v okolici cerkve) bodo ob tej priložnosti postavili ležeče policaje (ši-kane), začasna prenova pa predvideva tu-di širše pločnike in reorganizacijo par-

kirnih mest. V ta projekt bodo vključili prebivalce tamkajšnjega naselja, rezultate projekta pa bodo lahko ocenili v soboto, 20. septembra, ko bosta v Ul. Locchi župnišče in rekreatorski pripravi la zabavo. Pomemben pa je tudi podatek, da bo-do pristojni funkcionarji v prihodnjih mesecih pod drobnogled resno vzeli mo-rebitno preureditev tega območja.

Program letošnjega Evropskega tedna mobilnosti je pester in raznolik, veliko pozornosti pa bo bržkone vzbudila 3. izdaja športne prireditve Rampigada Santa. Ta bo v soboto, 20. septembra, predvideva na kolesarski vzpon po Ška-li santi. Več o programu dobite na strani www.mobilitaetraffico.comune.trieste.it. (sc)

DOLINA - NSŠ Gregorčič

Dediščina gre v šole

Prihodnjo soboto odprtje razstave

Nižja srednja šola Simona Gregorčiča iz Doline se je že v lanskem šolskem letu vključila v projekt »Teden evropske kulturne dediščine«, ki ga na celotnem slovenskem ozemlju izvajata Zavod za kulturno dediščino v Sloveniji in Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije.

Ravnateljstvo Večstopenjske šole Josipa Pangerca, v katero spada šola Gregorčič, se je povezalo s koordinatorko projekta Natašo Gorenc, ki je kot gostja predavala učiteljem in profesorjem o namenih in pobudah Zavoda in še posebej o Dnevih evropske kulturne dediščine, ki bodo letos potekali od 17. do 21. septembra po vsej Evropi. V pobudo je zajeto tudi celotno področje Republike Slovenije, letos pa se je pobuda razširila še na Dolino.

Veliki shod letošnjih udeležencev Dnevov evropske kulturne dediščine iz vse Slovenije bo 26. septembra v Slovenski Bistrici. Od 27. septembra do 4. oktobra pa se bo pod geslom »Dediščina gre v šole« zvrstilo 350 dogodkov po vsej Sloveniji.

Učenci lanskega 1.a razreda šole Gregorčič so pod mentorstvom prof. Borisa Pangerca začeli zbirati (in odbirati) starodavne predmete, ki so se po volji in skrbi staršev, nonotov in pranonotov ohranili po domovih in jih bodo razstavili v dolinski torklji kot drobce materialne kulture občine Dolina. Razstava zajema kmetijsko in obrtniško orodje ter gospodinjne predmete.

Pobuda poteka pod okriljem Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije in Ministrstva za kulturo Republike Slovenije, ravnateljstvo šole pa je Občino Dolina prosilo tudi za pokroviteljstvo.

Odprtje razstave bo v soboto, 20. septembra, ob 19. uri na Kaluži sredi Doline, medtem ko bodo predmeti razstavljeni v Galeriji Torklja, ki je že sama po sebi dragocen primer kulturne dediščine. V kulturnem sporedu bodo sodelovala domača društva in Ženska pevška skupina Stu ledi, ki jo vodi Katja Lavrenčič.

Razstava bo predvidoma odprta do 25. septembra.

ŠKEDENJ - Učenci OŠ Grbec-Stepančič

Z začasnega sedeža na obisk »stare« šole

Stavba v Škednju čaka na obnovo - Domotožje ob pogledu na šolo

Pred stavbo škedenjske šole so se učenci nastavili fotoaparatu

Učenci Osnovne šole Ivana Grbca-Mari-ce Gregorič Stepančič iz Škednja so se ob začetku šolskega leta podali na izlet v bližnjo okolico. Iz ulice Svevo so šli v Škedenj in obiskali staro šolsko poslopje, ki čaka na popravila. Polni energije in veselega razpoloženja so se nastavili fotoaparatu, ob pogledu na svojo šolo pa so začutili "domotožje" in ji posvetili nekaj misli.

Draga šola, novo šolsko leto se je spet pričelo. Kot vsako leto, ob začetku pouka, pridemo

na obisk. Vedno te imamo v mislih, zato ne obupaj! Obljubili so nam, da bodo kmalu začeli s popravili. Te novice smo vsi zelo veseli, saj nestrpnost čakamo na prenovljene prostore, ki jih učenci in učitelji nujno potrebujemo.

Močno si želimo, da bi se tvoja okna in vrata čimprej odprla na stečaj. Zelo radi bi se spet igrali na tvojem dvorišču in se učili v prenovljenih učilnicah. Še malo bomo potrpežljivi in naše petje, vrisk in smeh bo ponovno prebudil šolske škedenjske klopi.

BANI - Na krožišču pri opuščeni vojašnici

Spomenik trem vojakom vzbuja precej pomislekov

Na krožišču pred opuščeno vojašnico pri Banih je bilo v drugi polovici prejšnjega meseca postavljeno skrbno zavito s platnom neko obeležje, ki je vzbujalo razna vprašanja. Komu je postavljeno, kdo ga je postavil in zakaj prav tam? Po odkritju, ki je bilo 7. septembra, je prišlo na dan, da je to v spomin trem pripadnikom vojske, ki so 1. septembra 1986 v nesrečnih okoliščinah na vojaških vajah izgubili življenje. Vprašanje je, kdo in zakaj se jih spominja šele sedaj, po tolikih letih in po devetnajstih letih, odkar je vojska zapustila to kasarno. Kakšne zasluge imajo za ta kraj, kjer jim je bil postavljen ta spomenik? Koliko ljudi umre pri izvrševanju svojih dolžnosti na delovnem mestu, a jim nihče ne postavlja nekega obeležja? Zanimivo bi bilo vedeti kakšno utemeljitev so izdali občinski in drugi pristojni uradi za postavitev spomenika na omenjenem krožišču.

K temu bi lahko tudi dodali, da se na občini nihče ni spomnil zaslužnega občana, Josepha Burgstallerja pl. de Bidischini, ki je veliko naredil kot član upravnih odborov za razne mestne ustanove; obenem tudi za celotno tržaško območje, saj je bil predsednik komisije za pogozdovanje Krasa. Prav letos poteka sto let od njegove smrti.

Banovci se ga spominjajo, ker je imel na območju opuščene, sedaj že razpadajoče vojašnice svojo poletno rezidenco in vsako leto, ko se je konec poletja ponovno vračal z druž-

Spomenik ponesrečenim vojakom

no v mesto, je bila poslovitev povezana z vaškim praznovanjem. Ta običaj se ohranja še danes z vaško šagro in mantenjado, ki je vedno konec avgusta ali prve dni septembra. Ob stoletnici smrti, bi bilo prav, da bi se občina spomnila zaslužnega moža in mu postavila primerno obeležje. Namesto tega, pa daje privoljenje za postavitev trem neznanim vojakom, ki z vasjo in našim okoljem nimajo nobene povezave razen tega, da so služili vojaški rok in nesrečno umrli na vojaških vajah.

P.V.

Jutri začetek pouka še na preostalih šolah

Potem ko se je v iztekajočem se tednu začel pouk na vseh slovenskih višjih srednjih šolah na Tržaškem ter na večstopenjskih šolah pri Sv. Jakobu in na Opčinah, se bo jutri začel tudi na preostalih večstopenjskih šolah. V šolske klopi se bodo tako podali učenci in dijaki vrtcev ter osnovnih in nižjih srednjih šol v okviru Večstopenjske šole Vladimirja Bartola pri Sv. Ivanu, Večstopenjske šole Josipa Pangerca v Dolini ter Večstopenjske šole Nabrežina.

Dan judovske kulture

Muzej judovske skupnosti Carlo in Vera Wagner bo drevi ob 17. uri pripravil srečanje na temo Ženske v judovskem življenju, z njim pa bodo počastili Evropski dan judovske kulture. Govorila bosta tržaški rabin Eliezer Shai Di Martino in nekdanji tržaški rabin Umberto Piperno, predavala pa bo tudi zgodovinarica Tullia Catalan, ki bo spregovorila o tržaških judovskih ženskah na prelomu iz 19. v 20. stoletje. Po predavanju bodo odprli tudi na novo urejene prostore Muzeja Carlo in Vera Wagner.

Praznik v Gročani

V Gročani bo tudi danes potekala prireditev z naslovom Septembrski vaški praznik in razstava tipičnih pridelkov Krasa in Brega. Ob 10. uri se bodo odprli kioski, ob 17.30 pa bo čas za glasbo.

L'Armonia se predstavlja

Združenje narečnih gledališč L'Armonia bo drevi ob 18. uri v gledališču Silvio Pellico predstavilo svojo gledališko sezono, ki jo bodo drevi uvedli s predstavo skupine TuttofaBroduei z naslovom 2030 L'Armonia nello spazio. Abonmajska gledališka sezona se bo začela 10. oktobra, zaključila pa se bo sredi aprila.

Dunajski kulturni salon

Danes se bo spustil zastor nad dunajskim kulturnim salonom, ki je poldrug mesec skrbel za razvedrilo v našem mestu. Nocoj bosta nastopila župan Roberto Cosolini in kurator salona Jürgen Weishäupl, ki bosta podala obračun prireditve.

Niz koncertov v Devinu

V avditoriju Jadranskega zavoda združenega sveta v Devinu se bo danes ob 11. uri začela glasbena prireditev Nedelja v Devinu: aperitivi v glasbi. Niz štirih nedeljskih koncertov bo uvedel hrvaški pianist Stipe Bilić.

Dan odprtih vrat

Druga nedelja v mesecu je rezervirana za brezplačen obisk tržaških Mestnih muzejev. V Pomorskem muzeju ob 10.30 pripravljajo vodeni ogled po zbirki.

Openska policija se seli

Openska policija bo od jutri od četrtka zaprta za javnost. V teh dneh bo potekala selitev njenih uradov v Barkovlje, in sicer v Miramarski dvorec. Tam bodo na razpolago od ponedeljka do sobote med 10. in 12. uro, ob ponedeljkih in sredo tudi med 15. in 17. uro.

Konferenca o vojnah

V deželni dvorani Tessitori bo jutri ob 17.30 na sporedu prva konferenca iz novega cikla Dialoghi Europei. O vojni na Bliznjem Vzhodu in v Ukrajini bo govoril Stefano Silvestri, odgovorni pri reviji Affari Internazionali. Letošnji cikel konferenc je uokvirjen v program prireditev, s katerimi bodo obeležili 50-letnico Dežele FJK. Pozdrav deželne sveta bo prinesel njen podpredsednik Igor Gabrovec.

ČRNA KRONIKA - Nesreča na nabrežju

Antonietta Pasqualini ni preživela nesreče

Bolničarke - prostovoljke Rdečega križa so včeraj množično prisostvovala verskemu obredu, ki ga je v Redipulji daroval papež Francišek. Med nastrojenimi, v modre dežne plašče ovitimi bolničarkami pa ni bilo Antoniette Pasqualini. Deželna inšpektorica prostovoljnih bolničark Rdečega križa namreč ni preživela hude prometne nesreče, v katero je bila vpletena v petek zvečer in je nekaj ur kasneje izdihnila v katarinski bolnišnici.

Tržaško prostovoljno bolničarko so malo pred 22. uro povozili na tržaškem nabrežju, v bližini hotela Savoia Excelsior. Takoj je bilo jasno, da je njeno zdravstveno stanje skrb vzbujajoče, zdravstveno osebje službe 118 ji je že na nabrežju nudilo prvo pomoč, ženska ni dihala samostojno, bila je v komi. Na katarinsko urgenco so jo sprejeli z rdečo oznako, umrla je kmalu po prihodu v bolnišnico.

Zdi se, da je upokojena profesorica matematike prečkala na delu ceste, kjer ni urejenega prehoda za pešce. Prometna policija, ki preiskuje vzroke smrtna nesreče, pa nam informacije ni želela potrditi in posredovati drugih pojasnil.

Sožalje je družini in prostovoljnim bolničarkam iz Furlanije Julijske krajine včeraj izrekel tudi vsedržavni predsednik Rdečega križa Francesco Rocca ter izpostavil uravnovešenost, bistrost in radodarnost pokojne inšpektorice Antoniette Pasqualini. (pd)

Po pretepu dva moška v katarinsko bolnišnico

V petek zvečer se je pred lokalom v Ul. Vasari na območju Trga Garibaldi zgodil prepir in pretep med petimi moškimi. Nedolžno prerivanje se je hitro prelevilo v obračunavanje s pestmi in brcami. Pretepači so svoj pretep pred lokalom nadaljevali tudi potem, ko je nekdo poklical sile javnega reda. Enemu je uspelo zapustiti kraj dogodka še pred prihodom policije, dva pa so zaradi ureznil po obrazu, rokah in nogah odpeljali na urgenco v katarinsko bolnišnico. Državna policija je štiri moške že ovadila.

Opozorilna pisma lažnega zastopnika družbe Vodafone

Policija sporoča, da je v preteklih dneh obravnavala opozorilno pismo, ki ga je neki tržaški občan prejel od lažnega odvetnika, ki naj bi ga pooblastila telefonska družba Vodafone. V pismu naj bi družba od občana zahtevala, naj nemudoma plača neporavnane zneske. Ker občan od družbe Vodafone nikoli ni prejel "neplačanih" storitev, se je obrnil na tržaško policijo, ki zdaj poziva vse občane, naj prijavijo primere, ki bi lahko spominjali na to prevaro. Tisti, ki kaj sumijo, naj pokličejo številko 113 ali se zglasijo v policijskem uradu.

ŠEMPOLAJ - Razstava SKD Vigred v Štalci in Škerkovi hiši

Vaški kulturni utrip od začetkov pred tridesetimi leti do danes

Največ je fotografij in člankov iz domačega oziroma slovenskega tiska, pa tudi starih dokumentov, spominskih plošč, letakov in ročnih del nikakor ne manjka. Člani šempolajskega kulturnega društva Vigred, ki so pred tednom dni slovesno proslavili tridesetletnico društvenega delovanja in obenem desetletnico ureditve svojega sedeža – pri kupne Štalce, so se namreč tudi tokrat potrudili in ob slavlju obiskovalcem postregli še z bogato razstavo, ki prikazuje pestro delovanje društva.

Kam segajo korenine vaškega kulturnega dogajanja, lahko obiskovalec spozna v zgornjih prostorih Štalce. Skok v preteklost mu omogočajo namreč razstavljeni stari dokumenti in fotografije, ki obujajo delovanje izobraževalnega in pevskega društva Razvoj (1918-1927), društva Zarja v svobodi (1945-1955) in mladinskega društva Vigred (1971-1974), od katerega je sedanje kulturno društvo ob ustanovitvi leta 1984 prevzelo ime in simbol – lastovičko, ki naznanja pomlad (vigred). Od začetnih šlager na vaškem placu se je delovanje tako razbohotilo, da je društvo v osemdesetih letih lahko odkupilo staro podrtijo – Marijino štalco iz leta 1566 in jo po sedemletnem udarniškem delu (1998-2004) spremenilo v lično urejen sedež, kjer se dejansko marsikaj dogaja. Prek fotografij, ki so razstavljene v spodnji dvorani Štalce, se obiskovalec prepriča, kako so potekala dela in kako praznično je bilo seveda vaško slavlje ob odprtju novega sedeža. Razstavljeno fotografsko in dokumentarno gradivo je tako del društvenega arhiva kot arhi-

Razstavo si je mogoče ogledati še do srede, 17. septembra

FOTODAMJ@N

va Odseka za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu.

V sosednji, Škerkovi hiši, pa so v spodnjih prostorih na stenah in panojih razstavljene številne fotografije, letaki, članki in ročna dela, ki zaobjemajo izredno bogato društveno delovanje zadnjih tridesetih let. Sprehod med panoji ponuja vpogled v najrazličnejše pobude, ki jih društveni člani redno prirejajo za vaščane oziroma vsakogar, ki se jim želi pridružiti: utrinki s tečajev šivanja narodnih noš in vezenja, prazničnega kresovanja pri vaškem kalu, sejma velikonočnih pirhov ter okrasnih izdelkov, pustnih rajanj, polletnih delavnic za otroke, uric telovadbe, izletov, predavanj, kulturnih ve-

čerov in predstavitev knjig, pa tudi priljubljenega Kraškega Oktoberfešta in Muzikfešta, miklavževanj, Veselega decembra ter pevskih in glasbenih revij - na primer Vsi smo prijatelji. Na stenah lahko obiskovalec spremlja uspešno delovanje in nastope domačih otroške in mladinske plesne skupine, mladinske glasbene skupine in otroškega pevskega zbora ter spozna, da je kulturni utrip v mali vasi na Krasu res zgleden in je daleč presegel tudi najbolj rožnata pričakovanja tistih, ki so si pred trideset in več leti prizadevali, da bi poživili vaško življenje.

Razstavo si je mogoče ogledati še do srede, 17. septembra, in sicer vsak dan od 16. do 18. ure. (sas)

GLEDALIŠKI VRTILJAK - Predstavili spored

Sedem predstav za sedem nedelj

Marjan Jevnikar in Lučka Peterlin med včerajšnjo predstavitvijo 17. Gledališkega vrtiljaka

FOTODAMJ@N

Na odrske deske svetoivanskega Marijinega doma se vrača Gledališki vrtiljak, ki ga že sedemnajsto leto zapored prireja Radijski oder in Slovenska prosveta. Spored letošnjega gledališkega abonmaja za najmlajše sta včeraj predstavila Lučka Peterlin in Marjan Jevnikar. Poudarila sta, da želijo z Gledališkim vrtiljakom omogočiti družinam, da preživijo nedeljski popoldan v družbi gledališke umetnosti in zborne slovenščine. Vsaj tretjina obiskovalcev izhaja iz mešanih družin, tako da nudijo popoldnevi v dvorani v Ulici Brandesja, ob blagodejnem vplivu umetniške besede na otrokov razvoj, tudi priložnost za izboljšanje jezikovnega znanja.

Kot je razvidno iz lepih plakatov, ki jih je oblikoval Matej Susič, bo prva predstava na sporedu že čez teden dni. To bo Pepelka, ki jo je med poletjem pripravilo 48 učencev Male gledališke šole Matejke Peterlin. 19. oktobra bo v sklopu Koroških dnevov na sporedu predstava Mehurčki, ki jo bo uprizorilo SKD Celovec. 16. novembra bosta Slovenski in Radijski oder uprizorila Čarobno ogledalo (po zamisli in v režiji Lučke Peter-

lin), 7. decembra bodo pri Sv. Ivanu gostili priznani Mini teater iz Ljubljane s predstavo Kako ujeti zvezdo (ta dan bi lahko male gledalce obiskal celo sv. Miklavž ...). 18. januarja bo Gledališče Toneta Čufarja z Jesenic uprizorilo Deklico v vlogi detektiva (predstava je bila predvidena že lani, a je odpadla), zadnji dve predstavi pa bosta na sporedu 22. februarja (Od kod si kruhek? - Gledališče Unikat iz Ljubljane) oziroma 15. marca, ko bo ljubljansko Gledališče iz desnega žepka uprizorilo Gospo Pehtro. Prva ponovitev bo vsakič na sporedu ob 16. uri, druga pa ob 17.30, animatorji SC Melanie Klein bodo poskrbeli tudi za animacijo.

Cene so klub nižjemu prispevku Ura-da RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ostale nespremenjene: abonma za sedem predstav stane 35€, drugi otrok ali spremljevalec bo moral odšteti 25€, vsi ostali družinski člani pa le 1€. Abonmaji so že na voljo na sedežu Slovenske prosvete v Ul. Donizetti 3 (ponedeljek - petek med 9. in 17. uro), za posamezne predstave pa bo mogoče kupiti tudi vstopnice. (pd)

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 14. septembra 2014
RASTO

Sonce vzide ob 6.42 in zatone ob 19.19
- Dolžina dneva 12.37 - Luna vzide ob 22.39 in zatone ob 13.46.

Jutri, PONEDELJEK, 15. septembra 2014
NIKODEM

VREME VČERAJ: temperatura zraka 23 stopinj C, zračni tlak 1010 mb ustaljen, vlaga 55-odstotna, veter 15 km na uro severovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 22 stopinj C.

OKLIC: Fabio Palmisano in Debora Annunziato, Matteo Mozetic in Grazia Santalena Cicero, Massimo Gerussi in Patrizia Depase, Antonio D' Alessandro in Valeria Di Nuzzo, Alexander Alvaro Marquez Melo in Caterina Davanzo, Nicola Manocchi in Jessica Marassich.

Lekarne

Nedelja, 14. septembra 2014

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Istrska ul. 18/B, Škedenjska ul. 44, Trg Libertà 6, Bazovica.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Istrska ul. 18/B - 040 7606477, Škedenjska ul. 44 - 040 816296, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Istrska ul. 18/B, Škedenjska ul. 44, Trg Libertà 6, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Libertà 6 - 040 421125.

Od ponedeljka, 15.,
do sobote, 20. septembra 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Pasteur 4/1 - 040 911667, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040-225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. dell'Orologio 6, Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Drevored XX. Septembra 6 - 040 371377.
www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Drovska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnice in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.45, 21.15 »Colpa delle stelle«.
ARISTON - 16.30, 18.45, 21.15 »Bel-luscone - Una storia siciliana«.
CINEMA DEI FABBRI - 17.00, 18.30, 20.00, 21.30 »Frances Ha«.
FELLINI - 15.30, 17.00 »Dragon trainer«; 18.40, 20.20, 22.00 »Barbeque«.
GIOTTO MULTISALA 1 - 16.20, 18.10, 20.10, 22.10 »Le due vie del destino«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Senza nessuna pietà«.
GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »I nostri ragazzi«.

KOPER - PLANET TUŠ - 14.10 »Avioni 2«; 18.10 »Bog, le kaj smo zagrešili?«; 17.00, 20.15 »Fantovska leta«; 14.50, 16.20 »Hrabri avtek Plodi«; 16.10, 20.30 »Inferno«; 14.20 »Kako izuriti svojega zmaja 3D«; 16.00, 18.00, 20.00 »Lucy«; 14.15 »Nikec na počitnicah«; 15.00 »Ninja želve«; 14.00, 16.15, 18.25, 20.40 »Odplesi svoje sanje: Združene moči«; 18.50, 21.15 »Plačanci 3«; 16.30, 20.10 »Potopovanje«; 18.20 »Vroči posnetki«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.50, 18.30, 20.15, 22.00 »Sex tape - finiti in rete«; Dvorana 2: 11.00, 15.30 »Winx Club - Il mistero degli abissi«; 11.00, 16.30, 19.00, 21.30 »Si alza il vento«; 16.50, 18.30, 20.15, 22.00 »Necropolis - La città dei morti«; Dvorana 3: 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »I Mercenari 3«; Dvorana 4: 11.00, 15.30 »Disney's planes«; 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »The Giver - Il mondo di Jonas«.

SUPER - 17.00, 19.00, 21.00 »La ragazza del dipinto«.

THE SPACE CINEMA - 11.00, 13.10, 15.20, 17.30 »Dragon Trainer 2«; 11.00, 12.55, 14.45, 16.35, 18.25 »Winx Club - Il mistero degli abissi«; 11.00, 16.10, 18.45, 21.20 »Colpa delle stelle«; 11.15, 16.30, 19.05, 21.40 »I Mercenari 3«; 11.15, 13.20, 15.30, 17.50, 20.00, 22.00 »Sex tape - Finiti in rete«; 11.10, 13.20, 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »The Giver - Il mondo di Jonas«; 19.40, 22.00 »Le due vie del destino«; 20.15, 22.15 »Necropolis - La città dei morti«; 13.50, 16.30, 19.00, 21.30 »Miyazaki - Si alza il vento«; 11.00, 12.50, 14.40 »Disney's - Planes Missione antincendio«; 18.05, 20.10, 22.15 »Hercules«; 18.05, 20.10, 22.15 »Cattivi vicini«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 19.50, 22.10 »Colpa delle stelle«; Dvorana 2: 15.30 »Dragon trainer 2«; 16.00, 18.00, 20.10, 22.15 »Necropolis - La città dei morti«; Dvorana 3: 15.45, 17.45, 20.20, 22.15 »Sex tape - Finiti in rete«; Dvorana 4: 17.15,

19.50, 22.10 »I Mercenari 3«; Dvorana 5: 17.30, 19.45 »Si alza il vento«; 15.45, 22.00 »I nostri ragazzi«.

Šolske vesti

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da bo prvi dan pouka v občinskem otroškem vrtcu v Šempolaju v ponedeljek, 15. septembra, od 8. do 12. ure brez kosila. Od torka, 16. do petka, 19. septembra, bo pouk od 8. do 13. ure s kosilom. Od ponedeljka, 22. septembra, bo pouk potekal redno do 16. ure.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA »JOSIP PANGERC« sporoča, da se v novem šolskem letu pouk začne v ponedeljek, 15. septembra. Pouk v otroških vrtcih od 15. do 19. septembra, od 7.30 do 12.30 brez kosila; od 22. do 26. septembra, od 7.30 do 13.30 s kosilom. V ponedeljek, 15. in torek, 16. septembra, bo pouk potekal na osnovnih šolah od 8. do 12. ure brez kosila. Na NSS Simon Gregorčič pouk od 7.45 do 12.35 brez kosila.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA »VLADIMIR BARTOL« sporoča, da se v novem šolskem letu pouk začne v ponedeljek, 15. septembra. Potek pouka v prvem tednu: otroška vrtca v Barkovljah in Lonjerju od 7.45 do 13.00 (brez kosila), osnovne šole na Katinari, v Barkovljah in pri Sv. Ivanu od 8. do 13. ure, nižja srednja šola pri Sv. Ivanu in na Katinari od 8.00 do 12.35. V drugem tednu bo v vrtcih pouk trajal od 7.45 do 14.00 (vključno s kosilom), na osnovnih in na nižji srednji šoli bo od 22. septembra pouk stekel po rednem urniku.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NABREŽINA sporoča, da se v novem šolskem letu pouk začne v ponedeljek, 15. septembra. Potek pouka v prvem tednu: otroški vrtci prvi in drugi dan do 12.00 brez kosila; ostale dni do 13.00 s kosilom (začetek: OV Nabrežina, Mavhinje in Gabrovec ob 7.30; OV Devin ob 7.45). COŠ v Zgoniku od 8. do 13. ure s kosilom, COŠ v Šempolaju od 7.50 do 13.00 s kosilom. OŠ v Nabrežini in Devinu od 8. do 13. ure brez kosila. Sred-

Najlepša hvala vsem,
ki ste sodelovali pri uspehu
otvoritve ošterije!

Dimitri Ferluga

nja šola Igo Gruden v Nabrežini redno od 7.45 do 14.13. Na podružnici v OŠ v Nabrežini oba prva razreda srednje šole od 7.45 do 14.13. Šolabusna služba bo redno zagotovljena s prvim dnem.

DIZ J. STEFAN obvešča, da bo informativni sestanek za starše dijakov, ki obiskujejo prve razrede kot sledi: za 1. M razred v torek, 16. septembra, ob 18.00; v ponedeljek, 22. septembra, za 1. E razred ob 18.00 ter za 1. KB razred ob 18.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE obvešča, da so na www.vstopcine.it objavljene časne lestvice učnega osebj.

Izleti

PRIJATELJI IN ZNANCI LETNIKA 1964 se bodo podali na Triglav 14. in 15. septembra. Če se želite pridružiti klicite na tel. 340-5787057 (Gabriela) ali 347-9896031 (Gabriela).

SPDT prireja v nedeljo, 28. septembra, pohod iz Gonjač po grebenu na Saborin. Odhod avtobusa ob 7.00 s trga Oberdan; ob 7.15 s trga v Sesljanu. Prijave do srede, 24. septembra, na tel. 040-413025 in 040-220155.

OMPZ F. BARAGA vabi na romarski izlet v Zagreb v sredo, 1. oktobra. V katedrali na Kaptolu bomo imeli sv. mašo in ogled cerkve. V bližini bo »zagrebško kosilo«, nato si bomo ogledali del starega mesta s poklicno vodičko. Vpis in informacije čim prej tel. št. 347-9322123 ali 340-1395070.

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA organizira v nedeljo, 12. oktobra, izlet na Ptuj in v okolico. Pater Janez Ferlež nas že pričakuje. Vabljeni ženske, pa tudi moški! Tel. št. 00386-3186081 (Marija).

Čestitke

Vso srečo in ljubezni IVANI in PETRU na njuni skupni poti želijo vsi pri SKD Slavec.

Mamici Maziji in očku Jakobu se je rodil mali TILEN! Novorojenčku iz srca želimo veliko zdravja in ljubezni v objemu mladih staršev. Stric Jernej s Petro in družino Grassi.

V ponedeljek KATJA rojstni dan slavi. Še mnogo lepih dni nona Justina ji želi.

Poslovni oglasi

PRODAM STANOVANJE NA PESKU (Residence Val Rosandra) 60 kv.m.

Cena po dogovoru.

Tel: 333/2576225

HUŠANJE IN EFT - Kako odpraviti resnične vzroke težav s telesno težo. Celodnevno delavnico v Volčjem gradu vodi Barbara Žetko. Informacije na www.eft-trieste.it, prijave na info@eft-trieste.it

KAKO DO USPEHA S TAPKANJEM? Sklop šestih delavnic od oktobra do maja v Volčjem gradu. Vodi Barbara Žetko.

Informacije na www.eft-trieste.it, prijave na info@eft-trieste.it

ZAČETNA DELAVNICA TAPKANJA v Trstu.

Vodi Barbara Žetko.

Prijave na info@eft-trieste.it

Mali oglasi

IŠČEM DELO kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel.: 00386-31354244.

IŠČEM KNJIGE za 1. letnik elektronske smeri: La nova Italia, Grammatica in-terrattiva - Grammatica e scrittura, Lessico, 2 Poesia, teatro, scrittura e temi, Per le vacanze. Tel.: 347-0473606.

NSŠ PRI SV. IVANU IN NA KATINARI išče v dar izvode knjige J. Jurčiča - Jurij Kozjak. Tel. št.: 040-567500 (Sv. Ivan) 040-390716 (Katinara).

ODDAMO PSIČKE male pasme ljubitelju živali. Tel. št.: 333-4239409.

ODDAMO opremljeno stanovanje v Križu. Dnevna soba s kuhinjskim kotom, spalnica ter majhna soba, kopalnica, veranda in malo dvorišče. Klicati ob urah obedov na tel. št.: 347-1057860.

PODARIMO male mucke, štiri komaj rojene, in dve pripravljeni na nov dom. Tel.: 342-8084220.

PRODAM 500-litrski rabljeni sod za vino iz rostfreia (acciaio inossidabile) s pokrovom (semprepieno) in ugrajenim stojalom. Tel.: 348-5159966.

PRODAM lovsko puško šibrenico, kalibra 12, znamke Beretta. Tel.: 0481-882421.

PRODAM posodo za grozdje (baden) veliko 12 kvintalov. Klicati na tel. št.: 040-814212.

PRODAM pripomočke za trgategv: električni mlin za drozganje, presno, kado 10 hl in sod inox 5 hl. Tel. št.: 333-1557062.

PRODAMO HIŠO (165 kv.m.) z dvoriščem, vrtom velikosti 1200 kv.m. in na dvorišču z garažo, v Senadolah, na zelo lepi in mirni lokaciji, v bližini vseh cestnih povezav, le 15 minut od Opčin. Hiša je vseljiva z relativno majhnim posegom. Tel. št. 349-1784412.

RESNA GOSPA išče kakršnokoli delo. Tel.: 329-3227075.

Prireditve

ALJAŽEV STOLP IN ZGODOVINSKA RAZSTAVA SPDT sta na ogled v Kulturnem domu Iga Grudna v Nabrežini po dogovoru. Kontaktna št.: 040-299632 ali 339-5281729.

SKD KRASNO POLJE GROČANA, PESEK IN DRAGA toplo vabi na Septembrski vaški praznik in razstavo-sejem tipičnih pridelkov Krasa in Brega danes, 14. septembra, v Gročani. Ples s skupinama Orange juice in Zvita feltna, dobro založeni kioski in stojnice z razstavo-sejmom tipičnih pridelkov. **SKD VIGRED** vabi v Šempolaj, na ogled razstave. Vsak dan od 16. do 18. ure do četrtka, 18. septembra. V spodnjih prostorih Škerkove hiše razstava o tridesetletnem delovanju SKD Vigred. V Štalci v spodnji dvorani ogled obnove in otvoritve Štalce, v zgornjem prostoru razstava o delovanju društev: Razvoj, Zarja v svobodi, MD Vigred in vaških šager v Šempolaju.

SLOVENSKI PROGRAM Deželnega sedeža RAI za FJK v Trstu, vabi v četrtek, 18. septembra, ob 17.30 v dvorano D'Angelo Luchetta Ota, na predstavitev dokumentarca o rezijanskem pesniku Renatu Quagli z naslovom »Trije kraji Duše - Trije kraji Življenja«. Ob režiserki Mariji Breclj bo prisoten tudi sam portretiranec. Vhod je v Ul. Giustiniano.

NSŠ »SIMON GREGORČIČ DOLINA« v sodelovanju z Zavodom za varstvo kulturne dediščine v Sloveniji, pod pokroviteljstvom Občine Dolina, vabi na odprtje razstave »Drobci materialne kulture v Občini Dolina« v Galeriji Torklja v soboto, 20. septembra, ob 19. uri, na Kaluži. Sodelujejo: SKD V. Vodnik, MoPZ V. Vodnik, Majenca Dolina, Fantovska Boljunec, ŽPS Stu ledi. V primeru slabega vremena bo prireditev v prostorih SKD V. Vodnika.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da bo ogled načrta uplinjevalnika na območju med Tržičem in Štivanom omogočen občanom v Grudnovi Kamnarski hiši v Nabrežini št. 158, do 22. septembra. Urnik: ponedeljek 9.00-13.00 in 15.00-17.00; sredo 15.00-17.00; petek 9.00-13.00.

PREDSTAVITEV PESNIŠKE ZBIRKE: Kulturo umetniško društvo Open arts prireja v sodelovanju s Kosovelovo knjižnico in Ljudsko univerzo Sežana, literarni večer v četrtek, 25. septembra, ob 18. uri v Kosovelovi sobi na Ljudski univerzi. Predstavili bodo pesniški prvenec mlade domače avtorice Brigite Grmek Pirjevec z naslovom »Čas čara«.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6, prireja po Barkovljah v soboto, 27. septembra, »Pohod z Zoro Starec - Po sledih 1. Svetovne vojne«. Vodila ga bo prof. Marinka Pertot. Zbirališče na sedežu društva ob 14. uri. Pohod se bo v društvu tudi zaključil ob pričevarjih, spominih in družabnosti.

SKD TABOR OPČINE: v Prosvetnem domu je na ogled do 30. septembra razstava »Opčine v 1. svetovni vojni«. Urnik ob delavnikih, od 16. do 19. ure. Vodení ogledi za šole v jutranjih urah po predhodnem telefonskem dogovoru na 040-211936, od 8. do 9. ure (Nori).

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ 46 je odprt vsak dan do 21. septembra.

Tel. 040-229439

Osmice

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Brišči 18. Tel.: 339-2019144.

OSMICA STAREC je odprta, Boljunec 623.

OSMICO je v Mavhinjah 58/A, odprla družina Pipan-Klarič. Toplo vabljeni! Tel. št. 040-2907049.

OSMICO sta odprla Andrej in Ivan Antonič v Cerovljah št. 34. Vabljeni! Tel.: 040-299800.

SKUPEK je v Koludrovci odprl osmico. Tel.: 040-2296038.

V SAMATORCI št. 50 sta odprla osmico Cvetko in Zmaga Colja. Vabljeni!

Obvestila

ANGLEŠKE URICE ZA OTROKE pri SKD Igo Gruden, enkrat tedensko, mentorica Lara Iskra, informacije na tel. 340-7663348 (Mirjam).

DPZ KRAŠKI SLAVČEK - KRASJE vabi v svoje vrste nove, ambiciozne in resne pevke. Vaje so ob petkih zvečer v Nabrežini. Informacije: facebook stran ali tel. 339-1115880.

FOLKLORNA SKUPINA KD BORJAČ - Sežana vabi k vpisu nove člane, ki jih veseli glasba, petje in plesi slovenske dežele in si želijo spoznati običaje ter se veseliti v prijetni družbi. Vaje so ob petkih. Info in vpis na tel. 00386-41549353 ali 00386-41481026.

MEPZ LIPA vabi nove pevce v svojo sredo. Vaje so ob ponedeljkih in četrtek, od 20.30 do 22.00.

MLPZ IGO GRUDEN je začel novo sezono. Če ti je všeč druženje in lepo petje se nam pogumno pridruži. Informacije na tel. 334-5357914 (Sonja).

MOPZ TABOR OPČINE obvešča, da se bodo vaje v novi sezoni odvijale, kot po navadi ob torkih in četrtek, od 20.30 do 22.00 v Prosvetnem domu na Opčinah. Dobrodošel bo vsakdo, ki se nam bo hotel pridružiti.

OTROŠKI PEVSKI ZBOR: pri SKD Igo Gruden je nova skupina, ki jo bo vodil Mirko Ferlan, vaje enkrat tedensko, vabljeni osnovnošolci iz Nabrežine in okolice. Kontaktni tel. 340-7663348 (Mirjam).

PIHALNI ORKESTER BREG obvešča, da sprejema vpise za glasbeno šolo ob četrtek, od 20. ure dalje na sedežu godbe v Dolini. Informacije na tel. 338-6439938. Vabljeni.

TEČAJ YOGA pri Skladu Mitja Čuk, se začne meseca oktobra ob torkih 19.30-21.00 in četrtek 18.30-20.00. Prijave na tel. 349-0981408 (Bruna) ali 339-7051338 (Eva). Število mest je omejeno.

V ŠTALCI v Šempolaju bi v primeru zadostnega zanimanja potekali tečaji angleščine vseh stopenj in poseben tečaj za otroke, ki obiskujejo otroški vrtec. Mentorica Lara Iskra. Info: tajnistvo@skdvi-gred.org; tel. 380-3584580 (ob delavnikih).

ASD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da so se začeli treningi in vpisi za nove člane. Osnovna motorika (3-6 let) pon. in pet. 16.45 - 17.45. Otroška skupina (6-11 let) pon. 16.30 - 18.00 in pet. 17.00 - 18.30. Mladinska skupina (12-18 let) pon. 18.00 - 20.00 in pet. 18.30 - 20.30. Info na tel. št. 347-8535282 (Jasna) in 347-9227484 (Ryan) ali info@cheerdancemillennium.com.

DRUŠTVO ZVEZDA vabi v Podlonjer na tradicionalni praznik grozjda danes, 14. septembra. Ob 19.30 nagajevanje najlepših »špronov«, sledi ples z Duom Melody. Odprtje kioskov ob 18. uri.

KAPELICA KRALJICA MIRU NA KATINARI: danes, 14. septembra, ob 9.30 ob 75-letnici postavitve, bosta darovala običajno sv. mašo pri kapelici domači župnik p. Rafko Ropret in upokojeni škof Evgen Ravignani. Vabljeni!

MOSP - Mladi v odkrivanju skupnih poti, vabimo mlade do 30. leta, da se nam od 7. do 12. oktobra pridružite na potovanju v Švico. Člani mednarodne delavnice odhajajo v La Punt Chamousch na YENov jesenski seminar, ki ga bo letos gostila retroromanska organizacija Giuru. Na seminarju bomo lahko izbirali med sledečimi delavnicami: manjšine na spletu, »training for trainers«, informativni dokument o manjšinskih pravicah, glasbena in video delavnica. Info in prijave do danes, 14. septembra, na FB strani Tudi Mi Smo YEN in na ylc-trst@gmail.com.

TPPZ P.TOMAŽIČ obvešča, da je predviden urnik odhodov avtobusov iz Padrič: danes, 14. septembra, za nastop v Portorožu ob 9.00 (koncert na srečanju internirank ob 11.00). V torek, 16. septembra, na sedežu na Padričah ob 20.45 seja odbora.

BREZPLAČNE MEDITACIJE V SEŽANI: ŠK Meditacije kot zdravilne seanse - zdravilne seanse kot meditacije, vabi na prvo srečanje, ki bo v ponedeljek, 15. septembra, ob 16. uri pod vodstvom mentorja prof. Marjana Plazarja, v prostorih Ljudske univerze v Sežani. Prijave in dodatne info na tel. 00386-031397878.

HATHA YOGA - KD RDEČA ZVEZDA v sodelovanju z vaditeljem Janom. Lekcije se bodo odvijale ob ponedeljkih in četrtek, v društvenih prostorih v Saležu. Urnik lekcij: 18.30-20.00. Tečaj se bo začel v ponedeljek, 15. septembra, do ponedeljka, 15. decembra. Toplo vabljeni na spoznavanje starodavne indijske modrosti.

HATHA YOGA: SKD TABOR - Prosvetni dom Opčine, z Janom Budinom: prvo srečanje bo v ponedeljek, 15. septembra, ob 20.30.

KMEČKA ZVEZA obvešča vinogradnike, da bo v sodelovanju z ZKB, njena sve-tovalna služba opravila meritve sladkorne stopnje in skupnih kislin grozjda v ponedeljek, 15. septembra, od 14.00 do 15.00 v kleti Parovel v Boljuncu; v torek, 16. septembra, od 14.00 do 16.00 na kmetiji Radota Miliča (Salež 68) in od 16.30 do 17.30 na kmetiji Paolota Ferfolgia (Medjvas 6); v četrtek, 18. septembra, od 14.30 do 16.00 na kmetiji Mirota Zigona (Zgonik 36) in od 16.30 do 17.30 na kmetiji Andreja Antoniča (Cerovlje 34); v petek, 19. septembra, od 10.30 do 12.00 na kmetiji Renzota Tavčerja (Repen 42).

OBČINA ZGONIK sporoča, da bo služba šolskega prevoza začela delovati od ponedeljka, 15., do petka, 19. septembra, samo v jutranjih urah. Od 22. septembra dalje tudi popoldne. Za razna pojasnila lahko pokličete na tel. 040-229150 (Občina Zgonik).

OD BOR obvešča, da bo vadba miniodbojke za osnovnošolce od 16. septembra, potekala po naslednjem urniku: ob torkih od 18.30 do 20.00 in ob petkih od 17.30 do 19.00. Skupina U12/U13 (nižja srednja šola) pa bo od 15. septembra trenirala ob ponedeljkih, sredah in četrtek, od 18.30 do 20.00. Vsi treningi so na Stadionu 1. maj. Info: 328-4377617 (Daniela), 349-4782734 (Saša) ali 349-7923007 (Tjaša).

PLESNA DELAVNICA - SKD TABOR Prosvetni dom Opčine, z Jelko Bogatec: ob sredah 15.30 - 16.30 (srednja šola), 16.30 - 17.30 (3., 4. in 5.r OŠ). Začetek 17. septembra. Poskusna vaja za zadnji letnik vrta in 1. in 2. r OŠ v ponedeljek, 15. septembra, ob 16.15.

SKD IGO GRUDEN - BALET sporoča, da bo vadba potekala ob ponedeljkih in sredah v društvenih prostorih v Nabrežini. Ob 16.15 za otroke stare 4 in 5 let (vrtec); ob 17.00 za otroke iz prvih dveh razredov osnovne šole in od 18.00 za starejše. Za informacije jsimoneta@yahoo.it ali 329-4615361 (Jasna). Vaje se bodo začele v ponedeljek, 15. septembra.

TAI-CHI pri Skladu Mitja Čuk. Prva lekcija v ponedeljek, 15. septembra, ob 19. uri v večnamenskem središču, Repentabrska 66, na Opčinah. Info in prijave na tel. 334-1166624 (Sergio).

TELOVADBA ZA DOBRO POČUTJE pod vodstvom Katje Škerk, v Štalci v Šempolaju, ob ponedeljkih in petkih zjutraj 9.00-10.00. Ob ponedeljkih in četrtek 18.30-19.30. Prvo srečanje v ponedeljek, 15. septembra. Info na tel. 338-4563202.

MINIBASKET AKK BOR sporoča, da se treningi minibasketa začnejo v torek, 16. septembra. Letniki 2006-07-08-09 torek in petek 16.00-17.15 na Stadionu 1. maj. Letniki 2003-04-05 torek in petek 17.30-19.00 v Lonjerju. Za info na tel. št. 340-6445370 (Karin).

PILATES - SKD IGO GRUDEN obvešča, da se bo vadba pod vodstvom Mateje Šajna pričela v torek, 16. septembra, ob 18. uri. Tečaj bo potekal v 2. nadstropju Kulturnega doma ob torkih in četrtek, od 18.00 do 19.15. Za vpis in pojasnila tel. 349-6483822 (Mileva).

SAME BABE v četrtek, 2. oktobra, ob 18.30 na Dolgi kroni pri Dolini.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE - HATHA YOGA Tečaji yoge z vaditeljem Janom. Lekcije se bodo odvijale ob torkih in petkih v društvenih prostorih na Stadionu 1. maj pri sv. Ivanu. Urniki lekcij: 18.30-19.50 in 20.00-21.20. Tečaja se bosta za-

SEPTEMBRSKI VAŠKI PRAZNIK IN RAZSTAVA-SEJEM TIPIČNIH PRIDELKOV KRASA IN BREGA

Gročana, 13. in 14. septembra 2014

ob 10.00:
odprtje razstave-sejma tipičnih pridelkov Krasa in Brega ter kioskov

ob 17.30:
nastop GODBENEGA DRUŠTVA PROSEK

ob 19.00:
ples s ansamblom ZVITA FELTNA

čela v torek, 16. septembra, in se bosta zaključila v torek, 16. decembra. Vabljeni na popolno sprostitve telesa in uma. **SKD TABOR - TEČAJ KLEKLJANJA** v Prosvetnem domu, na Opčinah, vsak torek ob 20.30. Prvo srečanje v torek, 16. septembra. Vabljeni, da se nam pridružite!

ŽEPZ PROSEK-KONTOVEL obvešča, da bodo prve vaje v novi sezoni v sredo, 17. septembra, ob 19.30 v Soščevi hiši na Proseku. Toplo vabljene pevke in vse, ki jih zanima petje in vesela družba.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so odprti vpisi v Glasbeno šolo za otroke in mlade. Informativni sestanek za starše bo v sredo, 17. septembra, ob 19.00 v Soščevi hiši na Proseku. Vabljeni! Info na tel. 040-251101 (Bruno) ali 349-2512176 (Irina).

PILATES - vaditeljica Sandra in Skupina 35-55 sporočajo, da se vadba Pilatesa vrši ob torkih in petkih, od 19. do 20. ure v telovadnici NSŠ S. Gregorčič v Dolini. Vabljene.

PLESNA SKUPINA VIGRED sporoča, da bo prvo srečanje v novi sezoni v Štalci v Šempolaju, v četrtek, 18. septembra, ob 16. uri za vrtec in osnovno do 4. raz., ob 17. uri za 5. raz, srednjo in višjo, ob zaključku vaje seja za določitev urnikov. Vabljeni tudi novi plesalci!

Loterija 13. septembra 2014

Bari	26	34	5	40	8
Cagliari	22	85	65	81	47
Firenze	76	59	30	73	64
Genova	67	31	39	63	45
Milan	33	17	77	9	45
Neapelj	60	47	52	40	45
Palermo	11	86	54	39	49
Rim	2	89	26	42	41
Turin	50	37	36	35	22
Benetke	19	85	61	48	88
Nazionale	50	67	7	32	55

Super Enalotto št. 110

7	20	25	51	65	87	jolly 58
Nagradni sklad	28.140.555,15 €					
Brez dobitnika s 6 točkami	-- €					
Brez dobitnika s 5+1 točkami	-- €					
10 dobitnikov s 5 točkami	26.208,48 €					
866 dobitnikov s 4 točkami	310,69 €					
32.561 dobitnikov s 3 točkami	16,31 €					

Superstar

Brez dobitnika s 5 točkami	-- €
8 dobitnikov s 4 točkami	31.069,00 €
119 dobitnikov s 3 točkami	1.631,00 €
2.121 dobitnikov s 2 točkama	100,00 €
13.114 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
27.933 dobitnikov s 0 točkami	5,00 €

Obvestila

ŠOLA KLASIČNEGA BALETA: poskusne vaje bodo v četrtek, 18. in 25. septembra, ob 17. uri v prostorih občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

GLASBENA MATICA sporoča, da poteka jo prijave na brezplačne poskusne lekcije za š.l. 2014/15. Info v tajništvo, Ul. Montorsino 2, od pon. do petka, od 10. do 14. ure (tel. 040-418605; trst@glasbenamatica.org).

ŠOLA JAZZ BALETA: poskusne vaje bodo 19. in 26. septembra, ob 17. uri v prostorih občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu.

BABY BAZEN - ŠC Melanie Klein prireja tečaj, namenjen dojenčkom in otrokom do 4. leta in staršem. Dojenčki bodo zaplavali, starše bomo učili pravilne drže dojenčka v vodi. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

GLEDALIŠKI VRTILJAK vpisuje abonmaje za sezono 2014/15: 7 nedeljskih predstav od septembra do marca v dvorani Marjinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27. Prva bo ob 16. uri, druga ob 17.30. Info in vpis na tel. 040-370846 ali od pon. do petka, od 9.30 do 16.30 na Ul. Donizetti 3, 3. nadstropje.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO IN OBLIKOVANJE TELES - Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljunca in vadiateljica Sandra sporočajo, da se vadba vrši ob torkih od 9. do 10. ure v društveni dvorani občinskega gledališča. Vabljeni.

OTROŠKA PEVSKA SKUPINA VIGRED vabi v svoje vrste tudi nove pevce. Vaje vsak ponedeljek od 16. do 17. ure v Štalci v Šempolaju. Prvo srečanje v ponedeljek, 22. septembra.

TEČAJ SLOVENSKEGA JEZIKA za otroke in odrasle (začetni in nadaljevalni) pri Skladu Mitja Čuk. Predstavitev tečajev v torek, 23. septembra, ob 17.30 na sedežu Sklada, Proseška ulica 131. Vpisi in info na tel. 040-212289 ali urad@skladmc.org.

ŠZ BOR - GIMNASTIČNI ODESK začenja novo sezono ritmične gimnastike s sledečimi urniki: treningi na Stadionu 1. maj bodo potekali ob torkih od 16.30 do 17.30 za predšolska in osnovnošolska dekleta; ob petkih od 16.30 do 17.30 za predšolske deklice, za osnovnošolske pa od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v torek, 23. septembra. Treningi na Opčinah (telovadnica osnovne šole Bevk) ob sredah; za predšolska dekleta od 16.30 do 17.30 in osnovnošolke pa od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v sredo, 24. septembra. Za prijave in info: 040-51377 ali 328-273390 (Petra).

PLAVALNI KLUB BOR organizira tečaj plavanja na Alturi za otroke od 4. leta dalje. Info in vpis na tel. 040-51377 ob delavnikih, od 14. do 17. ure.

PIHALNI ORKESTER RICMANJE obvešča, da so vpisnine glasbenih tečajev odprte do vključno 30. septembra. Zainteresirane vabimo na informativni dan, ki bo v petek, 26. septembra, ob 16. do 19. ure v Babni hiši, v Ricmanjih. Info: po.ricmanje@yahoo.it ali 329-1814250.

AŠD POLET vabi vse otroke do 8. leta na brezplačen začetniški tečaj hokeja na rollerjih, ki bo potekal do konca septembra ob torkih in četrtnih, od 18. do 19. ure v športni dvorani na Pikelcu. Info na info@polet.it.

JOGA - SKD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da se vadba joge z Goranom Korenom vrši ob sredah v društveni dvorani občinskega gledališča; od 17.15 do 19.00 začetniki; od 19.00 do 20.30 nadaljevalni tečaj. Vabljeni.

KD SLOVAN s Padrič organizira tečaj slovenščine za začetnike in nadaljevalce. Informativni sestanek bo v torek, 30. septembra, ob 20. uri v Zadržnem domu Skala v Gropadi. Informacije in vpis: jan.grgic@alice.it ali info.mkib@yahoo.it. 349-7386823 (v večernih urah).

MLADINSKI KROŽEK DOLINA in mali kitaristi iz Brega vabijo nove prijatelje, da se vpišejo v glasbeno šolo. Info na tel. št. 328-5761251 ali info.mkib@yahoo.it.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga LAlbero Azzurro obveščajo, da bo ludoteka delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra ob sredah in petkih, od 16. do 18. ure in ob sobotah, od 10. do 12. ure. Septembra so predvidene delavnice oblikovanja: Igre in skulpture in Poslušajmo kako se približuje dež. Info na tel. št. 040-299099, od pon. do sob., od 8. do 13. ure.

SOCIALNA SLUŽBA OBČIN OKRAJA 1.1 obvešča vse vaščane občin Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor, da v kratkem bodo prejeli na dom pismo s priloženim vprašalnikom, vezanim na odprtje Dnevnega centra - Alzheimer v Mavhinjah. Prosimo vaščane naj izpolnijo vprašalnik in ga izročijo lastni občini po navodilih navedenih v spremnem pismu.

ZSKD obvešča včlanjene zbornice, da rok prijave na deželno zborovsko revijo Nativitas zapade v torek, 30. septembra. Info na www.zskd.eu ali tel. 040-635626.

PLAY&LEARN - Želiš, da bi se tvoj otrok učil angleščine na preprost in zabaven način? Igre, pesnice, maske in še marsikaj drugega čakajo otroke od 3. do 10. leta starosti. Urniki: sredo od 17.00 do 17.45 (za otroke od 3. do 5. leta starosti) - začetek 1. oktobra. Sreda od 18.00 do 18.45 (za otroke od 6. do 10. leta starosti) - začetek 1. oktobra. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

SLOVENSKI ABC - ŠC Melanie Klein prireja zabavni tečaj slovenščine za otroke od 3. do 6. leta. Potekal bo ob sredah od 16.00 do 16.45 na društvenem sedežu, v

Ul. Cicerone 8. Začetek 1. oktobra. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

KRD DOM BRIŠČIKI obvešča, da se bo sprostitevna telovadba, pod strokovnim vodstvom Mateje Šajna pričela v četrtek, 2. oktobra, ob 19.30. Urnik: ob ponedeljkih 9.30 in 18.30; ob četrtnih 19.30. Info na tel. 346-9520796 (Alenka).

MOŠKA TELOVADBA za dobro počutje pri SKD Igo Gruden, ob ponedeljkih in četrtnih od 20.00 do 21.00. Prvo srečanje bo v četrtek, 2. oktobra. Info: 338-4563202 (Katja).

ACQUAFITNESS - ŠC Melanie Klein obvešča, da se bo skupinska vadba začela v četrtek, 3. oktobra, in bo potekala v bazenu na Pesku. Vadba v vodi ublaži gravitacijo, sprosti, izboljša prekrvavitev in razvedri. Vadba učinkovito deluje tudi proti celulitisu. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da bo vadba gimnastike za otroke in mlade (6-18 let) ob sredah v prostorih OŠ Bevk na Opčinah (po nivoju): A) 16.45-18.00, B) 18.00-19.15 ter C) 19.00-20.15. Novost: vadba za odrasle - Zumbaerobik ob ponedeljkih in/ali petkih od 18.00 do 19.00 ter Cheer starši ob petkih od 17.00 do 18.00 v prostorih M. Čuk. Prvo srečanje bo 3. oktobra. Info: 347-8535282 ali info@cheerdancemillemium.com

SEMINAR VOKALNE TEHNIKE V ZBORU s slovenskim dirigentom Robertom Fegušem, v organizaciji MePZ Tončka Čok, SKD Lonjer-Katinara, v sodelovanju z ZSKD in USC FJK, bo v soboto, 4. oktobra, od 14. do 20. ure v Športno-kulturnem centru Lonjer-Katinara. Vabljeni pevci, zborovodje, koripetitorji. Info in prijave na ZSKD, Ul. S. Francesco 20, tel. št. 040-635626 ali trst@zskd.eu, www.zskd.eu.

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja začetniške in nadaljevalne tečaje. Tečaj traja 20 ur in poteka enkrat tedensko. Minimalno število tečajnikov je pet, maksimalno pa deset. Info in prijave na: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

*Čeprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
povsod te čutimo mi vsi,
ti Vojko med nami vedno si.*

Mirno je zaspal naš dragi

Vojko Lovriha

Žalujemo

žena Majda, sin Mitja, hči Jana z možem Petrom, mama Marta, oče Pepi ter vnuka Nikolaj in Maj

Od njega se bomo poslovili v sredo, 17. septembra, od 12. do 13. ure v cerkvi Sv. Martina v Dolini.

Pokop bo v zasebni obliki.

Dolina, 14. septembra 2014
Pogrebno podjetje Alabarda

Žalovanju se pridružujejo

teti Vera in Reni, stric Danilo z Angeliko in Roža

Za dragim bratrancem Vojkom
žalujejo

Arianna, Dino, Robi, Alberto,
Franko in Fabio z družinami

Upravni in nadzorni odbor,
ravnateljstvo ter uslužbenci
Zadružne kraške banke

izrekajo iskreno sožalje svojcem ob
izgubi Vojka Lovrihe, dolgoletnega
člana nadzornega odbora ZKB.

Ob prezgodnji izgubi spoštovanega
svetovalca in prijatelja gospoda
Vojka Lovrihe izražamo naše
iskreno sožalje vsem svojcem.

Člani upravnega odbora in
sodelavci Lokalne akcijske skupine
LAS Kras - GAL Carso

Ob nepričakovani smrti bivšega
uslužbenca in sedanjega revizorja
občine Dolina Vojka Lovrihe,
izrekamo kolegu Mitji Lovriha
in vsem domačim iskreno sožalje

župan, odborniki, svetniki in
uslužbenci občine Dolina

Na Občini Zgonik se spominjamo
Vojka Lovrihe in izražamo družini
iskreno sožalje.

Uprava in sodelavci Občine Zgonik

Ob boleči izgubi Vojka Lovrihe,
dragocenega sodelavca in
izrednega človeka, izražamo

upravitelji ter uslužbenci občine
Sovodnje ob Soči

globoko sožalje prizadetim
svojcem.
Ohranili ga bomo
v trajnem spominu.

Ob prezgodnji izgubi sodelavca
in prijatelja Vojka Lovrihe

župan Marko Pisani, odbor in svet
Občine Repentabor ter bivši kolegi

izražajo družini najgloblje sožalje.

Ob boleči izgubi Vojka Lovrihe,
revizorja naše Občine, bivšega
uslužbenca in sodelavca, izrekamo
družini občuteno sožalje.

Upravitelji in uslužbenci
Občine Doberdob

Ob boleči izgubi dragega očeta
Vojketa izrekamo našemu
godbeniku Mitji in družini
občuteno sožalje

Pihalni orkester Breg

Ob bridki izgubi Vojka Lovrihe
izrekata prizadetim svojcem
iskreno sožalje

upravni in nadzorni odbor
Zadruga Primorski dnevnik

ZAHVALA

Gizela Ivančič vd. Mahorčič

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali in na katerikoli način počastili spomin naše drage.

Posebna zahvala gre vsem nosilcem cvetja ter znancem in vaščanom, ki so jo pospremili na zadnji poti.

Svojci

Trst, Škocjan, 14. septembra 2014

ZAHVALA

Marija Sancin vd. Žerjal

Zahvaljujemo se vsem, ki ste na kakršenkoli način počastili spomin naše drage.

Svojci

Pogrebno podjetje Alabarda

ZAHVALA

Iskrena hvala vsem, ki ste z nami sočustvovali in počastili spomin našega dragega moža, očeta in nonota

Marijana Bajca

Posebna zahvala dr. Danijelu Žerjalu.

Družina

Sv. maša v njegov spomin bo v četrtek, 18. septembra, ob 18. uri v svetoivanski cerkvi.

Trst, 14. septembra 2014

14.9.1991

14.9.2014

Claudio Leuz

... z ljubeznijo

tvoji dragi

10.9.2004

10.9.2014

Gunther

Ljubezen je močnejša od smrti, niti čas je ne razje, ti nisi nikoli odšel...si vedno z nama.

Mama in Morris
Pridružujeta se Dino in Giorgia

13.9.2013

13.9.2014

Marija Calzi

Vedno v naših srcih.

Svojci

Gropada, Repen, Padriče,
14. septembra 2014

POGREBNO PODJETJE

San Giusto
Lipa

V trenutku

žalosti...

v ljubeznosti

...in tradicija

OPČINE - Proseška Ulica 18
TRST - Ul. Torre Bianca 37/a

TRŽIČ - Ul. San Polo 83, Zelena številka: 800 860 020

Na razpolago za prevoze pokojnikov
iz bivališča ali doma starejših občanov.

ZELENA ŠTEVILKA 800 833 233

Tel. 345 2355013

Nudimo še pomoč pri
dedovanju in pokojninah
PRIDEMO TUDI NA DOM!

NAŠ POGOVOR - Elvio Guagnini, urednik zbirke Pahorjevih spisov

Na površju

Prva predstavitev bo jutri v Državni knjižnici v Trstu

»Ideje se nikoli ne rodijo eni sami osebi in tako je tudi s to knjigo,« pravi Elvio Guagnini, tržaški italijanist in univerzitetni profesor, ki je za založbo Diabasis uredil zbirko spisov Borisa Pahorja. Knjigo, ki nosi naslov »Venuti a galla - scritti di metodo, di polemica, di critica«, bodo jutri ob 17.45 predstavili v Državni knjižnici Stelio Crise v Trstu (Trg papa Giovanni - 2. nadstropje); ob uredniku in avtorju bosta o knjigi spregovorila tudi novinarka Cristina Battocletti in Alessandro Mezzena Lona.

»Gre za zelo zanimive tekste, ki italijanskim bralcem po eni strani predstavijo Pahorja v manj znani vlogi esejista, po drugi pa pojasnijo nekatere vzroke, ki so značilni za Pahorjevo literarno dela. V mislih imam na primer njegovo razmišljanje o literaturi majhnega naroda, v katerem Pahor izhaja iz Kafke, za katerega imajo majhni narodi poseben odnos do literature. Večino besedil je napisal v italijanski, prva sredi 60. let prejšnjega stoletja, najnovejša pa v današnjih dneh; v knjigo smo namreč uvrstili tudi članke, ki jih je Pahor napisal za dnevnik Sole 24 ore in Piccolo, da bi širši javnosti spregovoril o nekaterih problemih in zgodovinskih vprašanjih. Tu so še nekateri polemični spisi, saj vemo, da se Pahor ne boji plavati proti toku in srčno zagovarjati svoja stališča, nekaj pa je tudi bolj avtobiografskih in literarnih tekstov.«

Naslov Venuti a galla si je urednik izposodil pri Scipiu Slataperju. »Tudi Pahor je večkrat citiral ta pasus iz leta 1912, v katerem Slataper trdi, da so Slovenci danost, saj v Trstu prebivajo od nekdaj in sedaj tudi prihajajo na površje.«

LEVO UREDNIK ELVIO GUAGNINI, DESNO PLATNICA KNJIGE, KI JO KRASI DETAJL GRAFIKE LOJZETA SPACALA

ARHIV

Knjigo sta urednik in avtor posvetila »prijatelju Ferruccio Fölklu, odličnemu poznavalcu italijanske in slovenske književnosti, ki je zahteval, da so veliko tržaško literaturo soustvarili Svevo, Saba in Kosovel. Ko je danes govor o tržaški književnosti, pa se ob Svevu in Sabi omenjata tudi Margris in Pahor. Vsaka Pahorjeva knjiga vzbudi zanimanje javnosti in tako je bilo tudi tokrat.«

Kdaj pa se je Elvio Guagnini prvič srečal s Pahorjem in njegovo književnostjo?

»Zanimivo, prvo pravo srečanje je potekalo v Franciji sredi 90. let. Nekaj let prej sem ga sicer gostil v Kulturnem in umetniškem krožku v Trstu, šele med tistim srečanjem v Bretanji pa sem ga bolje spoznal. Pahorja sem dotlej občudoval predvsem zaradi njegovih knjig, človeška plat je bila zame pravo odkritje. V njem sem našel prijatelja. Pahor je čustveno zelo bogat, velik zagovornik družbene angažiranosti, preko svoje osebnosti zgodbe si je na primer vse življenje prizadeval za to, da se slovenski književnosti prizna mesto, ki jih pripada.«

Guagnini pravi, da ga je zelo očaral Pahorjev odnos do mladih. »Boris je pravi mladenič, poln navdušenja. Mladim želi posredovati svoje misli, prepričan je, da je svet mogoče spremeniti z majhnimi vsakodnevnimi dejanji. Všeč mi je tisti pasus iz knjige Figlio di nessuno, v katerem pravi, da želi svojo oporoko laičnega človeka prepustiti mladim: oni naj danes ščitijo tisto iskrico upanja v pravičnost, ki smo jo mi ščitili in ohranili kljub taboriščni temi. Pahor verjame v pravico, njegovo obzorje ni tržaško, temveč obzorje sodobnega človeka. Zato se rad spominja tudi Stéphana Hessla, avtorja uspešnice Razjete se!, in nas tudi sam spodbuja k moralni revoluciji. Pahor je velik človek, ki pozna ogorčenje, a ni zaradi tega prenehal ljubiti sočloveka.« (pd)

SLOVENSKI FILMSKI FESTIVAL

Vesna za najboljši celovečerec dokumentarcu Boj za Siniša Gačiča

PORTOROŽ - Letošnji Slovenski filmski festival je sinoči s podelitvijo nagrad vesna za najboljšo slovensko filmsko dosežke v zadnjem letu doživel svoj vrhunec. Vesno za najboljši celovečerni film je osvojil Boj za Siniša Gačiča. Presenečenje je bil študentski film Prespana pomlad Dominika Menceja, ki je osvojil nagrade za najboljši kratki film, režijo in scenarij.

Dokumentarec Boj za je po mnenju strokovne žirije "prepričljiv in pretresljiv dokument našega časa", v njem pa je Gačiču uspelo vstopiti v srž protestniškega gibanja.

Veliko presenečenje pa je bil uspeh študentskega kratkega igranega filma režiserja Dominika Menceja, ki je z Anjo Novak osvojil še vesno za najboljšo glavno žensko vlogo.

Nagrada za najboljšo glavno moško vlogo je šla v roke Jerneja Kogovška za vlogo v filmu Drevo režiserke Sonje Prosenc. Ta je prejela tudi nagrado žirije slovenskih filmskih kritikov.

Nagrado občinstva je prejel film Pot v raj Blaža Završnika, za vlogo v tem filmu pa je nagrado revije Stop za igralko leta osvojila Ajda Smrekar.

Nagrado Art kino mreže, ki so jo letos podelili prvič, je prejel dokumentarni film Kaj pa Mojca? Urše Menart.

Na 17. izvedbi festivala, ki bo

Režiser Siniša Gačič

potekal še danes, se je v uradnem programu predstavilo 71 filmov.

Žirijo letošnjega festivala sestavljajo lanska dobitnika vesen Špela Čadež, ki je z Bolesom prejela nagrado za najboljši kratki film, in Rok Biček, ki jo je z Razrednim sovražnikom pobral v kategoriji celovečercer, scenografka Katja Šoltes, dolgoletni selektor filmov pri RTV Slovenija Matjaž Zajec ter predsednik umetniškega odbora filmskega festivala v Pulju Hrvoje Pukšec.

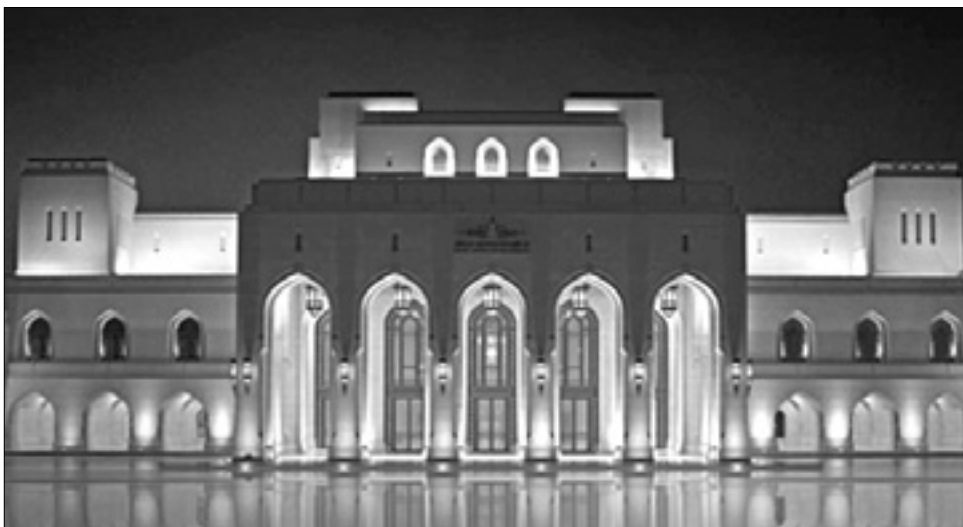
Letošnjo Badjurovo nagrado za življenjsko delo, ki jo podeljujejo od leta 1995, so že v uvodnem večeru podelili režiserki zvoka Hanni Preuss. (STA)

GLASBA - Med 12. in 24. septembrom Verdijev orkester gostuje v Omanu

Tržaški glasbeniki bodo odprli operno sezono omanske Kraljeve operne hiše

Kriza, ki že več let pesti svetovno gospodarstvo, se nekaterih držav sploh ni dotaknila, še najmanj pa tiste, ki iz nafte črpajo bajne zasluge, take, da si lahko privoščijo marsikatero muho: večkrat smo brali o pozlačenih avtomobilih in kopalnicah, o raznoraznih nečimrnostih, ki so same sebi namen in kar vnebovpijoče, glede na neenako porazdelitev bogastva. So pa med šejki tudi izjeme in med njimi je Qabus bin Said al Said, štirinasedemdesetletni sultan Omna, ki je prevzel oblast l.1980. Šolal se je v Evropi in se navdušil nad glasbeno kulturo naše celine, obenem pa je poskrbel za ekonomski razvoj države, ki je v štiridesetih letih zelo napredovala. Zaloge nafte sicer niso velike, od l. 2000 pa črpajo tudi plin, ki jamči nezanemarljive dohodke tudi v prihodnosti.

Sultan bi rad privabil v svojo deželo veliko turistov, svojo ljubezen do glasbe pa je uresničil s postavitvijo razkošnega opernega gledališča, v katerem so nastopili operni svetovni orkestri in solisti. Ustanovil je tudi domači državni orkester, v katerem igrajo moški in ženske, zato pa ne morejo nastopati v Savdski Arabiji, kjer je mešana zasedba še nekaj nezasišane. Vabilo je prišlo tudi v Trst in nadzornik gledališča Verdi Claudio Orazi je zelo zadovoljen, da je v Oman poslal približno stopenetdeset članov orkestra, pevcev in odrskih tehnikov, ki so tja odpotovali 12. septembra, vrnili pa se bodo 24.septembra. Tržaški glasbeniki bodo odprli operno sezono omanske Royal Opera House z Verdijevim Macbethom, produkcijo, ki je s prelepo scenografijo (originalno jo je zasnoval pokojni Josef Svoboda) lani navdušila tržaško občinstvo, pa tudi vsedržno kritiko, ki je postavitvi podelila nagrado Abbiati. Kakovostna bo tudi glasbena plat, kajti opero bo dirigiral Donato Renzetti, mednarodno

Kraljeva operna hiša v Omanu, ki jo je ustanovil šejk Qabus bin Said al Said

uspešen mojster, v pevski zasedbi pa je kar nekaj odličnih glasov: Michael Chiodi bo pel v naslovni vlogi, Lady Macbeth bo Csilla Boros, Giorgio Giuseppini Banco, Luciano Ganci Macduff. Visok nivo jamčita tudi režiser Henning Brockhaus in kostumografinja Nana' Cecchi; opera bo doživela tri predstave, orkester in pevci Luciano Ganci, Isabelle Kabatu, Maria Cioppi, Carmelo Corrado Caruso, Christian Starinieri in Gabriele Ribis pa bodo pod vodstvom dirigenta Francesca Quattrocchia oblikovali tudi koncert z opernimi arijami.

Pred odhodom so tržaški glasbeniki prejeli vrsto navodil glede družbenih pravil v sultanatu: čeprav je v Omanu dopuščena svoboda veroizpovedi in ni tako strogih omejitev za ženske kot na primer v Savdski Arabiji, so tako za

moške kot za ženske zaželele dostojne obleke, ki naj bi ženskam prekrivale ramena in segale preko kol, moški pa naj bi nosili dolge hlače in srajce, raje ne kavbojk in telovadnih copat. V javnosti so medsebojni dotiki nezaželeni, kot tudi kajenje in pitje alkoholnih pijač. Fotografiranje vseh predstav se bodo morali glasbeniki odpovedati in če bi želeli koga ujeti v svoj objektiv, ga morajo vprašati za privolenje. Septembra se temperature v prestolnici Muscat gibljejo od 28 do 45 stopinj Celzija, zato so nekateri odpotovali nekoliko zaskrbljeni. Vsekakor bo gostovanje nadvse zanimiva izkušnja in vodstvo tržaškega gledališča upa, da se bodo stiki z arabsko državo utrdili in razvili ter omogočili vedno plodnejše sodelovanje.

Katja Kralj

Nov dokumentarec o Renatu Quagli

Slovenski program Deželnega sedeža RAI za Furlanijo Julijsko krajino je pripravil nov dokumentarec, ki je tokrat posvečen režijanskemu pesniku Renatu Quagli. Film, ki nosi naslov Trije kraji Düše - Trije kraji Življenja, bodo premierno predstavili v četrtek, 18. septembra, ob 17.30 v dvorani D'Angelo Luchetta Ota v Trstu (vhod z Ulice Giustiniano). Ob režiserki Mariji Brecelj bo prisoten tudi sam portretiranec. Dokumentarec bo naša televizija predvajala v nedeljo, 21. septembra, po TV dnevniku.

Oddaja Alpe Jadran tudi o Basagli

Nova televizijska sezona, ki jo za vse slovenske gledalce pripravlja Programski oddelek Deželnega sedeža Rai, se pričinja nočjo ob 20.50 s septembrsko epizodo oddaje Alpe Jadran. Priljubljeno srednjeevropsko televizijsko srečanje uvaja reportaža o tržaškem psihiatričnem gibanju, ki je vzniknilo leta 1978, ko so v Italiji na pobudo psihiatra Franca Basaglie sprejeli zakon o zaprtju vseh psihiatričnih ustanov. Nov model zdravljenja se je uveljavil najprej v Trstu, kjer je Basaglieva prizadevanja nadaljeval njegov študent in kolega Peppe Dell'Acqua. Marko Cavallo, modri kip konja Marka, pa je postal simbol svobode in revolucije v italijanski psihiatriji.

V nadaljevanju oddaje bodo gledalci spoznavali skupnost Šokcev (Slavonija), nekdanje rudarsko naselje Ridnau v Gornjem Podljudju in slovensko ribiško družino, ki skrbi za repopulacijo avtohtone soške postrvi. V prispevkih z Bavarske bodo izvedeli o visokotehnološki gradnji ekoloških lesenih hiš, nato pa še o delovanju Inštituta v Greifenbergu, kjer že več let zbirajo in restavrirajo stara baročna glasbila. Oddajo Alpe Jadran bo sklenil prispevek o okusnem »goriškem radiču«, ki kot rdeča vrtnica prijetno zadisi na vsakem krožniku. Ponovitev bo na sporedu v četrtek, 18. 9.

Danes radijska reportaža iz Begunj

Na valovih Radia Trst A bodo danes ob 15. uri predvajali oddajo Z naših prireditev, ki bo tokrat namenjena Narodnozabavnemu vikendu v Begunjah. Pripravila sta jo urednika Aleksa Jercog in Mairim Cheber. V poldrugi uri trajajoči oddaji, ki jo bogatijo intervjuji s predstavniki ansamblov Roberta Zupana, Svetlin, Veseli Begunjčani, Ognjeni muzikanti, Pajdaši in Koroški Korenjaki, boste okusili prijetno vzdušje, ki je preplavilo majhno gorenjsko vasico.

SLOVENIJA - V noči na soboto so državo zajele obilne padavine in povzročile veliko težav

Najhuje je v Posavju, za porečje Krke rdeči alarm

Narasle vode so terjale življenje v bližini Vranskega, eno osebo še pogrešajo

SLOVENIJA - V noči na soboto je večji del Slovenije zajelo močno deževje, po podatkih Agencije RS za okolje je padlo od 30 do 80 litrov dežja na kvadratni meter, manj padavin je bilo le na skrajnem zahodu države. Narasle vode so povzročile številne težave. Gasilce, pripadnike civilne zaščite in ostale, ki nudijo pomoč pri poplavih, so že ponoči aktivirali na območju osmih regij. Iz skladišča uprave za zaščito in reševanje so na nekatera ogrožena območja poslali protipoplavne vreče, škornje, črpalke za vodo in agregate.

Narasle vode so terjale življenje v bližini Vranskega, eno osebo še pogrešajo. Narasli potok Bolska je odnesel del brežine in službeno vozilo, s katerim sta se sodelavca Avto-moto zveze Slovenije odpravljala na preventivno aktivnost. Celjski policisti so organizirali iskalno akcijo in na območju Kaple na vejevju v naraslem potoku našli žensko truplo. Identiteta še ni potrjena. Ker sta bili po do sedaj zbranih podatkih v vozilu najverjetneje dve osebi, se iskanje ob strugi potoka Bolska nadaljuje. Policisti vse občane opozarjajo, naj se na območjih, kjer reke in potoki poplavlajo oz. se pričakujejo morebitne nove poplave, ne odpravljajo na pot, če to ni zelo nujno.

Hidrologi kot najbolj poplavno območje izpostavljajo porečje Krke. Po močnem nočnem deževju Krka še vedno narašča, najbolj ogroženi pa sta območji občin Šentjernej in Kostanjevica na Krki. Pod vodo je že glavnina kostanjeviškega otoka.

V dolenskih in belokranjskih občinah imajo težave tudi z večjimi in manjšimi plazovi.

Pretoki Drave v zgornjem toku od Koroške do Zgodnjega Podravja se počasi umirjajo, nevarnosti za poplavljanje ni, so za STA povedali na Dravskih elektrarnah Maribor. Glavna cesta Draženci-Podlehnik-Gruškovje je bila v Podlehniku zaradi poplavljenega cestišča več ur zaprta, prav tako mejni prehod Gruškovje. Zaradi zemeljskih plazov in poplavljenih vozišč so težave na številnih cestah v Podravju.

Nevšečnostim se niso mogli izogniti niti na Koroškem.

Meteorne vode so zalivale objekte

Narasle vode
Temenice pri
Zidanem Mostu v
Trebnjah

in naselja. Prožili so se številni zemeljski plazovi, ki še vedno ogrožajo stanovanjske in gospodarske objekte, poškodovali so več odsekov cest. Na področju trbo-

veljske izpostave za zaščito in reševanje so ustrezne ekipe aktivirali v občinah Zagorje ob Savi, Trbovlje in Hrastnik. Vode so narasle tudi v občinah Kozje,

Šmarje pri Jelšah, Bistrica ob Sotli, Žalec, Radeče, Šentjur in Laško.

Na Marnem pri Hrastniku se je zjutraj sprožil plaz, ki je ogrožal stanovanjsko hišo. Ta plaz se je sprožil tudi novembra lani, prvič pa se je sprožil leta 2012.

Hidroelektrarne na spodnji Savi zaradi povišanega vodostaja in posledičnega izenačevanja padca vode ne obratujejo. Poplavni pretoki manjših rek v Posavju in Posavju se zmanjšujejo. Pretok reke Drave v Črnečah, pritoki Drave in Dravinje v Ločah so ustaljeni. Savinja v zgornjem toku upada, v spodnjem toku se razliva na izpostavljenih mestih ob strugi. Poplavlja tudi reka Ljubljanica na Ljubljanskem barju. Reka Kolpa in njeni pritoki imajo velike pretoke in naraščajo, navaja agencija za okolje.

Iz Zavarovalnice Triglav so sporočili, da bodo natančnejše ocene škode znane šele v naslednjih dneh, ko se bodo razmere umirile. (STA)

ITALIJA - Premier na odprtju gospodarske razstave v Bariju

Renzi: Če se reducira na spread, Evropa nima prave prihodnosti

BARI - »Evropa se ne sme reducirati na spread in na gospodarske indikatorje, saj bi v tem primeru ne imela prihodnosti.« Tako je dejal predsednik italijanske vlade Matteo Renzi, ko se je včeraj v Bariju udeležil slovesnega odprtja 78. izvedbe gospodarske razstave La Fiera del Levante. Renzi je tudi ob tej priložnosti zagotovil, da bo Italija spoštovala obveze evropskega pakta o stabilnosti in rasti, a pristavil je, da mora po letih sanjarjenja o tehničnih in tehnokratskih rešitvah nastopiti politika z vso svojo odgovornostjo. Renzi je v tem sklopu dejal, da Italija danes potrebuje korenite reforme in da bo te reforme z njegovo vlado končno doživela. »Čutim, da ljudje držijo z nami,« je še dejal premier.

Predsednik
vlade Matteo
Renzi na
odprtju
gospodarske
razstave La
fiera del
Levante v
Bariju

ANSA

V. BRITANIJA - Referendum

V Edinburghu oranževci proti neodvisnosti Škotske

EDINBURGH - V škotskem Edinburghu se je včeraj zbralo več tisoč pripadnikov konservativnega protestantskega reda oranževcev, ki so se s protestnim shodom izrekli za celovitost Velike Britanije in proti neodvisnosti Škotske. Shod je potekal pod sloganom Ponosni, da smo Britanci.

Po poročanju francoske tiskovne agencije AFP so na shodu pričakovali do 15.000 udeležencev. Drugi simpatizerji gibanja proti samostojnosti Škotske so sicer do protestov oranževcev manj kot teden dni pred odločilnim referendumom kritični in se bojijo nasprotnega učinka. Sloves reda je namreč precej omadeževan, saj njegovi pripadniki s svojimi shodi redno skrbijo za provokacije.

Na shodu oranževcev v Glasgowu julija je bil s steklenico ranjen 12-letni deček, ki je dogajanje zgolj opazoval. Takrat je opozicijski poslanec iz vrst laburistov Jim Murphy poudaril, da s to skupino gibanje Boljši skupaj, ki se prav tako zavzema za celovitost Velike Britanije, ne želi imeti prav ničesar.

Pet dni pred referendumom je ozračje na Škotskem razgreto. V včeraj objavljeni anketi so v vodstvu znova nasprotniki neodvisnosti Škotske. V anketi, ki jo je naročila kampanja za ohranitev zveze z Veliko Britanijo, se je 47 odstotkov vprašanih izreklo proti neodvisnosti, 40,8 odstotka jo podpira, devet odstotkov pa je neodločenih. Med tistimi, ki so odločeni, jih je torej proti 54 odstotkov, za pa 46, povzema AFP. (STA)

UKRAJINSKA KRIZA - Sergej Lavrov

ZDA poskušajo pretrgati vezi med EU in Rusijo

MOSKVA - Ruski zunanji minister Sergej Lavrov je včeraj ZDA obtožil, da izkoriščajo krizo v Ukrajini, da bi prekinile gospodarske vezi Rusije z Evropsko unijo. Po njegovem mnenju želijo ZDA prisiliti evropske države, da bi kupovale ameriški plin, ki je precej dražji od ruskega.

"ZDA poskušajo izkoristiti krizo v Ukrajini za prekinitev gospodarskih vezi med EU in Rusijo in prisiliti Evropo, da bi kupovala ameriški plin po precej višjih cenah," je dejal Lavrov v pogovoru za rusko televizijo Center TV.

Po njegovih besedah želi Washington izkoristiti petmesečni konflikt v Ukrajini, da bi Evropo gospodarsko odtrgal od Rusije in si zagotovil najugodnejše pogoje v kontekstu pogajanj o sklenitvi čezatlantskega trgovinskega in investicijskega partnerstva.

Lavrov je obtožil ZDA, da želijo Evropi vsiliti ameriški utekočinjeni plin po cenah, ki ne morejo biti konkurenčne cenam ruskega plina. EU iz Rusije dobi približno tretjino plina.

Vodja ruske diplomacije je še dejal,

RUSKI ZUNANJI
MINISTER SERGEJ
LAVROV

ANSA

da je EU pripravljena žrtvovati svoje gospodarstvo za politiko. O tem po njegovem govori dejstvo, da se je unija za nov sveženj sankcij proti Rusiji dogovorila na dan, ko je bil v Minsku podpisan dogovor o prekinitvi ognja na vzhodu Ukrajine.

Lavrov je sicer prepričan, da se bo pristranski odnos EU do Rusije kmalu spremenil, saj "razumni glasovi" znotraj povezave opozarjajo na "paradoksalno situacijo" uvajanja novih sankcij v trenutku, ko je bilo podpisano premirje, povzema francoska tiskovna agencija AFP. (STA)

Borci Islamske države obglavili tretjo žrtev

LONDON - Borci Islamske države (IS) so včeraj obglavili svojo tretjo žrtev, in sicer v Siriji. Potem ko so pred dnevi obglavili novinarja Stevena Sotloffja in Jamesa Foleyja, so včeraj kruto pokončili še britanskega humanitarne delavca Davida Hainesa. Morilec se je v posnetku obglavljenja neposredno obrnil na britanskega premierja Davida Camerona, češ da je on odgovoren za to smrt, ker oborožuje sile, ki se borijo proti Islamski državi.

Kitajska avgusta zabeležila počasnejšo rast industrije

PEKING - Kitajska je avgusta zabeležila občutno upočasnitev rasti industrijske proizvodnje. Rast je bila v letni primerjavi le 6,9-odstotna, kar predstavlja najnižjo raven v petih letih in je močno pod pričakovanji analitikov, kažejo včeraj objavljeni uradni kitajski podatki. Rast kitajske industrijske proizvodnje, ki vključuje rezultate tovarn, delavnic in rudnikov, se je minuli mesec glede na julij upočasnila za 2,1 odstotne točke, povprečno napoved stroke pa je zgrešila za 1,8 odstotne točke.

V Pekingu so včeraj objavili tudi nekatere druge ne najbolj spodbudne kazalce. Številke tako kažejo tudi na opešanje rasti trgovine na drobno. Na letni ravni se je avgusta okrepila za 11,9 odstotka, kar je 0,3 odstotne točke manj kot julija.

Na arheološkem najdišču Pompeji operna večera

NEAPELJ - Arheološko najdišče Pompeji pri Neaplju bo gostilo dva operna večera. V ponovno odprtem gledališču na prostem, na katerem se je pred več kot 40 leti zgodil znameniti koncert skupine Pink Floyd, bodo 18. in 20. septembra uprizorili operi La Bohème Giacoma Puccinija in Carmen Georgesa Bizeta.

Mini festival je preizkus za morebitno poletno operno serijo na tem znamenitem arheološkem najdišču. "Dve noči v Pompejih sta del širše zasnovanega projekta na enem najlepših in najbolj obiskanih arheoloških najdišč na svetu," je napovedal minister za kulturo Dario Franceschini. Dodal je, da bi v Pompeji želeli pripeljati tudi sodobno umetnost, gledališče in glasbo, navdih za takšno akcijo pa so našli v že omenjenem koncertu skupine Pink Floyd leta 1972.

EGIPT - Državni sekretar ZDA

Kerry v Kairu iskal podporo za boj proti Islamski državi (IS)

KAIRO - Ameriški državni sekretar John Kerry se je včeraj mudil na enodnevnem obisku v Egiptu, kjer je skušal pridobiti podporo Kaira pri ameriškem boju proti Islamski državi (IS) v Iraku in Siriji. Sicer pa se je izrekel proti sodelovanju Irana na ponedeljkovi mednarodni konferenci v Parizu o stabilizaciji Iraka.

ZDA so IS napovedale odločen boj. Za koordinacijo mednarodne koalicije proti IS v Iraku in Siriji, ki trenutno šteje okoli 40 držav, so zadolžili upokojenega generala Johna Allena. Kerry, ki je v Egipt priletel iz Ankare, se je v okviru enodnevnega sestala s predsednikom Abdelom Fatahom al Sisijem, sestala pa naj bi se še s predsedujočemu Arabski ligi Nabilu al Arabiju.

Ameriški državni sekretar je v minulem tednu v koalicijo prižgnil deset arabskih držav. V Ankari je govoril o "široki koaliciji z arabskimi državami, evropskimi državami, ZDA in drugimi". Sedaj pa si želi Kerry zagotoviti še podporo Egipta. Američani kot zelo pomembno ocenjujejo tudi, da bi se proti IS izrekle vplivne egiptovske verske institucije.

Mednarodna skupnost bo sicer svoja prizadevanja nadaljevala v ponedeljek v Parizu, kjer bo potekala konferenca o stabilizaciji Iraka. Na njej bodo poleg ZDA, Francije in Velike Britanije tudi predstavniki Rusije in Kitajske.

V Turčiji se je Kerry v petek izrekel proti sodelovanju Irana na omenjeni konferenci. "Nihče ne ni poklical in vprašal glede prisotnosti Irana, a menim, da v trenutnih okoliščinah to ne bi bilo primerno," je dejal. Ob tem je opozoril na vlogo Iraka v Siriji "in drugod". (STA)

eduka

EDUCARE ALLA DIVERSITÀ
VZGAJATI K RAZLIČNOSTI

slori

slovenski raziskovalni inštitut
istituto sloveno di ricerche
slovene research institute

Slovenski raziskovalni inštitut SLORI in
Fakulteta za humanistične študije
Univerze na Primorskem Koper
vabita na zaključna dogodka projekta
EDUKA Vzgajati k različnosti/Educare alla diversità

MEDNARODNA KONFERENCA EDUKA VZGAJATI K RAZLIČNOSTI V ČEZMEJNEM PROSTORU

18. september 2014

Fakulteta za humanistične študije Univerze na
Primorskem Koper
Predavalnica Tramontana

9.00 Registracija

10.00 Otvoritev

14.30 1. Sklop: "Vzgajati k različnosti v
čezmejnem prostoru"

16.45 2. Sklop: "Dobre prakse medkulturne
vzgoje v šoli"

ZAKLJUČNI POSVET EDUKA VZGAJATI K RAZLIČNOSTI MED SPOZNAVANJEM IN IGRO

19. september 2014

Pomorska Postaja Trst
Dvorana Vulcania

8.30 Informativna predavanja in okrogla
miza: "Narodne in jezikovne manjšine
ter migrantske skupnosti obmejnega
območja se predstavijo"

13.00 Tiskovna konferenca

15.00 Predstavitev didaktičnih iger o
medkulturnosti: "Igra burje/Il gioco
della bora" in "Sosedujmo/Viciniamo"

Info: eduka@slori.org www.eduka-itaslo.eu

PROJEKTNI PARTNERJI

PROVINCIA
DI RAVENNA

DIPARTIMENTO DI
SCIENZE UMANE
UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DI UDINE

Università
Ca' Foscari
Venezia

UNIVERSITÀ DEGLI STUDI DI UDINE
CENTRO INTERNAZIONALE
SUL PLURILINGUISMO

Societât
Filologjiche
Furlane

Società
Filologica
Friulana

UNIONE ITALIANA
ITALIANSKA UNIJA
TALIJANSKA UNIJA

2007-2013
cooperazione territoriale europea
programma per la cooperazione
transfrontaliera
Italia-Slovenia
evropsko teritorialno sodelovanje
program čezmejnega sodelovanja
Slovenija-Italija

Projekt sofinanciran v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklada
za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev

Progetto finanziato nell'ambito del Programma per la Cooperazione Transfrontaliera Italia-Slovenia 2007-2013,
dal Fondo europeo di sviluppo regionale e dai fondi nazionali

Ministero dell'Economia
e delle Finanze

REPUBBLICA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

Investiamo nel
vostro futuro!
Naložba v vašo
prihodnost!
www.ita-slo.eu

Progetto cofinanziato dal Fondo europeo di
sviluppo regionale
Progetto cofinanziato dal Fondo europeo di
sviluppo regionale
Progetto cofinanziato dal Fondo europeo di
sviluppo regionale

DIMITRIJ VOLČIČ O UKRAJINSKI KRIZI

Možna kompromisna rešitev: ukrajinska država z avtonomnimi pokrajinami

ALJOŠA FONDA

V goriškem stanovanju Dimitrija Volčiča si ogledujemo fotografije, ki so nastale, ko je dopisnik javne televizije RAI intervjuval slavne osebnosti: Mihaila Gorbačova, Borisa Jelcina, Enrica Berlinguerja (na Rdečem trgu takoj po sporu s sovjetsko komunistično partijo), koordinatorja ameriškega jedrskega programa Roberta Oppenheimerja. Volčič je bil celih 25 let dopisnik iz tujine (v Pragi, na Dunaju, v Bonnu in predvsem Moskvi) in leta 1993 je zasedel najbolj vplivno novinarsko mesto v Italiji, saj je vodil najbolj gledani televizijski dnevnik v državi – TG1. Nad to izkušnjo danes ni ravno navdušen, saj pravi, da mu je ob njenem izteku nekoliko odleglo. Pozneje je postal senator in še evropski poslanec.

Temu pogovora, ki poteka pred knjigami in časopisi v raznih jezikih, sta ukrajinska kriza ter merjenje moči med Rusijo in Zahodom, naš sogovornik pa sedanjost stvarnost razlaga tudi s črpanjem informacij iz zakladnice zgodovine.

V Ukrajini velja krhko premirje in zaenkrat še nihče ne ve, kaj bo. Ali nas ta kriza vodi v novo hladno vojno?

Zgodovina se nikoli ne ponavlja, v določenih trenutkih pa prevladajo ene in iste silnice. Mir je na tem svetu zelo občutljiva zadeva. Do pred nekaj leti se med ZDA in Rusijo ne bi moglo nič zgoditi, danes pa lahko tudi pride do hladne vojne. Ni pa rečeno, da se iz tega razvije topla vojna. Od 10 do 20 milijonov mrtvih v prvi ter več kot 40 milijonov žrtev v drugi svetovni vojni je verjetno marsikoga kaj opomnilo.

Znani so spomini ameriških državnikov na leto 1962, ko je Hruščov s pravkar pridobljeno atomsko bombo preizkušal ravnovesje z ZDA ter poslal ladjo z raketami na Kubo – le nekaj kilometrov od ameriških obal. Američani se s tem seveda niso strinjali, SZ je vztrajala, ameriška vojska in tajne službe pa so začele organizirati vojaške operacije. Pred polnočjo, ko naj bi zapadel ultimatum, je v dvorano, v kateri so se ameriški stratezi pripravljali na vojno, prišel nek uradnik in naznanil, da se je ruska ladja zaradi slabega vremena ali drugih neugodnih razmer ustavila nekje sredi morja. Američani so v tistem trenutku razumeli, da je to težko pričakovana ruska gesta in da se sovjetske atomske bombe ne bodo več pojavile pred ameriškim pragom.

Spet nov poskus postavitve nasprotnika v kočljiv položaj so bile načrtovane evrobombe. Napetost se je v zgodovini večkrat dvignila, v teh dveh trenutkih pa so bile vmes atomske bombe.

Zveza Nato naj bi spet nameščala orožje, raketne ščite in vojske na rob ruske vplivne cone.

Da, a ni vse orožje enako. Med atomsko, ročno in kako drugo bombo je lepa razlika. Spomnim se, da so na novinarski konferenci ob koncu dvostranskega srečanja na Malti ne prav na glas povedali, da Američani ne bodo načrtovali novih Natovih baz na ozemlju nekdanje SZ. Morate vedeti, da v Rusiji vseskozi prevladuje velik strah pred nasprotnikom. To spada v železno ideologijo marksizma-leninizma, ki uči, da bo kapitalist vedno iskal vojno in da je treba to preprečiti.

SZ je v Stalinovih časih v Sibiriji začela proizvajati poljedelske stroje, za razvoj težke industrije pa so kmetom

V dobi globalizacije ne vem, zakaj bi odnose dolgoročno pretirano kvarili, saj so številke o trgovinski izmenjavi med Rusijo in posameznimi zahodnimi deželami tako velike, da zastoj ne bi koristil nikomur.

BUMBACA

odvzeli vse – do zadnjega zrna žita. Zato je v Ukrajini med letoma 1932 in 1933 od lakote umrlo več milijonov ljudi. Oblasti so zagotavljale, da bo s poljedelskimi stroji že naslednjo zimo vse rešeno. No, te traktorje so potem z dvema, tremi potezami spremenili v tanke. Mnogi se sprašujejo, ali bi Rusi brez teh čudnih tankov pozneje kljubovali nemški invaziji.

Če se povrneva k današnjemu položaju, rožljanje z atomskim orožjem torej k sreči ni aktualno.

Tega verjetno ne bo nikoli več, bodočnost je verjetno v asimetričnih vojnah. Naenkrat se bodo pred neko vladno palačo pojavili ljudje v črnih maskah ali pod kako drugo krinko in bodo začeli napadati oblast. Tako je od takratne t.i. arabske pomladi, od katere je Zahod pričakoval, da bo prinesla demokracijo. Sledita drugi in tretji val, na posled pa se ljudje znajdejo v napol vojaški diktaturi. Asimetrična vojna je tudi posledica izuma brezpilotnih letal, ki bi imela v tradicionalni vojni lahko delo, pa tudi množične selitve s podeželja v mesto.

Moramo tudi povedati, da so bile žrtve vojn nekoč le številke, danes pa so simboli. Čeprav vemo, da v ZDA in Evropi vsak dan umre veliko ljudi zaradi prometnih nesreč, so to številke. Ko pa umre vojak, je simbol. Predsednik Barack Obama pričaka krsto na letališču, sledi slovesen pogreb in za en dan vsa država razpravlja o tem, ali je vojna smiselna. Predsednik si ne more privoščiti veliko mrtvih.

Pri asimetričnih vojnah pa pravzaprav ne veste, kdo vas je napadel. Tako je bilo v Kijevu, Siriji in drugod. Vojne so zavite v meglo in nihče točno ne ve, kaj se dogaja. Sperti strani pa se med seboj obtožujeta.

Ukrajinska slika je posebno zapletena zaradi sobivanja ukrajinskega in ruskega elementa.

Ukrajina se je po lakoti iz 30. let postopno izpraznila, bila je revna in neprivlačna. Opustošeno podeželje so veliko pozneje naselili številni sibirski kmetje, na Krimu in v vzhodni Ukrajini pa so vsekakor že prevladovali Rusi. Pomemben del prebivalcev Ukrajine in drugih republik je bil med drugo svetovno vojno bolj naklonjen morebitni (in potem dejanski) nemški okupaciji kakor sovjetskim oblastem, kar veliko pove o tamkajšnjih življenjskih razmerah.

Ali so se iz obupa nad Stalinom odločili za Hitlerja?

Menili so, da bi z Nemci bolje živeli. V knjigi „Hitler in njegovi generali“, v kateri so objavljene večerne debate o politični situaciji, piše, da so Nemci na zasedenih ozemljih v vzhodni Evropi – ne da bi šteli Jugoslavijo – naleteli na več kot milijon kolaboracionistov. Pred sestankom na Jalti so se velesile zmenile, da vrnejo v rodne dežele več kot milijon ujetnikov – kolaboracionistov. O njihovi usodi, z redkimi izjemami, danes nič ne vemo. V Sloveniji je o domobrancih in pokolu v Kočevskem rogu prvi govoril Edvard Kocbek, niso pa imele vse druge dežele svojih Kocbekov. V Kočevskem rogu govorimo o 10-12.000 usmrčenih. Vsaka smrt je tragedija, ampak je treba tudi primerjati številke. V resnici je bilo v vzhodni Evropi likvidiranih več sto tisoč ljudi.

Ali lahko postane Ukrajina danes država-blazina med obema blokoma?

Ah, ne. Kompromisna rešitev bi bila ukrajinska država z avtonomnimi pokrajinami. Avtonomija pa bi morala biti resnična in ne samo za šalo, kot so bile tiste v sovjetskih časih. Sam Vladimir Putin ni predlagal ustanovitve nove države na vzhodu Ukrajine, temveč neko konfederacijo narodov, živečih na ozemlju nekdanje ukrajinske republike.

Danes pa se ne govori več o tem, da je Rusija dobila Krim zastoj. Vprašanje je, koliko veljajo etnične meje, ko imate nek status quo. Stalin je v začetku leta 1945 rekel Titu: Danes bolj kot kdajkoli bo tako, da kdor zasede neko ozemlje, si ga obdrži. Srbi pravijo, da kjer je umrl Srb, tam je srbsko ozemlje. Nekateri sovjetski teoretiki so trdili, da „naša meja je Berlin, ker je v boju za Berlin umrlo veliko vojakov“. Woodrow Wilson, predsednik ZDA, je po prvi svetovni vojni na mirovni konferenci predlagal etnične meje, ki so privedle do druge svetovne vojne.

Rusija pa kljub Putinovi odločni politiki izgublja pozicije, kajne?

V trenutku, ko so na tistem tajnem sestanku brez Gorbačova sklenili, da bo SZ kot samostojna država prenehala obstajati, se je začel proces, ki se je pospešil z Jelcinom in se še nadaljuje. Putin poskuša pridobiti določene zveze s sosednjimi državami. Saj so tudi Američani z Monroejevo doktrino ohranjali svoje interese na ameriški celini.

Rusija je pred meseci podpisala dogovor o ustanovitvi Evrazijske unije, prostem trgu z Belorusijo in Kazahstanom. Putin pa je verjetno hotel vključiti vanjo več držav.

Belorusija je država v slogu stare SZ. Vse sloni na enem človeku – predsedniku Aleksandru Lukašenku. V Kazahstanu je podobno, le da je tam več naravnih surovin. Rusija je trpela, ker je po razpadu sovjetskega imperija izgubila svoje trgovske zveze. To mrežo je vse težje držala skupaj. Če tovarna avtomobilov kupuje komponente v različnih krajih, mora obnoviti stike na območju bivše skupne države. Kaj pa, če tvoj partner najde na Zahodu drugega ponudnika, ki te plačuje v dolarjih in ne v rubljah?

V Ukrajini, Gruziji in drugih državah mnogi mladi meščani hrenijo po napredku.

Da. Toda Ukrajina se je lani znašla na razpotju. Rusija ji je v obliki ugodnega posojila ponudila 14 milijard dolarjev, istočasno ji je Zahod ponujal partnerski pristop k Evropski uniji. Vodilni razred v bivši SZ se dobro spominja obdobja, ko je šel Gorbačov v London na sestanek skupine G8. To je bilo le nekaj mesecev pred njegovim odhodom iz politike. Posamezne države so mu marsikaj obljubljale, uradni sklep pa je bil „naj Rusija poglobi svojo demokracijo“.

Ko bi Rusija zdaj dala Ukrajini teh 14 milijard, bi Ukrajina poravnala stare dolgove za dobavo plina, zato je bil predsednik Viktor Janukovič temu naklonjen in vse ukrajinske vlade so se zavemale za tesnejše stike z Rusijo. Vsakič, ko je prišlo do konkretnih pogovorov, pa se je nekdo uprl. Saj ne vemo, kdo so tisti ljudje v črnem, ki so demonstrirali na Majdanu v Kijevu.

Med demonstranti so bili večinoma navadni ljudje. Kdo jih je hujskal?

Kako si predstavljate, da jih ne bi kdo hujskal? Vprašanje je, zakaj so se nekega dne pred vladno palačo znašli v črno oblečeni mladeniči. V vsej tej zgodbi je na obeh straneh tudi veliko površnosti pri načrtovanju novih meja, improviziranih voditeljev in predvidenih napak. Ni vse slučajno. Tudi pri arabskih pomladih ni bilo jasno, kdo napada in kdo vodi proteste na račun koga.

Vse skupaj je še manj razumljivo zaradi propagandnih strojev obeh sprtih strani. Tako dobimo popačeno sliko o tamkajšnji stvarnosti. Putin imajo nekateri za hudiča, za druge so iz pekla prišli Američani ...

V Italiji imamo zanimiv primer dvoumnosti. Tisti, ki so 20 let podpirali Berlusconi, so imeli Putina za dobrotnika, zdaj pa ga je težko spreminiti v zločinca. Tu nimamo oprave s tradicionalno delitvijo med levico in desnico, saj verjetno obeh ni več. Pred leti so bili v težavah antikomunisti, ki so po razpadu SZ izgubili nasprotnika. Da ne govorimo o komunistih, ki so po tisti prelomnici iskali sovražnika v bankah in kapitalistih, stvarih, ki so vedno obstajale.

V primeru Ukrajine je razširjena shema o boju med ukrajinskimi neofašisti in ruskimi antifašisti. Ko bi bil svet tako preprost ...

Da, vse bi bilo zelo enostavno. To pa širi ruska propaganda, ki podpira podobno ukrajinskih fašistov in Zahoda-sovražnika. To je enako propagandi iz druge svetovne vojne. Danes je teorija ta, da so se stare ukrajinske sile – tiste, ki so podpirale Nemce – združile z Zahodom. Mi na zahodu pa še vedno vidimo Rusijo kot državo, ki je poslala tanke na Madžarsko leta 1956 in na Češkoslovaško leta 1968.

Ali verjamete, da se bodo odnosi med Rusijo, ZDA in EU kmalu normalizirali?

Nobene juhe ne pojemo tako vroče, kot jo skuhamo. Na obeh straneh so mrtvi, ki jih je treba počastiti, umrli so za neke ideale. V dobi globalizacije pa ne vem, zakaj bi odnose dolgoročno pretirano kvarili, saj so številke o trgovinski izmenjavi med Rusijo in posameznimi zahodnimi deželami tako velike, da zastoj ne bi koristil nikomur, mogoče Kitajski.

Umbrija, gričevnata dežela, ki meji na Toskano, Lacij in Marke, brez izhoda na morje, kjer se zvonjenje številnih cerkva prijetno prepleta s tišino, ne pozna velikega prometa, niti ne glasnih množic. To je dežela, kjer se ljudem nikamor ne mudi, kjer te domačini prijazno ogovorijo, kjer se človek počuti dobro, prav zares dobro!

Odkrivanje krajevnih in arhitekturnih lepot Umbrije je bil prvotni cilj naše skupine, ki se je pridružila pobudi Primorskega dnevnika v navezi s Kru.tom in

zatrtem uporabi soli ponovno vzpostavljena papeška oblast. Z njo je dobesedno prekril srednjeveško četrto Baglioni. Po zedinjenju Italije je bil vrhni del utrdbe porušen in danes lahko občudujemo le podzemni del nekdanje palače, katere izhod na vzhodni strani krajsijo monumentalna etruščanska vrata Porta Marzia iz 3. st pred n.š. Na osrednjem mestnem trgu VI. november pritegne pogled obiskovalca vodomet Fontana maggiore, prava mojstrovina gotskega stila, grajena v letih 1278 – 1280. V marmornate plošče so vklesala

agencijo Adriatic srl, ki je v sredo, 4. junija odpotovala na petdnevni obisk te raznolike dežele, obraščene z oljčnimi nasadi, z vinogradi in s hrastovimi gozdovi.

Vse dni smo bili nastanjeni v glavnem umbrijskem mestu Perugia, enem najlepše ohranjenih srednjeveških mest v Italiji. Vodička Erica nam je takoj po prihodu v mesto v glavnih obrisih navedla krajevne značilnosti in važnejša

zgodovinska dogajanja. Vodila nas je do premičnih stopnic in dalje v celoti ohranjene sugestivne hodnike nekdanje močnejše utrdbe Rocca Paolina. Leta 1540 jo je dal zgraditi Pavel III, ko je bila po

ne predstavitve laičnega in verskega sveta preko prikaza ciklusov mesecev, zodiakalnih znamenj, mestnega življenja in epizod iz biblije in pripovedništva. Vzhodno stran trga omejuje mogočna Priorska palača, pravi arhitekturni biser, ki odraža zlato obdobje komune. Preko širokega kamnitega stopnišča je možen dostop v Notarsko dvorano, še vedno opremljeno z visokimi lesenimi sedeži in poslikano s freskami. V pritličnem atriju smo občudovali kopiji mestnih simbolov, v Benetkah ulita grifina in leva, ki sta edini ohranjeni bronasti umetni večjih dimenzij iz tistega zgodovinskega obdobja.

Perugia ni mesto, kjer bi se z lahko-to orientirali. Obkrožajo jo tri različna mesta obzidja: etruščansko, rimsko in renesančno, iz prvotnega jedra se je namreč razraslo na vse strani med gričema del Sole in Landone. Poleg tega se med seboj razmetano prepletajo zidovja, altarji, freske, pa še etruščanski stebri v travertinu, rimski vodovod in oboki, vodnjaki, kot živa priča mnogih ljudstev, ki so mesto oblikovali. Imeli smo srečo, da nam je vodička Erica znala z besedo vse to ponazoriti in s kančkom domišljije smo vsaj bežno zaslutili starodavni utrip tega posebnega mesta, ki je sedaj kulturno in ekonomsko središče dežele in z znano Univerzo za tuje pomemben univerzitetni sedež, ki privablja množice študentov s celega sveta.

UMBRIJA

skri
v

Tekst in fotografije Pierina Furlan

Vodenje je Erica zaključila z zgodbo o znamenitih pralinah Bacio Perugino, prvotno imenovanih Cazzotto, ki jih je nezvesta Luisa Spagnoli zavijala skupaj z ljubezenskimi sporočili in pošiljala ljubimcu, soustanovitelju znamenitega čokoladnega podjetja in obenem sodružabniku svojega moža. Razložila je tudi, da se še danes v Umbriji peče kruh brez soli, kot so ga začeli peči iz protesta po uvedbi takse na sol.

Naslednjega dne se je skupina, polna pričakovanj, takoj po zajtrku posedla na avtobus in zapeljala proti Assisiju, magičnemu mestu, kjer se je rodil, deloval in umrl Giovanni di Pietro Bernardone – sv. Francišek, pesnik in vernik, zavetnik Italije. Že s ceste je pritegnila pogled mogočna kamnita samostanska zgradba, ki s

svojimi dvanajstimi nadstropji predstavlja pravi labirint celo za tamkaj bivaajoče menihe, obiskovalci v samostan sv. Franciška namreč nimajo vstopa.

Na nekdanjem Peklenem griču, kjer so obešali in pokopavali kaznjence, se visoko v nebo dviga bazilika sv. Frančiška, to je na kraju, ki si ga je svetnik izbal za svoj grob in se danes imenuje Nebeški grič. Postanek v baziliki, ko se obiskovalec zagleda v najznamenitejše Giottove freske,

nja tudi kruh sv. Franciška, ki je še vedno tipično revno assisijsko pecivo. Predvsem v zimskem času pa ponudijo gostu praznično Rocciato. Še nekaj je posebnege v Assisiju – sončni zahodi. S svojo posrečeno lego se z mestnih teras odpira pogled na vse strani, nudijo se neskončno lepe panorame, ki ob zatonu zažarijo v rožnati barvi hriba Subasio.

Pot smo nadaljevali ob vznožju razpotegnega Subasia in že s ceste se nam je

pa tudi v poslikave Pietra Lorenzettija in Giottovega učitelja Cimabua, ki je svetnika naslikal najbolj realistično, saj ga je osebno poznal, je pravo doživetje duha in umetnostnega razvoja v prvi polovici trinajstega stoletja in jasno odraža moč srednjeveške religioznosti in mistično vnemo tedanjega časa. Assisijska zgodba se nadaljuje v baziliki sv. Klare, ki je skupaj s sv. Franciškovo ustanovila red Klaris. Tudi ta cerkev blesti v rožnato-beli kamenini s hriba Subasio. Kot pomnik velike preteklosti se visoko nad mestom dviga papeška utrdba, ki jo je leta 1365 dogradil kardinal Albornož. Na stare čase spomi-

od daleč prikazal pravi mali dragulj – mestece Spello s čudovito ohranjenim rimskim mestnim obzidjem s petimi vhodnimi vrati in še vedno vidnimi ostanki starega amfiteatra in gledališča, templja in term. Mestece se upravičeno uvršča med najlepše kraje v Italiji, slovi po cerkvi Santa Maria Maggiore z enkratnimi freskami italijanskega slikarja Pinturicchia. Ob ogledu stranske kapele Baglioni ali Cappelle Belle, ki ima prekrito tla s keramičnimi ploščicami iz bližnje Derute, smo spoznali zgovornega gospoda Alcesteja. V povojnih letih je služil vojaščino pri Banih in se še živo spominja, kako se je tresel

Ita zakladnica v zelenem osrčju

Umbra, upravičeno poimenovano "ringhiera dell'Umbria", od koder se nudi čudovit razgled daleč okrog. Obiskovalcu razodeva velike umetniške in verske zaklade: Muzejski kompleks Sv. Frančiška, predel San Leonardo s samostanom Santa Chiara in cerkvijo, cerkev in samostan San Fortunato. Poleg tega je Montefalco domovina vrhunskega vina Sagrantino. Po nekaterih naj bi ga prinesli iz male Azije frančiškani, drugi trdijo da so ga prinesli Saraceni, nekateri pa, da prihaja trta z Iberijskega polotoka. Nekaj pa je gotovega: leta 1622 je kardinal Boncompagni določil kazen z usmrčitvijo na vislicah za vsakogar, ki bi trto posekal. Zadnje študije ugotavljajo izredno visok odstotek polifenolov v tem vinu – torej, če rdeča vina delajo dobro kri, to še zlasti velja za Sagrantino. In da ne bo pomote, pred mestom je postavljena tabla, ki navaja: "citta' del vino, citta' dell'olio".

Pozneje, ob odlično pripravljenem kosilu na agriturismo Nunzi v Bevagni smo preverili kakovost krajevnega oljčnega olja, rdečega vina Montefalco ter vin Santa. Tudi Bevagna, majhno in strnjeno naselje ob starorimski cesti Flaminiji, ki so ga ustanovili Umbri, kaže tipično strnjiveško strukturo z znatnimi ostanki rimskih zgradb. Osrednji trg Silvestri spada med najlepše v Umbriji. Na njem stojijo kar tri cerkve: Sv. Mihaela Nadangela, cerkev sv. Silvestra, na drugem vogalu pa še cerkev sv. Dominika. V juniju zaživi vsakoletna Festa delle Gaite, ko zadobi mestoce v celoti srednjeveško podobo z obrtniški delavnicami za ročno izdelavo steklenih predmetov, predmetov iz tolčenega železa, sveč in drugih izdelkov ter s ponudbo tipičnih srednjeveških jedi...

Mestece Orvieto je zgrajeno na strmi vzpetini iz rdečkastega lehnjaka in predstavlja izjemen primer sožitja med naravo in človeškimi posegi vanjo. Ustanovljeno kot etruščanska naselbina je skoro 3000 let veljalo kot najbolj vplivno umbrijsko mesto. Razcvet je doživelo z obdelavo brona in keramike, o čemer pričajo številne arheološke najdbe shranjene v številnih mestnih muzejih. Orvieto je doživelo svoje drugo obdobje slave kot središče cerkvene države, kar mu je omogočilo postavitev impozantnih cerkvenih in javnih zgradb, ki nas še danes prevzemajo.

Na središčnem trgu stoji mogočen Duomo – ena največjih stvaritev poznega srednjega veka. Zidava se je začela leta 1290 po prvotnem načrtu v romanskem stilu, med gradnjo je pridobivala gotske elemente. Potrebnihi je bilo celih 30 let, da je bil duomo dograjen v izmeničnem za-

zahtevnejši poznavalci pa tudi cekinasto rumeno in aromatično Muffa nobile.

Torgiano, nekdane rimsko rečno pristanišče, leži na sotočju reke Chiascio in Tibere, od tu rodovitnost tal. Posledično kraj slovi po oljčnem olju, vinu in keramikah. V bližini se nahaja hotel Le tre vasselle, eden najprestižnejših v Umbriji, pa še Muzej vina, Muzej oljk in olja ter Muzej keramične umetnosti.

Tu smo bili dogovorjeni za obisk kleti Lungarotti, ustanovljene leta 1962, ki letno ustekleniči približno dva milijona in pol steklenic in izvaža v 46 držav. Ob izčrpnih razlagi smo si ogledali kletne dvorane za predelavo, ustekleničenje in zoreje vin ter zaključili obisk s pokušnjo vina.

Popoldne se je že prevešalo proti večeru, ko smo skozi kamnita vhodna vrata vstopali v Deruto, strodavno mestoce znano predvsem po izdelovanju kerami-

ju hriba Ingino. Tudi Gubbio je pomemben center za izdelovanje keramičnih predmetov, porisanih s cvetličnimi vzorci in barvanimi s posebno, zahtevno tehniko. Znamenita je trgovina Tele umbre, kjer po naročilu izdelajo lanen prt, balzi-

no, svetilko ali zaveso in dostavijo na dom. V božičnem času Ingino prepletejo z lučkami in hrib se spremeni v največje božično drevesce v Italiji z ogromno kometo na vrhu. Meseca maja priredijo v mestu Tek s svečami, ko nosilci treh ogromnih sveč, vsaka tehta približno 300 kg, pretečejo hudo strmino kilometer in pol dolgo v samih 10 minutah. Vedno v maju prirejajo tudi tekmovanje v streljanju s srednjeveškim lokom, ko tekmujeja med seboj mesti Gubbio in San Sepolcro. Meseca novembra pa se tu odvija sejem belega tartufa in drugih krajevnih pridelkov, predvsem ovčjih sirov, mesnin in marmelad. Del krajevnih dobrot smo okusili na zaključnem degustacijskem kosilu v restavraciji Alla balestra.

Umbrija, kjer je srednji vek arhitekturno še kako živ v obdobjem umetnosti in duhovnosti, ko je bila meja med ver-

ke. Glino so tu oblikovali že Rimljani in Etruščani, po izumu posteklenega emajla in poznavanjem modro-rumenih motivov v XV. stoletju se je to obrtništvo še bolj razcvetelo. Cene izdelkov nihajo, najdražji so ročno izdelani predmeti, ki jih prodajajo male trgovine in delavnice. Kamnite ulične stene in izložbe se kažejo v vsej barvitosti razporejenih keramičnih predmetov, v malih laboratorijih so na delu obrtniki, ki z umetniško vnmemo nanašajo barve in ustvarjajo tipične poslikave.

Zadnji dan potovanja, ko so bili kovčki in kartoni z vinom in oljem nato-vorjeni, smo se točno ob dogovorjeni uri posedli na avtobus in simpatični šofer Massimo je s parkirišča speljal na glavno cesto, začela se je povratna vožnja in pred nami je bil še zadnji cilj potovanja – Gubbio, kamnito mesto s prečudovito srednjeveško scenografijo na strmih poboč-

skimi obredi in kaznijo zelo nedefinirana, Umbrija, kjer se je v luči velike gorečnosti rodilo menišstvo, kjer so ustvarjali umetniki iz vseh koncev Italije in jo predvsem slikarsko globoko zaznamovali... Umbrija, ki bi jo radi še kdaj obiskali...

pred morebitnimi napadi sovražnika, ko je bil ponoči stal sam na straži. Je pa izrazil željo, da bi se rad vrnil v Trst na obisk našega lepega mesta. Spello se ponša tudi z lepo ohranjenim mozaikom antične rimske vile in Občinsko palačo, kjer je postavljena stalna razstava katanijskega umetnika Emilia Greca. Znano je po odličnem oljčnem olju, tu se da kupiti dragoceno čipko makrame in zanimive obeske s kamnom s hriba Subasio.

Foligno, v srednjem veku svobodna Komuna, je eno redkih umbrijskih naselij sredi ravnine, med našim potovanjem smo edino tu naleteli na kolesarje. V petnajstem stoletju sta v tem mestu že delovali slikarska šola in ena prvih tiskarn. Še danes velja, da ima mestoce utripajoče srce, kjer so sicer kolesa zamenjala konje, kjer po uličicah ni več svetnikov, se pa sprehajajo uradniki, ki se z družino vračajo v center tudi ob nedeljah, da se srečujejo s prijatelji in posedajo in poklepetajo ob kavi.

V palači Trinci, ki kljub gradnji z rožnatobelim apnenčastim kamnom, marmorjem in opeko deluje popolnoma vsklajeno, smo pri odkritih freskah razbirali pripravljalne rizbe, na katere so umetniki kasneje nanašali barvo. Ugolino Trinci iz bogate mestne fevdalne družine je dal zgradbo bogato poslikati s freskami, ki zgovorno pričajo o gospodarjevi mogočnosti in veljavi. Palača predstavlja eno najpomembnejših zapuščin gospodarskega gradbeništva iz davnega petnajstega stoletja. Sprehod smo nadaljevali po zgledno ohranjenem mestnem centru s katedralo iz XII. stoletja in drugimi zanimivimi palačami.

V petek smo se že pri zajtrku veselili odhoda v Spoleto, slikovito in ponosno mesto, ki z vrh griča Sant'Elia bdi nad prostiranimi obdelanimi površinami. Sreča, da smo se do mestnega jedra lahko povzpeli s premičnimi stopnicami, sicer bi kar sopihali! Že nam je jemalo dih, ko smo se sprehodili do sredine starorimskega Ponte delle Torri, ki sloni na desetih kriklojskih arkadah z višino 82 m in v dožino celih 230 m, ki je služil kot vodovod s hriba Monteluco do mesta.

Po kamnitem stopnišču smo sestopili na trg pred Duomom, znanem po slovitim Festivalu dveh svetov, ki ga mesto gosti od leta 1958 dalje, ko ga je italomeriški skladatelj Gian Carlo Menotti ustanovil. Festival se odvija ob koncu junija in v začetku julija z opermini, proznimi in baletnimi predstavami, konferencami in srečanji, ko celotno mesto postane ogromen oder!

Spoleto je pomemben umetnostni center s številnimi starorimskimi, srednjeveškimi in renesančnimi spomeniki in zgradbami: Arheološki muzej z Rimskim gledališčem, Rimska hiša, Slavolok Druzo in Germanico, Rimski amfiteater, Utrdba Albornošana, katedrala Sveta Marija Vnebovzetja – poznana kot Duomo z nekaterimi Pinturicchiovimi freskami, Hiša Menotti, pa še cerkveni kompleks Sant'Ansano. Galerija moderne umetnosti v palači Collicola, trg del Mercato z vodnjakom, slikovite ulice pa še bi lahko naštevali...

Naša naslednja petkova etapa je bil Montefalco, mestoce z ohranjenim obzidjem, z dominantno lego nad dolino

poredju črnega bazalta in svetlosivega travertina. Mogočna tridelna fasada nas preseneča z bogatimi mozaiki, kipi in čipkasto obdelanim marmorjem. V notranjosti hranita predvsem kapeli Del Corporale in San Brizio pomembna umetniška dela. Tudi v svojem podzemlju skriva mesto nešteto jam, tunelov, stopnic in prehodov ter vodnjakov, ki jih je človek skopal v treh tisočletjih. V Orvieto Underground je dejansko ohranjena neokrnjena zgodovina, vklesana v krhki lehnjak.

V Orvieto kulinariki lahko okusijo tipično hruško Monteleone, golobe in piščance, janeževo pecivo in slovita vina Grechetto, Trebbiano, Sangiovese, naj-

Delo v Münchnu

Kar nekaj časa se mi je posrečilo, da sem se izognil delu, tako da sem na primer šel v ambulanto in se postavil v vrsto čakajočih bolnikov. Naposled so me v pozni jeseni poslali na delo v München.

Ob šestih smo odhajali iz taborišča in se dobro uro vozili do mesta. Vračali pa smo se ob šestih zvečer. Delo je bilo sakramensko težko. Polniti smo morali luknje, ki so jih na mestni železniški postaji izvrtale bombe. To še ni bilo tako hudo. Odstranjevanje poškodovanih tračnic, ki so po bombardiranjih ostale zvite kot prašičji repki, in potem polaganje novih, pa je bilo zelo naporno. Delali smo v skupinah po petdeset, na nas je pazilo deset stražarjev. Včasih so nas stražili tudi starejši nemški vojaki. Med delom so nas večkrat presenetili alarmi. Niti na misel mi ni prišlo, da bi izkoristil tako priložnost in zbežal. Kam bi pa lahko pobegnil? Daleč ne bi prišel. Bilo je res nemogoče. Spominjam pa se, da so nekateri to poskušali. Kmalu so njihova trupla visela na Apelpfahlu z napisom: Wir sind wieder da - Zopet smo tukaj. To je bilo za vse opozorilo, da je zbežati nemogoče.

Letalske zavezniške napade so naznanili trije alarmi, ki so se stopnjevali: predalarm, alarm in veliki alarm. Naši stražarji so se že ob predalarmu umaknili na varno. Mi pa smo morali ostati na delovnem mestu vse do velikega alarma. Spominjam se, da je nekega dne padla bomba zelo blizu nas in me zasula z zemljo in kamenjem. Odprl sem usta, da mi ne bi počil bobnič. Potem sem bil kar tri dni naglušen.

Bombardiranja pa so nam prinesla tudi nekaj koristi. Nekega dne smo se znašli na postaji, ki je bila malo prej bombardirana. Bomba je priletela v vagon s hrano in vsenaokoli je ležal sladkor. Stekel sem do tja in v kapo ameriškega vojaka, ki sem jo takrat nosil, naskočil nekaj sladkorja. Za mano so navahali še ostali in kmalu je bilo v sladkorju polno zemlje. Na račun bombardiranja sem enkrat prišel tudi do sira, ki je bil shranjen v lesenih, okroglih posodah. Ko si delal, si navadno dobil še dve rezini kruha z žagovino, eno zjutraj eno pa popoldne.

No, ker smo že pri hrani, naj povem še tole. Miši po taborišču ni bilo videlo, če so slučajno bile, so prav gotovo končale v sestradanih trebih taboriščnikov. Nekega dne pa smo v taborišču ujeli mačko. Pojedli smo jo še napol surovo. Bila je okusna. Delo na münchenski železni postaji in železniški progi je trajalo nekaj mesecev. Vsi smo bili zelo slabotni. Spominjam se mladega blondinčka iz Pule, ki je med nošnjo tračnice omahnil pod njeno težo, tako, da mu je padla na nogo in mu jo zdrobila. Odnegli so ga. Nisem ga več videl.

Bil sem na kupu mrtvih

PRIPOVED PARTIZANA GREGORČIČEVE BRIGADE IN INTERNIRANCA V DACHAUU

Spomini na partizanstvo in taborišče (4)

Po pripovedi LEA ČOKA, zapisala KATJA KJUDER

Na kupu mrtvih

Januarja 1945 nisem več hodil na delo in kmalu nato sem zbolel za petehialnim tifusom, ki ga povzročajo uši. Kaka dva tedna sem preživel v omotici in se sploh ničesar ne spominjam. Ležal sem na najvišjem pogradu in to je bila sreča, vsaj se nihče ni podelal name. Zgleda grobo, a tako je bilo. Večina ujetnikov je bila bolna, tako da vstajali sploh nismo in smo svoje potrebe opravljali kar na ležiščih. Spati na spodnjih ležiščih pa je prineslo še to nadlogo. Bil sem tako slaboten, da se je pred mano vse stemnilo že, če sem le za hip dvignil glavo. Šele čez nekaj časa se mi je slika prikazala. Jedel nisem skoraj nič. Če nisi sam šel po hrano, si ostal brez nje. Nihče ti je ni prinesel. Kot sem omenil, so bili že skoraj vsi bolni. Mrličje so kot hlode zlagali med eno barako in drugo, kjer so čakali, da jih odnesejo v krematorij.

Bilo je konec februarja, ko sem se nekega jutra prebudil, bil sem nag in na meni je ležala neka roka. Zeblo me je. Ležal sem na kupu mrtvih. Počasi sem se dvignil, s težavo odstranil trupla okrog sebe in prilezel do svoje barake, našel svojo obleko in šel po hrano. Skoraj sem jih dobil z zajemalko, ker so mislili, da sem si hotel prilastiti hrano taboriščnika številka 104809, ki je bil mrtev. Tako sem zdaj moral še dokazovati, da sem živ. Takrat sem si „organiziral“ tudi žlico. Bila je neka italijanska vojna žlica z vgraviranim napisom Repič, ki me je potem spremljala vse do doma, in še mama je z njo kuhala kavo.

Po prebolelem tifusu sem bil zelo oslavljen. Bili smo stalno lačni, Hitler je bil res najboljši dietetik!

Počasi sem okrevljal tudi na račun „organiziranja“, kakršno se mi je posrečilo v kopalnici. V tistih dneh so Francozi preko Rdečega križa dobili pakete s hrano. Medtem ko smo se tuširali, je nek Francoz sedel na treh paketih in jih čuval za rojake. Stekel sem do njega, mu dvignil noge tako, da se je zvrnil na tla, pograbil paket in stekel proč. Nekaj dni sem potem jedel sardine, sir, sladkor in kekse. Tako sem si nekoliko opomogel.

Zadnji mesec v taborišču

V bližini taborišča so bile hišice esesovskih družin. Pa tudi cela SS divizija je živela v bližini. Tu je bila tudi posebna stavba, kjer so se nemški vojaki izživljali nad jetnicami, ki so jih prav v ta namen pripeljali iz drugih okoliških taborišč, saj v Dachauu ni bilo žensk.

Nekako en mesec pred koncem vojne so se družine nemških oficirjev in drugih esesovcev začele umikati. Hišice so se praznile. Mi smo morali vso njihovo kramo nalagati na vozove in jih nato vleči in porivati do kakih petsto metrov oddaljene železniške postaje. Med tem delom mi je uspelo „organizirati“ paket, ki je bil sicer namenjen dvanajstim nemškim vojakom. V njem sta bila vakuumsko pakirana slanina in ječmen, ki sem ju nato v vodi skuhal.

Ti paketi pa so bili povezani tudi z grozljivim dogodkom: ko so Nemci uvideli, da se bliža konec, so nas hoteli uničiti. Pripravljati so začeli transporte in taboriščnikom govorili, da jih bodo poslali na varno, podobno kot tiste internirance, ki so se umikali pred približujočo se vzhodno fronto. Pred odhodom so jim izročili pakete s hrano. Tudi sam sem se postavil v vrsto, ko pa sem dobil paket, sem se takoj umaknil. Prvo skupino taboriščnikov so nato odpeljali in, kot smo zvedeli kasneje, kake štiri kilometre stran postrelili. V Dachau so v tistem času prinašali tudi trupla taboriščnikov iz drugih taborišč na vzhodu, ki so umrli med umikom.

Že skoraj vsak dan so zavezniška letala bombardirala München. Mi smo bili na varnem, ker Angloameričani taborišč niso bombardirali. To so dobro vedeli tudi Nemci, ki so prav zato namestili okrog Dachaua svojo protiletalsko artilerijo. Ko so streljali in so na nas leteli delci šrapnelov, smo stekli v globoke in široke jarke, ki so bili kake tri metre pred bodečo žico. Glavo sem si zaščitil z gamelo.

Novice o dogodkih zunaj bodeče žice, so pronicale v taborišče preko radijskih sprejemnikov, ki so si jih interniranci sestavili sami. Potem so se po taborišču prenašale od ust do ust.

Osvoboditev Dachaua 29. aprila 1945

Osvoboditev

Proti koncu aprila so bili poleti zavezniških letal še pogostejši. Bombardiranja še močnejša, esesovci so bežali skupaj z družinami. Okrog 28. aprila 1945 je nemška protiletalska artilerija utihnila, 29. aprila so ameriški vojaki odprli taboriščna železna vrata. Na stražnih stolpih so se stali nemški vojaki, niso pa več streljali. V taborišču ni bilo nobenega odpora. Mladi ameriški vojaki, ki so prihajali skozi vhod, so svoje strelno orožje M16 namerili proti stolpom streljali na nemške vojake. Tudi taboriščniki so tedaj ubili nekaj nemških stražarjev. Zbrali smo se na osrednjem dvorišču in pozdravljali naše osvoboditelje. Veliko veselje se je razlegalo po vsem taborišču.

Sliši se neverjetno a še cel mesec smo ostali v taborišču. Predvsem smo dosti jedli. Ob prihodu v taborišče sem tehtal 76 kg, ob osvoboditvi pa sem imel s coklami vred 42 kg. Čeprav sem jedel po približno štiri litre goste mineštre polne mesa, krompirja in druge redilne hrane, ki je navadno vsebovala ogromno popra v zrnu, sem bil še več kot mesec dni vedno lačen. Trebuh me je bolel, ker je bil prepoln. Do odhoda iz taborišča sem že tehtal 66 kilogramov.

Z DDTjem so nas Američani končno rešili stenic in uši. Oblek pa nam niso dali, niti odej. Založili pa so nas s cigaretami. Odprli so skladišča in pobrali smo iz njih, kar je bilo kaj vrednega. Tako sem dobil nemški nahrbtnik, vojaške hlače in škornje, pa tudi šotorsko krilo, ki sem ga prinesel domov in so mi potem iz njega sešili vetrovko. „Organiziral“ sem si tudi italijansko gaveto.

V rečici predvsem v taborišče smo lovili ribe, kar z bombami. Smeli smo iz taborišča, vendar se z okoliškimi Nemci nismo družili. V bližini so imeli Američani svojo vojaško bazo, ki smo jo tudi obiskovali. Tam smo dobili ostanke njihove hrane, pobirali smo jih kar iz pladnjev. V tem času je nekaj taboriščnikov celo umrlo, ne toliko ker so se prenajedli, kot zaradi zaužitega metilnega alkohola.

Preko Rdečega križa sem pisal mami, da sem živ in še dobro, da sem to storil, kajti Repič, čigar je bila žlica, ki se je pred mano vrnil domov in teti Pini sporočil, da sem mrtev, da me je sam odnesel na kup mrličev. Na

srečo so doma prejeli moje pismo konec maja, še preden je teta Pina mami povedala žalostno novico, ki ni bila resnična. Vsak dan so me nato starši, brat in sestra hodili čakati na tržaško železniško postajo.

Vračanje domov

Nekega dne proti koncu maja so nas zavezniški končno vkrcali na ameriške vojaške tovornjake, bilo jih je kakih dvajset, namenjene v Jugoslavijo. Na poti smo srečevali nemške vojake, tudi po cele še oborožene enote, ki so se svobodno s konji in vozovi vračali proti domu.

Po celodnevni vožnji smo zvečer prišli v Kranj, kjer smo še dva tedna čakali v karanteni v neki šoli. Za nas je skrbela jugoslovanska vojska, vendar hranili pa so nas civilisti. Če me spomin ne vara, nismo imeli nobenega zdravniškega pregleda. Končno so nas kakih ducat vkrcali na vlak, ki je odpeljal proti Trstu. Na sebi sem imel nemške vojaške hlače in čevlje, ničesar pa kar bi kazalo, da prihajam iz taborišča.

Malo je še manjkalo do Trsta in spomnil sem se na ruskega oficirja iz Sibirije, ki mi je ob osvoboditvi taborišča (Rusi so namreč takrat takoj odšli v ruski del zasedenega dachavskega območja) ob slovesu rekel, da bo čez kak dve leti doma. Tako zapletena so bila v tistih časih potovanja.

14. ali 15. junija 1945 je vlak pripeljal na tržaško železniško postajo, kjer so me pričakali mama, oče, brat Andro in sestra Vera. Nikoli nisem podvomil, da se bom vrnil!

Preživetje je bila moja zmaga. Niso me ubili, napravili so me močnejšega. Vendar je bilo treba še nekaj: hvala Bogu, prepričal sem se, da si ne smem dovoliti nobene jeze, nobenega sovraštva. Za to, kar sem preživel, ne obsojam nikogar, ne sovražim ne Nemcev, ne Nemčije. Če bi jih sovražil, bi to pomenilo, da so zmagali oni.

Leo Čok je po osvoboditvi študiral in dokončal medicino v Zagrebu. Leta 1956 je zapustil Trst, ker mu Italija ni priznala jugoslovanske diplome in s tem možnosti, da dobi delo v domačem kraju. Odšel je v ZDA, kjer se je zaposlil kot psihiater. Svoj materni jezik je naučil sina Igorja. Od leta 1961 vsako leto obišče Trst, svoje rojstno mesto.

Konec

MESARSKÉ ZGODBE

»Ombulo, štrakulo, škink«
Čudne, a koristne besede

TONI GOMIŠČEK (Tekst in fotografije)

Flam v preseku

Angus ima tanke kosti

Jordan in zadnja četrt

Odlično za golaž

»Ossobuco«

Goveja ribica

Nagrada za mesarja

Dario Cecchini je mesar od glave do pete. Ali, kot on sam reče, od nosa do repa. Sloves družinske mesnice v Panzanu (Chianti) sega osem rodov v preteklost, sam Dario pa že skoraj štiri desetletja kraljuje za visokim pultom, izza katerega ogovori slehernega gosta. Prvič sva se srečala v začetku maja 1998, ko sem bil v družbi z enim od zgodovinskih očetov združenja Arcigola-Slow Food, Giulio Colombo, nekaj dni gost na toskanskem posestvu furlanskega vinarja Valnea Livona. V nabito polno mesnico smo vstopili sredi dopoldneva in čeprav je imel Dario ravno mesarsko sekiro v roki, je takoj spustil orodje, pozdravil najprej oba stara znanca in se potem rokoval še z menoj.

»Hej, ti si pa mesar,« mi je rekel. Nasmehnil sem se in ko sem odvrnil, da se preživljam s časnikiarstvom, je Dario skomignil in pripomnil: »Ampak roke imaš mesarske!«

Iz Darijevih ust je bila to seveda pohvala, ki sem jo z veseljem sprejel, čeprav je bilo moje znanje o mesu več kot površno. Kot otrok se za meso nisem ravno navduševal, kar niti ne čudi, saj so za domačo rabo ostajali le manj vredni deli govedine, najboljše kose pa smo na tak ali drugačen način pretihotapili čez mejo. Še največ v nahrbtnem žveplalniku z dvojnimi dnom: z njim smo tolikokrat šli čez dvolastni mejni prehod, kot da bi bila naša stotinja trt leglo oidijskega solkanskega polja! Iz tistega, kar je doma ostalo, je iznajdljiva nona skuhalala juho, meso pa je potem v glavnem zmlela in uporabila za polnjene paprike ali polpete. Kakšen košček je prišel prav tudi za golaž, od katerega je bila meni najbolj všeč omaka, še zlasti, če je nona vanjo vmešala jajce. Zato pa sem se prav veselil tistih dni, ko so me poslali v mesnico. Pravzaprav pred mesnico, kjer smo se otroci z nalogo, da držimo vrsto za starejše, začeli običajno zbirati kmalu po kosilu. V povojnih letih je bilo namreč meso pri nas dobrina, ki si jo dobil na karte, pa še to le takrat, ko je prišlo. Navadno pozno popoldne. Ko se je bližal čas odprtja mesnice, so prišle mame ali none, ki so prevzele naše mesto, do takrat pa smo lahko mirne duše ure in ure sicali ščinke, kot smo pra-

vili frnikolam, ali bližali in izbijali špljake, ploščate kamne, pobrane kar na sosednji njivi, za igro katerih je veljalo podobno pravilo kot za baline, le da se niso kotalili, ampak zgolj drsili po tleh. Če bi isto počeli kak drug dan, bi nas starši povlekli za ušesa, češ da zapravljamo čas s pohajanjem, tako pa je čakanje v vrsti za meso opravičevalo našo igro.

Kasneje smo otroci prevzemali odgovornejšo vlogo. Nismo več čakali v vrsti, ampak so nas pošiljali v mesnico vprašat mesarja, če ima kaj ombula. Ali štrakula. Ali škinka. To so bile zame vedno čudne besede, ki jim nisem nikoli vedel pomena. Vendar se neznanje slejkoprej plača. V študentskih letih mi ni bilo niti najmanj jasno, zakaj imajo različni kosi mesa različno ceno, tako da sem se zgolj po neki logiki vedno odločal za tisto, ki je bilo vmes med najdražjim in najcenejšim. Meso sem potem razrezal in na majhnem kuhalniku toliko časa pražil in dušil do mehkega, da se me je oprijel sloves, da znam z mesom. In tako me je prijatelj, pri katerem smo se včasih zbrali na igro kart, enkrat povabil, da pokažem svoje znanje z uporabo mesa, ki ga je on priskrbel. »Ni problema,« sem odvrnil in se spravil k delu. Ko sem končal s kuho in vse povabil, da poskusijo mojo govedino z zelenjavo, se je prijel za glavo, češ da sem uničil prvovredno pljučno pečenko. Kakšno pečenko, sem ugovarjal, saj je bil le kos mesa!

Pozneje, ko sem se želel preskusiti še s pripravo drugačnih jedi, sem se vedno prepustil mesarju in računajoč na njegovo poštenost vprašal za par zrezkov ali pol kilograma mesa za golaž, za nekaj jušnih kosti ali za mleto meso. No, iskreno povedano, še najbolj so mi uspevale jedi z mletim mesom, kot na primer razne musake, polnjene bučke, jajčevci ali paradižniki in podobno. Toda, saj veste, kdor prime za smolo, se umaže, in kdor se druži z mesarji, postane prej ali slej dovzetan za njihove izraze. Sklenil sem torej slediti ugotovitvi Daria Cecchinija, da je v meni nekaj mesarskega, in se pridružil Jordanu Cigoju, seveda ne z nožem, ampak s pisalom in fotoaparatom v rokah. Nadel mi je belo haljo in čepico, mi dodelil mesto, s katerega ga nisem (pretirano) oviral pri delu, in se končno pustil podučiti, kaj je kje

pri govedu. Jordan sicer ne pripada starodavnemu mesarskemu cehu, je pa rejec, ki so mu izšolani mesarji vcepili dovolj znanja, da suvereno obrača nož, in ker istočasno obvlada tudi kuharico, se mi je zdel več kot primeren za učitelja, saj je vsak kos mesa pospremil z navodilom, kako ga najbolje uporabiti.

V hladilnici so na razrez čakale štiri četrti angusa, starodavne mesne pasme s polnim imenom Aberdeen-Angus, ki sicer izvira iz Škotske, zaradi odličnega mesa, pasne prilagodljivosti in številnih dobrih lastnosti pa se je razširila po celem svetu. Pri govedorejcih je tako priljubljena, da velja za najbolj številčno mesno pasmo, čeprav se v zadnjem času mnogi ogledujejo po francoskem govedu limousine-charolais oziroma križancih med obema. Njihova skupna lastnost je, da niso nikoli bili delovno govedo, za katerega so kmetje izbirali bike (in krave) močne rasti in debelih kosti. To pa seveda pomeni, da se mora pri živalih delovnih pasem doberšen del krme spremeniti v mogočen skelet, kar zmanjšuje količnik mesnatosti. Med slednje sodi toskanska chianina, ki jo danes posamezni rejci resda gojijo zgolj kot klavno živino, toda njeno meso ne spada med najboljše kuharjevo izbiro. Tako da ne čudi, če se Dario Cecchini v kolebanju med tradicionalizmom in popolnostjo le redko odloči za kako chianino, in še takrat zgolj z ene kmetije iz kraja, kjer je njegova mesnica, sicer pa ga tako z govedom kot s prašiči oskrbujejo predvsem španski rejci iz Katalonije. »To so rejci, v katere imam že dve desetletji polno zaupanje,« je zapisal na svoji spletni strani. No, mesar, ki te pozdravi z recitiranjem Božanske komedije, že ve, kaj sodi v mesarski pekel, kaj je primerno za v vice in čemu se ne morejo odreči v nebesih. Prav zato je Dantejevemu stihu »pustite upe vse, vi ki vstopate«, samozavestno dodal svoj moto: zdaj ste v mesarjevih rokah.

In tako sem se tudi jaz prepustil Jordanovim rokam. Iz hladilnice je najprej vzel prednjo četrt in ločil rebra od noge. »Rebra so dobra za župo,« je govoril med razrezom. Sproti je odstranjeval loj in ga metal v lonec pod pultom, v drugi posodi pa so končali obrezki, primerni za mleto. Spotoma me je vprašal, če poznam sudžuk, mu-

slimansko dimljeno salamo, pripravljeno iz govedine, ovčetine in loja, začinjeno s soljo, poprom in česnom. Če ne, da nisem nič zamudil, je pristavil. Nato je prišlo na vrsto podpleče, temu je sledil vrat. »Temu, vidiš, pravijo delavski rosbif. Prebrisani mesarji so ga pogosto tudi kot pravi rosbif prodali in tako zaslužili nekaj več,« zvem eno izmed lumparij.

Nož se sprehaja med vratnimi vretenci; da je to meso dobro za golaž ali za v mleto meso, pristavi. Isto pove za bočnik, po domače škink. Ti deli predstavljajo najbolj obremenjeno mišičevje, prepredeni so s kitami in vezivnim tkivom, kar še zlasti velja za zbirno meso, torej spodnji del krače. »To je tisto, kar da okus, saj se s kuhanjem spremeni v želatino« pristavi svoje kuharsko znanje in že smo pri dobrih dvesto centimetrov dolgi ribici, ki naj bi bila nekoč nagrada mesarju, ki je kmetu pomagal pri zakolu in razrezu. Jordan z nožem loči notranje od zunanega plečeta: notranje je primerno za golaž, zunanje, imenovano tudi paleta, za dušenje, vendar ga znajo nekateri mesarji prodati za stegno in iz njega režejo zrezke, zvem naslednjo izmed lumparij. Nato mi pokaže rib-eye, kos bržole, ki se drži prvih reber, in ki zadnje čase pridobiva na ugledu in kulinarični uporabnosti.

Nož se pride zadnja četrt. Najprej razvrsto stran rebra, ki jih nato loči od potrebušine ali flama. Posoda z lojem se polni, na mizi ostaja čisto meso. Nekoč najmanj vreden kos govedine dobiva s sodobnimi prijemi priprave, še zlasti z dolgotrajnim kuhanjem pri nizkih temperaturah, vse več veljave. Kosa se lahko z ličnico, toda goveja glava običajno »izgine« iz klavnice, medtem ko flam dobimo v vseh mesnicah. Da je dober tudi za mesne rulade, mi pove Jordan. Končno pride do najdražjega izmed vseh kosov goveda, pljučne pečenke ali fileja. Nahaja se pod nastavki ledenih vretenc in kost v obliki črke T jo loči od rosbifa. Rez v preseku, ki ponuja obe mesni dobroti s kostjo v sredini, je tisti slavniti florentinski zrezek, ki je bil nekaj let – zaradi strahu pred norimi kravami – prepovedan. Prepoved pa je, tako za kroniko, trajala od 1. aprila 2001 do 1. januarja 2006.

Par večjih rezov in golenska kost je ločena od stegenske. Jordan vzame golenco in jo začne rezati na tračni žagi. »Vidiš, to pa je ossobuco, po katerem slovi milanska kuhinja,« mi pove. Ravno je pri Ahilovi tetivi, ko vstopi Rado, Jordanov prijatelj še iz časov, ko sta bila vojaka v Zrenjaninu. Rado je več mesar, izšolan v Petrinji, ki je veljala za kadetnico jugoslovanskih mesarjev. Že po velikosti notranjega stegna oceni, da je žival imela kakih 300 kg tople mase. Jordan mu čestita in pokaže klavniški dokument: natanko 298 kg piše črno na belem. Topla masa je skupna teža vseh štirih četrti, torej goveda brez glave, kože, drobovja in parkljev. Zato pa vedno pravimo, da ima krava tudi peti kvart!

Rado, ki je dolga desetletja delal na MIP-u, je sedaj mesar v eni od novogoriških mesnic. Vidi se, da k njemu prihaja dosti italijanskih kupcev, saj iz rokava stresa slovenske, italijanske in hrvaške izraze za razne reze mesa. Jordan, ki se medtem trudi z nožem okrog stegna, ga izzove, naj mi razkrije navede kupcev. Tako zvem, da imajo Italijani drugačne preference od Slovencev, kar je mogoče povezano s tem, da eni v kuhinji več dušijo, drugi pa pražijo ali cvrejo, da imajo eni raje kuhano, drugi pa pečeno, eni večje kose, drugi manjše, mogoče celo polpete. Pove, da njihovi kupci zelo cenijo notranje stegno, ki mu rečejo tudi fesa ali taglio nero. Podobne časti je deležen beli krajec ali girolo, pa orešek ali noce, medtem ko je križni kos, štrakul, skoraj podcenjen, čeprav je sicer najmehkejši del stegna. Med najboljše kose mesa sodi še capel di prete, odličen za pripravo tatarca ali izvrstnega dušenega mesa. Tu je še taglio bianco, najslabši del stegna, ki pa se lahko po dolgem dušenju v dobrem rdečem vinu mirno kosa z neprimerno dražjimi rezi.

Pri koncu smo. Razrez drugih dveh četrti je zgolj zrcalna preslikava, le pljučna pečenka je ena sama. Kot tudi rep, seveda. Kmalu zapoje žaga, saj Jordan razreže kosti; najbolj v čislih so mozgove. Medtem želim zvedeti še kako mesarsko skrivnost. Zakaj ni mogoče kupiti možganov, kam gredo priželjci, kje končajo bikovi prašniki, kdo se masti s telečjimi nogami v obari... Ha, tega niti Rado ne ve!

GORICA - Krajevno gospodarstvo še ni nadomestilo izgubljenega

Napovedi in načrti ter prazni pločniki

Zadnji dve desetletji sta Gorici in Posočju prinesli s seboj epohalne spremembe, ki jih morda nismo še povsem usvojili. Od prava zidu v Berlinu, razkroj Jugoslavije, vstop Slovenije v zvezo evropskih držav - vse to je povzročilo globoke spremembe, katerih posledice se še čutijo v krajevnem gospodarstvu in družbenem tkivu. Meja je zaposlovala mnogo ljudi: špedicijska podjetja, carinski uradi, trgovske dejavnosti, javni lokali so nudili delovno mesto velikemu številu oseb. Prištetni je treba tudi z vsem tem tesno povezane dejavnosti. Vsega tega sedaj ni več in z ničemer nismo še povsem uspeli nadomestiti izgubljenega.

Izziv je danes zamisliti si nove oblike podjetništva, preoblikovati zaenkrat omejene pobude v prava podjetja, staviti in nove dejavnosti in ovrednotiti obstoječe, kot je na primer turizem. Slednega premalo upoštevamo, v nekaterih primerih ga podcenjujemo, v drugih celo slabo upravljamo. Letos in v naslednjih nekaj letih nam zgodovina ponuja velike možnosti. Poteka namreč stoletnica - leto več, leto manj - od začetka prve svetovne vojne, ko je v naših krajih avstrijsko-italijanska fronta tekla ob soški strugi. Kako bomo znali to izkoristiti, ne da bi poudarjali vojnih dogodkov, temveč krajino, kulturne spomenike, arhitekturo, Sočo kot reko in ne kot mejo, proizvode (ne le maščobne in alkoholne!) ... Konec je z zgrešenimi izbirami, konec je zavlačevanja. Potrebno je pomnožiti sodelovanje, povezati vire in sredstva ter načrtovalne sposobnosti.

Lanski statistični podatki so manj negativni od prejšnjih let: 31. decembra 2013

Zaprte trgovine (levo); tovarno postajališče družbe SDAG (zgoraj)

BUMBACA

je bilo v goriški pokrajini 141.076 prebivalcev, to pomeni 0,67% več v primerjavi z letom 2011, toda 31. marca 2014 je dejavnih podjetij bilo 9.333, kar predstavlja 1,31% manj kot istega dne leta 2013. Padec zaobjema vse dejavnosti z izjemo storitev, ki beležijo 0,17% rasti. Predvideva se, da bo bruto proizvod letos za 1,2% nižji, ko pa bo severovzhodni del države beležil 0,9% rasti. Ne glede na ta v bistvu negativna števila je za znati neko voljo po prenovi, skoraj bi rekli nov polet. Upajmo, da ne gre že za znake brezupa, ko se posameznik in širša skupnost pogosto v takšnih primerih zatekajo v versko zaverovanost, ker ju sicer obup povzroči. Ko nam ne preostane drugega, se zatekamo v »geografsko rento«. Nekoč je stvarno obstajala »obmejna renta«. Nato smo začeli pravočasno premisljati o »filtrih«, ki naj bi jih ustvarili na 5. koridorju in bi se na njih ustvarjal dobiček. Uresničenega je bilo bore malo. Zakaj? Pomankanje sredstev? Podjetniška lenoba (kar je izrazni nesmisel)? Konkurenčnost bližnjih prodornejših sistemov?

Kako nadomestiti prehajanje, parkiranje, servisiranje, carinjenje 1.500 tovornjakov dnevno (in njihovih šoferjev!)? Res je: tu so eStoria, Okusi na meji, Vegetari-

janski festival, Andrejev sejem ... in smo že na robu folklore.

Na Trgovinski zbornici so pred kratkim napovedali, da so na razpolago sredstva za usposabljanje delavcev, ki naj zasedejo manjkajočo delovno silo v proizvodnih dejavnostih. Da se razumemo: ne gre za mehanike, ki naj zgolj popravijo tesnilo na tlačilki, niti za električarje, ki naj napeljejo nekaj deset metrov žic v stanovanju, temveč za specializirane programerje na kompleksnih strojih, ki po nastavitvi potrebnih parametrov serijsko in naglo oblikujejo tako vijake kot sestavne dele tovornjakov. Hkrati pa so povedali, da bodo lahko izučili do dvajset (sic) mladih vsako leto. Sto v petih letih. In ostali?

Za mesto ostaja temeljna postavka družba SDAG, ki upravlja tovarno postajališče pri Štandrežu. Od parkirišča za tovornjake in vsega že zgoraj navedenega bi se moralo postajališče preoblikovati v kraj postanka za potnike in blago, ki naj jih pritegne bližina Gorice s svojim zgodovinskim kulturnim, trgovskim in storitvenim premoženjem. Pred nedavnim odprta avtocesta A34, ki povezuje naše mesto s Srednjo Evropo, bi morala odigrati v tem okviru pomembno vlogo.

Problem in dejstvo je, da poslušamo to razlago vsaj petnajst let, uresničevanja pa skoraj nobenega. Na razpolago je deset milijonov evrov za uresničitev pomembnega plana preusmeritve in prilagoditve strukture. Nekaj teh sredstev je bilo že uporabljenih za izboljšanje cestne povezave med A34 in državno mejo. Z ostalim denarjem bodo na tovarnem postajališču nameščene hladilne komore, za katere obstaja že sedaj naraščajoče povpraševanje. Sicer pa je slednje tesno povezano s trendi in uspešnostjo delne in vsedrjavne kmetijske predelovalne verige. V načrtu je tudi posodabljanje naprav in stavb tovarnega postajališča zaradi varčevanja z energijo in zadovoljevanja zahtev gospodarskih partnerjev. Zunaj osimskih sredstev potekajo - tako pravijo - usklajevanja s terminalom v Vrtojbi in izboljšanja povezav navadnih cest z osjo A34 - hitra cesta Vrtojba-Razdrto. Napovedujejo smotrnejšo ureditev cest, kolesarskih stez in pešpoti na območju somesta Gorica-Nova Gorica, zlasti na Tržaški cesti, kjer je potrebno olajšati prometno preseganje avtocestne »ovire«. Govori se celo o kakovostnem premiku na področju železniških infrastrukture, s čimer bi bilo mogoče črpati sredstva iz evropskih skladov.

Medtem pa so mestne ulice in pločniki vse bolj opusteli, vse več je zaprtih rolet in za Travniki velja besedna igra: bilo je bolje, ko je bilo slabše v smislu, da so se številni dežurni nergači zmrdovali nad »jugo« avtomobilsko pločevino. Sedaj so cela »jezera« pločevine pred Qlandio, Obijem, Merkurjem, okrog Eda centra ... (ar)

GORICA - Bellavite

»Še prej kot Afganistanci in Pakistanci so ljudje«

Pred knjigarno Ubik, sredi cone za pešce na goriškem Korzu, bo jutri ob 18. uri potekal javni shod, s katerim bodo zahtevali, naj se primerno poskrbi za prosilce azila, ki so v zadnjih tednih nastanjeni v zasilnih zavetiščih in šotorih ob Soči pod goriškim sejmskim razstaviščem. Shoda se bodo udeležili predstavniki Svobode, ekologije, levice, Demokratske stranke, Zveze leve, Italije vrednot, Radikalcev in Foruma za Gorico. Na shodu bo spregovoril odvetnik Gianfranco Schiavone, ki bo pojasnil razliko med statusom prosilca azila, »zakonitega« in »nezakonitega« priseljenca.

»Življenjska usoda skoraj stotih ljudi, ki živijo na soškem bregu, je prišla v ospredje medijskih žarometov le po posegu predsednika pokrajine Enrica Gherghette in pokrajinske odbornice za delo Ilarie Cecot. Odzivi na njun obisk so presenetljivi; z izjemo nekaterih občanov, ki so ponesli nekaj hrane proslcem azila, se je večina predstavnikov javnih institucij izkazala s svojo neučinkovitostjo. Do posega predsednika pokrajine in pokrajinske odbornice se ni nihče zanimal za usodo proslcev azila, čeprav je več Goričanov opozorilo na njihovo prisotnost in je o njih 8. avgusta obširno poročal Primorski dnevnik,« poudarja kulturni in družbeni delavec Andrea Bellavite, ki opozarja, da je bilo treba več dni čakati na prvo srečanje na prefekturi, na katerem se na žalost krajevni upravitelji niso ravno izkazali s človekoljubnostjo. Bellavite se še zlasti nanaša na goriškega župana Ettoreja Romolija, ki je proslce azila zamenjal za nezakonite priseljenke, pri čemer je pozabil, da se ravno v Gorici sestaja komisija, ki preverja prošnje za pridobitev azila. Po Bellavitejevih besedah so klavrni tudi rasistični shodi, ki jih nekateri prirejajo ravno ob cesti, po kateri ne srečeži hodijo do svojih zatočišč ob Soči. »Nanje ne smemo gledati kot na Pakistance ali Afganistance, temveč kot na ljudi, katerih pravice jamči italijanska ustava. Zaradi tega je nedopustno zvrčanje odgovornosti, ki smo mu priča v zadnjih dneh, pri čemer se je odlikovala tudi goriška občina; čim prej jim je treba zagotoviti dostojno zatočišče,« poudarja Andrea Bellavite.

GORICA - Poziv predsednika komisije za domače živali

»Čakajo na posvojitev«

»In potrebujejo ljubezen« - Mario Comelli je v zadnjih tridesetih letih nudil zatočišče vsaj dvajsetim mačkam, tudi klateškim

Klateški psiček gleda izpod avta

»Ustanova AIPA skrbi za številne pse in mačke, ki so potrebni ljubezni in čakajo na posvojitev.« Tako poudarja predsednik goriške občinske svetniške komisije za zaščito domačih živali Mario Comelli in opozarja, da predstavlja velik problem sterilizacija mačk, še zlasti klateških.

»Sterilizacija lahko stane tudi sto evrov, kar spravlja v težave osebe z nizkimi dohodki. Številne goriške družine se odpravljajo v ambulante v Slovenji, kjer naj bi bila cene nižje. Med zadnjim zasedanjem občinske komisije za domače živali smo razpravljali o predlogu, da bi občina krila stroške osebam z nizkimi dohodki. Težava je seveda na koncu ena in ista - občina nima na razpolago zadostnih finančnih

sredstev,« pojasnjuje Comelli in opozarja, da živinozdravniki iz goriške pokrajine že nekaj časa vodijo projekt »Benvenuto in famiglia« (Dobrodošli v družino), v okviru katerega zagotavljajo popuste za pregled in cepljenje komaj posvojenih živali.

»V zadnjih tridesetih letih sem doma nudil zatočišče vsaj dvajsetim mačkam, tudi klateškim. Sedaj imam samo eno mačko, posvojil sem jo pred devetimi leti,« pravi Comelli - sicer predsednik svetniške skupine upokojencev v goriškem občinskem svetu - in poziva Goričane, naj se tudi sami odločijo za posvojitev domače živali. »Posvojite psa ali mačko. Žival vam bo delala družbo in vam bila v veselje,« še poudarja Mario Comelli.

Kulturni center
Lojze Bratuž

ZCPZ GORICA
Združenje cerkvenih
pevskih zborov

Koncertna sezona 2014-2015

19. september 2014, ob 20.30 NAŠ ČARNI ČAS
Dekliška vokalna skupina
Bodeča neža
koncert ob -letnici delovanja
Mateja Černic, zborovodja
Jasmin Kovic, režija

8. oktober 2014, ob 20.30 KLA VIR IN ORKESTER
Orkester iz Padove in Veneta
Alexander Gadjevič, klavir
Anton Nanut, dirigent

22. december 2014, ob 20.30 IN ZOPET PRIŠLA NOČ SI SVETA
Slovenski komorni zbor iz Ljubljane
Martina Batič, zborovodja

6. marec 2014, ob 20.30 ŠTIRJE PIANISTI ZA DVA KLA VIRJA
Sijavush Gadjevič, Massimo Gon,
Alexander Gadjevič, Giuseppe Guarrera

24. april 2014, ob 18.30 LABODJE JEZERO
Peter Ilič Čajkovskij
Balet v štirih dejanjih
SNG Opera in Balet Ljubljana

Nakup vstopnic in abonmaja
Kulturni center Lojze Bratuž
Drevored 20. Septembra 85 - 4170 Gorica
Tel. 0039 0481 531445
info@centerbratuž.org
www.centerbratuž.org

ŠTANDREŽ Pod mejno vrednostjo

Koncentracija radona v vrtcu

Koncentracija radona v štandreškem vrtcu je izredno nizka, daleč pod mejno vrednostjo. Tako so ugotovili tehniki deželne agencije Arpa, ki so v okviru »screeninga« koncentracijo radona izmerili v dveh vrtcih - poleg štandreškega še v Ulici Romagna. Radon se meri v enoti Bq/m³ (Becquerel na kubični meter); mejna vrednost znaša 500 Bq/m³. V Štandrežu koncentracija radona se suče okrog 50 Bq/m³, v Ulici Romagna okrog 200 Bq/m³, kar pomeni, da sta oba vrtca glede tega vidika povsem v skladu z varnostnimi predpisi.

Madžarski spomenik nad Petovljami

FOTO VIP

Mnogi spomeniki iz prve svetovne vojne stojijo na nedostopnih mestih, do gaja se tudi, da so poti do njih slabo označene. To velja tudi za pred kakimi petindvajsetimi leti restavrirano madžarsko piramido v gozdu na pobočju z imenom Ušje-Boškini.

K spomeniku so me pred dobrim desetletjem prvič pospremili prijatelji; zaradi urejene steze se mi je tedaj zazdelo, da je čisto blizu glavne ceste, ki iz Petovelj vodi na Vrh. Ko pa sem se pred nekaj tedni spret odpravil na ogled piramide, sem se dodobra namučil, da sem

se prebil do nje. Steza že dolgo ni bila pokošena, pa tudi robida steguje prek nje, kakor da bi bile lovke, svoje dolge izrastke. Bil sem sam in me je nekoliko vznemirilo, ko sem ob stezi in na njej opazil sledove merjascev, ki so tam očitno rili le nekaj ur prej. Po kakih 300 metrih od glavne ceste sem se nazadnje le prebil do spomenika sredi jase, ki ga visoka trava deloma prikriva. Pred njim stoji neke vrste lesen »totem«, ki ga je pred leti tja namestila kaka madžarska delegacija. Po stanju sodeč, obiskov tam ni bilo že dolgo. Obiskovalci iz Madžar-

PETOVLJE - Pomniki morije

Piramido skriva gozd, le redki vedo zanjo

ske in od drugod izbirajo očitno bolj dostopna obeležja iz prve svetovne vojne.

Omenjeni spomenik sodi med štiri zelo podobne si piramide, ki so jih spomladi 1918 postavili vojaki 4. Honved polka; ta je imel naborno mesto v kraju Nagyvárad (danes Oradea v severni Romuniji). V Primorskem dnevniku smo že poročali o štirih obeležjih v spomin na ta madžarski polk, ki se je bojeval in krvavel ravno na območju Ušja-Boškinov in pri Martinščini v prvem letu vojne, jeseni 1916 na območju Nove vasi na komenskem Krasu, poleti 1917 pa na Škabrijelu (tamkajšnjo piramido so obnovili letos maja). Ko je polk leta 1915 prišel na Kras, je podpolkovnik Kratochwill tako zapisal v svoj dnevnik: »Zaradi nenehnega dežja so bili vsi strelski in dohodni jarki polni vode in blata. Rdeča glina je prekrivala skale in kamenje na Debeli griži. Raztapljala se je v deževnici, ta brozga pa je prepojila plašče, obleke, obraze in roke Honvedov. Bili so kot kipi iz žgane gline. Tako so Honvedi, ki so se borili na tem odseku fronte, postali

»glinasti vojaki«.

Spomeniki so si podobni kakor »četvorčki«, rahlo se razlikuje le piramida z Ušja, ki ima vgrajeno kamnito avstro-ogrsko vojaško čelado. Do pred petindvajsetimi leti je bil spomenik v popolnem razsulu in znan le redkim obiskovalcem gozda. Zaslugo za njegovo obnovo ima Alberto Querci della Rovere iz Tržiča, ki je leta 1989 med sprehodom po gozdu naletel na razvalino. Ker je tudi sam vnet raziskovalec dogajanja med prvo svetovno vojno, je s pomočjo tržiškega združenja alpincev ANA restavriral piramido in ji dal spodobnejši videz. Isti so obnovili tudi spomenik v Martinščini. (vip)

Ženske v judovski kulturi

Goriško združenje Prijateljev Izraela - Amici di Israele prireja v sodelovanju z občinsko upravo niz dogodkov v okviru 15. Dneva judovske kulture, ki je letos posvečen vlogi žensk. Sinagoga bo danes odprta med 10. in 19. uro, v njej bo na ogled razstava o ženskah v judovstvu, ki jo je uredil Lorenzo Drascsek. Ob 18. bo na sorodno temo predavala Cristina Benussi, docentka na Tržaški univerzi, ob 20.30 bo sledila projekcija filma »La sposa promessa« režiserke Rame Burshtein. Ob 11.30, 15.30 in 16.30 bo voden obisk svetišča; v njem sta trajni razstavi o Jeruzalemu na Soči in o slikarskem opusu Carla Michelstaedterja. Spodbujali bodo tudi ogled pokopališča v Rožni Dolini. Organizatorji pa še opozarjajo, da obisk obrednega kopališča - mikve ne bo mogoč, ker so vzdrževalna dela na poslopju žal zabrisala za njim še zadnji sled. (av)

»Latnik« izjemoma odložen

Naneslo je, da goriška kronika danes ne premore barvne strani, zato smo sklenili, da rubriko Alda Rupla »Od domačega latnika do ...« odložimo na prihodnjo nedeljo.

GORICA - Umetnika v Kulturnem domu

Po slogu različna, po vsebini uglašena

Na odprtju razstave

BUMBACA

Ob udeležbi lepega števila ljudi z obeh strani državne meje so v petek v galeriji Kulturnega doma v Gorici odprli razstavo solkanskih umetnikov Aleksandra Pece in Dana Lična. Prvi je uveljavljen ustvarjalec, drugi je mlajši in se je začel posvečati slikarstvu pred dvema letoma, kljub temu pa razodeva samostojno likovno osebnost.

Zbrane ljudi sta uvodoma pozdravila predsednik Kulturnega doma Igor Komel in predsednik Krajevne skupnosti Solkan Jožko Leban. Oba sta izpostavila, da ob omenjeni razstavi lahko začetitmo kulturni utrip v čezmejnem okolju, še zlasti na področju lepih umetnosti, ki s svojo univerzalno govorico lahko povezujejo naš prostor. Mejnih pregrad sicer ni več, klub temu neka nevidna zapreka preprečuje globlje stike in boljše poznavanje sosed. Tako Komel kot Leban sta izrazila željo, da bi z vse pogostejšimi skupnimi prireditvami prispevali k odstranitvi te ovire, zaradi katere Gorice in Nove Gorice ne obravnavamo kot en sam kulturni prostor.

Predstavitve solkanskih avtorjev in njihovih del je tokrat pripravil goriški družbeno-politični delavec Andrea Bellavite. Zadnji hip je odpovedal svojo prisotnost, zato sta njegovo razmišljanje občinstvu posredovala Vili Prinčič (v slovenščini) in Marisa Pelesson (v italijanščini).

Dane Ličen je mlad in vsestranski ustvarjalec, saj se uveljavlja tudi kot glasbenik, gledališčnik, pisatelj in pesnik, raz-

stavljal je že v Ljubljani in Novi Gorici, sedaj pa še v Gorici. Aleksander Peca, ki je pred sedmimi leti že razstavljal v goriškem Kulturnem domu, je diplomiral na beneški likovni akademiji. Zanj so značilne jasne sposobnosti spajanja vrednosti kultur ter v času in prostoru odmaknjenih civilizacij. Po slogu se umetnika zelo razlikujeta med sabo, oba pa izpostavljata velika vprašanja, s katerimi se človek spopada v svoji intimi: Kdo sem? Od kod prihajam in kam grem? Zakaj sem tu? Kakšen smisel imata življenje in smrt? Ponujata nam tudi most, na katerem se lahko srečujejo razlike, ki opredeljujejo svet. Želja je tudi, da najdemo ali da vsaj poiščemo učinkovito rešitev za prihodnost sveta, je v svojem kritičnem besedilu zapisal Bellavite. Dodal je še, da se Ličen rad podaja na težko prehodne poti abstrakcije, ki sloni na prepletu črt in barv, in da v tradicionalne forme likovnega sporočanja rad vključuje inovativne in eksperimentalne prvne. Pri Peci, ki nas s svojim likovnim delom vodi v raziskovanje daljnih dežel, pa je zaznati čar zaradi skrivnosti drugačnega. In uspeva mu združevati renesančna sporočila z baročnimi dosežki in s simboličnimi vplivi vzhodnih ikon, umetnostne avantgarde dvajsetega stoletja z umetnostjo japonskih risank, je še ocenil Andrea Bellavite.

Goriška razstava Aleksandra Pece in Dana Lična bo v Kulturnem domu na ogled do 29. septembra.

GORICA - Gojenci Dijaškega doma

Skupaj rastejo in odkrivajo sosede

Na letovanju v Novem mestu

Skupina petnajstih fantov in deklet, starih 11 in 12 let, ki obiskujejo Dijaški dom v Gorici, se je letos odločila za projekt »Skupaj rastejo«, v okviru katerega bodo odkrivali zanimivosti Gorice, Trsta in Benečije. Kot pripravo nanj se je skupina z vzgojiteljema Robertom in Davidom odpravila na petdnevno letovanje v Novo mesto z namenom, da se bolje spoznajo, da bodo v stiku z živo slovenščino in da položijo temelje projekta. Končni rezultat bodo trije krajši filmi, ki jih bodo posneli v prihodnjih mesecih.

V Novem mestu so bili gostje Dijaškega in študentskega doma, za program pa so poskrbeli vzgojitelji iz Društva za razvijanje prostovoljnega dela (DRPD) pod nadzorom Branke Bukovec. Dejavnosti so bile nadvse zanimive, zato udeležencem - kljub slabemu vremenu - ni bilo prav nič dolgčas. Gostovanje je bilo obenem priložnost, da so si ogledali kulturne zanimivosti Dolenjske, med temi Muzej na prostem Pleterje, kjer so se tudi pomerili v starih igrah, in Dolenjski muzej, kjer so si ogledali arheološke najdbe teritorija in v delavnici sami izdelali stekleno jagodo. Med lovom na zaklad pa so spoznali še znamenitosti Novega mesta. Nekaj ur so posvetili tudi učenju, saj so bili gostje osnovne šole Šmihel, kjer so se seznanili z razlikami med šolami v Sloveniji in v Italiji ter z učnimi metodami slo-

venskih osnovnih šol, predvsem pa so spoznali nove prijatelje, s katerimi so delili šolske klopi. Srečali so se tudi s Stenom Vilarjem, režiserjem filmov, ki jih bodo posneli. Časa je bilo dovolj tudi za sprostitev: kopali so se v Dolenjskih toplicah, odigrali so košarkaško tekmo proti domači ekipi, ki je slovenski državni prvak, družili so se s fanti in z dekleti, ki obiskujejo program DRPD-ja. Večere so posvetili družabnim igram, predvsem pa navijanju za slovenske košarkaše na svetovnem prvenstvu.

Petdnevno bivanje je minilo z izredno naglico. Udeležence projekta čakajo sedaj priprave in nato snemanje filmov; delo bo intenzivno, hkrati zabavno, predvsem pa poučno.

GORICA - Jutri Še zadnji šolarji bodo sedli v klopi

Jutri se začne pouk v šolah in vrtcih, ki sodijo pod okrilje Večstopenjske šole Gorica. Zvonec bo prvič v letošnjem šolskem letu zazvonil tudi na izobraževalnem zavodu Trubar-Gregorčič. Pouk na nižji srednji šoli Ivan Trinko se bo pričel ob 8.15. Občinska šolabusa (Gorica in Števerjan) in APT bodo delovali že prvi dan pouka. Pouk se bo jutri začel tudi na osnovnih šolah; potekal bo od 8.10 do 13.10 v osnovni šoli Oton Župančič v Gorici, od 8. do 13. ure v osnovni šoli Fran Erjavac v Štandrežu in v osnovni šoli Josip Abram v Pevmi, v osnovni šoli Alojz Gradnik v Števerjanu od 7.50 do 12.50 in v osnovni šoli Ludvik Zorzut v Bračanu od 7.40 do 12.40 brez kosila, od torka, 16. septembra, do 15.40 s kosilom.

Prvi dan bo dejavnost v vseh vrtcih trajala od 7.30 do 12. ure brez kosila. Od torka, 16. septembra, bo vrtec Mavrica v Bračanu odprt od 7.40 do 13.10, vrtec Kekec v Števerjanu pa od 7.30 do 13.30, oba s kosilom. V vrtcih Ringaraja, Sonček in Pikapolonica bo pouk od torka, 16. septembra, od 7.30 do 12.30 brez kosila ter v vrtcu Pika Nogavička od 7.45 do 12.45 tudi brez kosila. Od 22. septembra dalje bodo vsi otroški vrtci delovali s polnim urnikom in kosilom. Tajništvo v Ulici Grabizjo (tel. 0481-531824, nov naslov elektronske pošte je seg.taj.go@gmail.com) bo od začetka didaktične dejavnosti odprto vsak dan od 8. ure do 8.30 in od 11. ure do 13.30, ob torkih in sredah tudi od 15. do 17. ure, ob sobotah od 10. do 12. ure. Ravnateljica sprejema le po domeni.

Na višješolskem izobraževalnem zavodu Trubar-Gregorčič se bo pouk začel jutri ob 9.30 in bo trajal do 12.05. Veroučiteljica vabi diake in profesorje, da se pred poukom udeležijo šolske maše, ki bo ob 8.45 v cerkvi svetega Roka v Podturnu. Že prejšnji teden se je pouk začel na zavodu Cankar-Zois-Vega in na Večstopenjski šoli Doberdob.

SPOMIN - Žensko taborišče Ravensbrück

»... in če vek bi minili, ne bomo krivcev pozabili«

Verz iz naslova je v svoji pesmi zapisala koroška kmetica, ljudska pesnica Katarina Miklavova, ki je med 200 Slovenkami, skupaj s pesnico Anico Černejevo, tržaško mladinko Zoro Perello našla smrt v edinem ženskem koncentracijskem taborišču Ravensbrück. Ime je taborišče dobilo po majhnem kraju, ki leži ob tihem jezeru Schwedt, komaj 85 kilometrov oddaljenem od Berlina. Po Hitlerjevem prihodu na oblast leta 1933 so bile ženske enakopravne samo v ječah in taboriščih. Leta 1938 so obglavili prvo bojovnico zoper nacizem, mlado berlinsko študentko, ki je komaj postala mati. Jetnic je bilo vedno več in Reichsfürer SS Heinrich Himmler je še isto leto poskrbel za veliko žensko koncentracijsko taborišče

sodilo na smrt na vislicah. Kreator najhujšega uničevanja Judov, Romov, Slovanov in vseh »sovražnikov« z zaplinjevanjem, kriminallec Heinrich Himmler, ni prišel na zatožno klop; 25. maja 1945 je naredil samomor.

Današnji Ravensbrück - spomenik in muzej - je zgradila Nemška demokratična republika v letih 1956 in 1959. V ta spominski prostor so zajeli predvsem krematorij, »hodnik smrti« in bunker ter ob nekdanjem taboriščnem zidu uredili množične grobove po državah, »zastopanih« v nekdanjem taborišču smrti.

Taboriščni odbor Ravensbrück-Auschwitz pri ZZB za vrednote NOB Slovenije želi z vsakoletnim srečanjem - letos

Ob snemanju dokumentarca »Somrak človeka« TV Ljubljana v Gorici leta 1979: Dorica Makuc v pogovoru s Pavlino Komel v goriški bolnišnici Fatebenefratelli

Nepričakovano veselo srečanje taboriščnice Marije Blažič z ameriškim osvoboditeljem (levo)

V nacističnih taboriščih so od skupine desetih goriških Slovenk, aretiranih 1. junija 1944, umrle sestre Marta in Erika Šfilič, Valerija Slokar por. Olivo, ki je zapustila dva majhna otroke, Kristina Gorjan in Cvetka Srebrnič. Veliko število družin goriških Slovencev so imeli na seznamu SS-ovci na sedežu v Ulici Crispi; pri njihovem umazanem poslu so jim pomagali tudi člani večje domobranske posadke, ki je imela svojo vojašnico v Ulici Roma. Dne 8. maja 1944 je nemška policija vdrla v stanovanje Plahutovih v Gorici, ko se je v njem odvijal mladinski sestanek. Poleg Edvine Kosovel, Tatjane, Janke ter partizana Danila so aretirali še dvanajst deklet in fantov, med njimi tudi Zdenka Vogriča. Med 113 deportirankami, ki so jih 4. in 6. junija 1944 odpeljali v živinskih vagonih na daljni vzhod zasedene Poljske, so bile tudi Edvina Kosovel in Janka Plahuta iz Gorice ter Stana Logar iz Štandreža. Ne glede na bližino mesta in budnost goriških fašistov ter nemške policije je praktično skoraj cela vas sodelovala z odporniškim gibanjem. Stana Logar in Vilma Brajnik sta bili med najbolj navdušenimi in aktivnimi članicami OF, toda konec aprila 1944 so Nemci prišli po Vilmo, njenega strica in Stano ter pobrali še mnoge druge Štandrežce. Pri Stani Logar so našli zamašek, ki je služil kot žig z rdečo zvezdo. To je bilo zanjo usodno; čakalo jo je prisilno delo v koncentracijskih taboriščih Hitlerjevega rajha. Komaj 16-letno Stano so v Štandrežu zamažali čakali. Vilma je bila tako kot Stana izdana, dvakrat zaprta in je komaj preživela nečloveška gestapovska zaslivanja na sedežu SS v Ulici Crispi. Ko je iz Gorice februarja 1945 odhajal zadnji transport v Nemčijo, je bila mladoletna deklica na njem. V edino žensko koncentracijsko taborišče Ravensbrück je prišel 24. februarja 1945. Toda »lager« je bil prepoln. Vilmo in tovarišice so premestili v uničevalno taborišče Bergen-Belsen. Zadnje dni je tifus sejal smrt in tudi Vilmi ni prižanese. Ostala je živa, ker so ji pomagale srčno dobre sotrpinke. 56 Štandrežcev je bilo v nacističnih taboriščih: Dachau, Buchenwald, Mauthausen, Flossenbürg, Auschwitz, Ravensbrück in Bergen-Belsen. Iz njih se jih enajst ni več vrnilo.

Dorica Makuc

Dvajseto vseslovensko srečanje bivših internirank, političnih zapornic in ukradenih otrok poteka do ponedeljka v Portorožu

v bližini mesteca Fürstenberg na Mecklenburškem.

Med prvimi jetnicami so bile nemške in avstrijske komunistke, socialne demokratke, poleg teh »rdečih« političnih še vse druge »barve« - kriminalke, jehovke in seveda Judinje. Že jeseni 1939 so pripeljali prve Poljakinje, teh je bilo največ. Kakor so pod nacističnim nasiljem padale države, so v taborišče poganjali pripadnice zmeraj novih narodov. Septembra 1941 so pripeljali tudi prve štiri Slovenke iz Gorenjske, sledile so Štajerke in Korošice. Nato so se pridružile še jetnice iz bivše ljubljanske pokrajine pa tudi številne Primorke, Istranke in Prekmurke. Taborišče so polnile žene, dekleta in otroci iz Rusije, Romunije, Danske, Francije, Belgije, Holandske, Italije, Estonije ... Do konca aprila 1945, ko so Ravensbrück evakuirali, je šlo skozenj 132.000 žensk in nekaj sto otrok, okrog 92.000 se jih ni nikoli vrnilo domov. Med 2800 jugoslovanskimi državljankami in primorskimi Slovenkami je bilo največ - okrog 2300 Slovenk, ki jih je SS zaposlovala v delavnicah taborišča ali pa dajala v najem raznim oboroževalnim podjetjem.

Koga so se ženske najbolj bale? V dnevniku Marije Vipotnik sem prebrala: »Paznice! Njihova oprema: hlačno krilo, vojaška bluza, na glavi šajkača in na nogah škornji, za pasom pištola, na vrvi pes.« Vojne zločince, kot so bili poveljnik taborišča Von Suhren, vodja urada za delo Pflaum, glavna paznica Dorotheja Binz in še devet drugih, je britansko sodišče v Hamburgu ob-

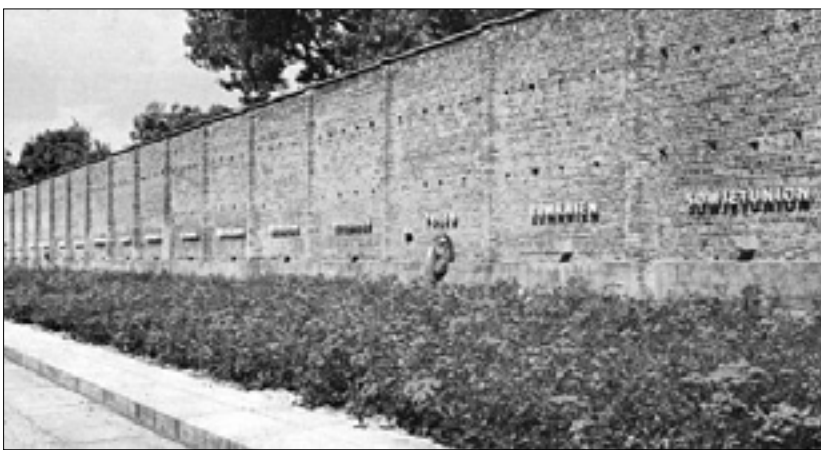

MARIJA BLAŽIČ iz Kromberka pri Novi Gorici
»Nikoli ne bom pozabila tistega 25. junija 1944, ko so me sovražnikovi vojaki odvedli v goriške zapore. Malo pred osvoboditvijo sem bilazaprta v Mauthausnu. O tem, da se bliža konec vojne, v taborišču nismo vedeli. Tako smo tistega 7. maja zjutraj doživeli pravo presenečenje, ko smo namesto surovih okupatorjev ugledali prijazne in nasmejane obreze zavezniških vojakov - naših rešiteljev. V taborišču smo ostali še do konca meseca maja in prav to je bilo za marsikaterega usodno, saj so ameriški vojaki poskrbeli za dobro hrano, ki pa je zaradi močne podhranjenosti marsikdo ni prenesel. Tega dne se bom vedno spominjala, saj sem imela občutek, da sem se znova rodila. Želim si, da bi najlepši dan v življenju - dan svobode - doživeli vsi, ki jim je ta odvzeta.

Marija Pavlin Blažič je obiskala Mauthausen ob 50. obletnici osvoboditve (zgoraj); Vilma Brajnik pred spomenikom štandredskim žrtvam (desno)

že 53. - negovati dediščino, ki jo je domoljubno in neizmerno hrabro udejanjila generacija slovenskih taboriščnic in taboriščnikov. Četudi jih je vsako leto manj, se vabijo odzivajo mlade generacije, ki se zavedajo, kako ponosen je naš zmagovit spomin. Ob 35. obletnici zmage nad nacifašizmom je leta 1980 TV Ljubljana predvajala 50-minutni televizijski film »Somrak človeka«, s katerim se je v angleškem jeziku predstavila na mednarodnem festivalu filmov z žensko tematiko v Amsterdamu, kjer je vzbudila posebno pozornost, saj se v to lepo mesto, na svoj dom, ni vrnila Anna Frank. Ostala je v Bergen Belsnu. S prijateljico in režiserko Mijo Janžekovič sva poleg snemanja Ravensbrücka poskušali v dokumentarec vključiti preživele pričevalke. Tako sva zaprosili za sodelovanje tudi Helo in Pavlino Komel, hčerki znanega goriškega glasbenika Emila Komela. Snemanje se je leta 1979 odvijalo v goriški bolnišnici Fatebenefratelli, saj je obe sestre maltretiranje v dveh taboriščih, Auschwitzu in Ravensbrücku, znamenovalo za dolga leta. Posebno Helina hrbtnica je bila vsak dan manj odporna: naj-

prej ji je odpovedala ena noga, potem druga, nato še roke. Hela je umrla 28. januarja 1988. Pavlina je ostala sama in vse svoje življenje posvetila glasbi. Bila je priključena pevovodkinja moškega zbora Dol-Poljane; njeni pevci in tudi domačini se je radi spominjali in so ji posvetili Kulturni dom na Palkišču.

Ob taboriščnem zidu Ravensbrücka množični grobovi jetnic, razporejeni po državah

GORICA - Društvo slovenskih upokojencev v Asiagu

Na gori spomenik trem tisočim slovenskim cesarjevim vojakom

rimskem slogu s štirikotno simetrično obliko, po načrtu beneškega arhitekta Orfeja Rossata, na griču Leiten; dokončana je bila leta 1936. Dostopna je preko razteznega stopnišča, sestavljata jo nižja kriptna in 47 metrov visok slavolok zmage. Na tem območju so potekali hudi boji, o katerih pričajo številna pokopališča italijanskih pa tudi avstro-ogrskih in neznanih vojakov. Na kraju je izletnik pričakal podpolkovnik z razlago o italijanskih vojaško-političnih zapletih, marsikaj pa so izvedeli že med vožnjo, ko so prislunili zgodovinskemu opisu, ki ga je posredoval društveni predsednik. Iz dopisa, ki ga je pripravil član Saverij Rožič, so se se-

znani tudi z vojnim dogajanjem na gori Ortigara, kjer so krvavi boji terjali veliko slovenskih žrtev: od 4000 Slovencev, ki so se tam bojevali za Avstro-Ogrsko, jih je padlo kar 3000. Na planoti so jim zgradili pokopališče, kapelico in dva spomenika s slovenskim napisom.

Sledil je obisk središča Asiaga s stolnico in favnovim vodnjakom, ki je položen sredi javnega vrta na osmerokotno podlago iz rdečega marmorja. Na štirih vogalih so upodobljeni divji petelin, lisica, orel in veverica, v center vodnjaka pa je posajen kip favna, zaščitnika čred, polj in gozdov. Na trgu sredi lepo okrašenih stavb je tega dne bil sejem lesenih, šiva-

nih in tkanih izdelkov krajevnih obrtnikov pa še degustacija sirov in drugih mlečnih proizvodov. Asiago slovi namreč po istoimenskem siru.

V prvih popoldanskih urah so goriške upokojence pogostili v tipični krajevni koči, nakar so izletniki obiskali še planšarijo Zovetto di Cesuna na višini 1250 metrov, od koder je razgled na planoto, okoliške gozdove in predgorje naravnost očarljiv. Tam je prijazni gospodar pripravil degustacijo in prodajo odličnih domačih sirov, salam in prikazal njihovo pripravo. Po ponovnem postanku v središču Asiaga so izletniki iz Goriške ubrali pot vrnitve. (Ingrid Nikolavčič)

Izletniki pred vojaško kostnico v Asiagu

FOTO I.N.

Člani Društva slovenskih upokojencev za Goriško so se 6. septembra v polnem številu odpeljali z avtobusom na izlet v Asiago, na planoto sedmih občin v pokrajini Vicenza, kjer živi tudi manjšina Cimbrov, potomcev starih germanskih plemen. Planota je poraščena z ob-

sežnimi gozdovi in pašniki ter posejana z gorskimi hišami, okrašenimi s cvetovi, lesenimi dekoracijami in urejenimi vrtovi.

V mestecu Asiago, ki je bilo med prvo svetovno vojno v celoti porušeno, so si najprej ogledali vojaško kostnico - grobnico za 33.000 trupel, ki je bila zgrajena v

GORICA - Komigo Ko so ženske bile levičarke

Zadnja letošnja predstava

Zadnja letošnja predstava v okviru enajste izvedbe trijezičnega festivala komičnega gledališča Komigo bo v petek, 19. septembra, ob 20.30 v veliki dvorani Kulturnega doma v Gorici. Osmi in obenem zaključni festivalski dogodek bo komedija v italijanskem jeziku »Quando le donne erano di sinistra« (Ko so ženske bile levičarke). Gre za produkcijo skupine Terzo Teatro iz Gorice; režijo in priredbo je podpisal Marino Zanetti, v glavnih vlogah pa nastopajo Elena Bertuzzi, Giuliana Colella, Antonella D'Addato, Claudia Foscolini, Valeria Marchi, Arian-na Remoli in Stella Nunin.

Trijezični Komigo, ki je že stalnica na goriški kulturni sceni, sta Kulturni dom Gorica in kulturna zadruga Maja (Gorica). Pri izvedbi festivala sodelujejo še združenje Terzo Teatro iz Gorice, ZSKD in Forum za Gorico, partnerja iz Slovenije pa sta SNG Nova Gorica in Kulturni dom Nova Gorica. Pokroviteljstvo so festivalu zagotovili dežela Furlanija Julijska krajina, goriška občina in pokrajina, Urad Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, SKGZ in Fundacija Goriške hranilnice.

Podrobnejše informacije se na voljo v uradu goriškega Kulturnega doma (tel. 0481-33288, info@kulturnidom.it). Za vstopnico bo vsak gledalec odštel 10 (redna) oziroma 8 evrov (znižana: upokojenci, študentje, brezposelni in abonentni SSG).

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER
VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Gledališče

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 14. septembra, ob 20. uri »Sljehrnik« (zaradi slabega vremena v gledališču in ne na dvorišču Dvorca Coronini v Šempetru, kot napovedano); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 16.00 - 17.45 - 20.00 - 22.00 »The Giver - Il mondo di Jonas«. Dvorana 2: 15.45 - 17.30 »Winx Club: Il mistero degli abissi«; 19.50 - 22.10 »Colpa delle stelle«. Dvorana 3: 15.15 - 17.30 - 19.50 »Si alza il vento«; 22.00 »I nostri ragazzi«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 15.30 »Dragon Trainer 2: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Colpa delle stelle«. Dvorana 2: »16.00 - 18.00 - 20.10 - 22.15 »Necropolis - La città dei morti«. Dvorana 3: 15.45 - 17.45 - 20.20 - 22.15 »Sex Tape - Finiti in rete«. Dvorana 4: 15.30 »Winx Club - Il mistero degli abissi«; 17.15 - 19.50 - 22.10 »I mer-

PALKIŠČE Sto let kasneje jeziki in narodi brez meja

Kulturno in športno društvo Kras Dol-Poljane prireja ob stoletnici izbruha prve svetovne vojne prireditve z naslovom »Jeziki in narodi brez meja sto let kasneje« na društvenem sedežu na Palkišču.

Program se bo začel v soboto, 27. septembra, ob 18.30 s projekcijo filma »Pričevanja starih Doberdobcev iz prve svetovne vojne«, ki ga je pripravil Dario Frandolič, sledila bosta nastop godb na pihala Kras iz Doberdoba, Krmin in Prvačina ter ples s skupino Nebojsega. Dan kasneje, 28. septembra, med 8. uro in 9.30 bo start Mednarodnega pohoda miru izpred sedeža društva na Palkišču. Na izbiro bosta 8 ali 13 kilometrov dolgi progi, zaželeno je prijava do 26. septembra po tel. 338-3176605, 335-5421420 ali na naslov elektronske pošte pohodmiru2014@krasdolpoljane.it. Pohod bo ob vsakem vremenu. V kulturnem programu, ki bo sledil ob 16. uri, bo govor Vasje Klavore, nastopi godbe na pihala San Paolino iz Ogleja, moškega pevskega zbora Provov iz Renč, skupine tradicionalnih bejaških folklornih noš iz Turjaka, pevske skupine prosvetnega društva in društva upokojencev iz Lendave, dalje folklorne skupine kulturnega društva Šoto iz kraja Jurandvor-Baška iz Hrvaške, pevske skupine madžarske narodnosti iz Lendave, skupine slovenske narodne skupnosti s Koroške, pevske skupine iz kraja Székesfehérvár z Madžarske, za konec pa še ples s skupino Trio Expres (David, Aleš, Mihael); več na www.krasdolpoljane.it.

cenari 3 - The Expendables«. Dvorana 5: 17.30 - 19.45 »Si alza il vento«; 15.45 - 22.00 »I nostri ragazzi«.

JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.00 »The Giver - Il mondo di Jonas«.

Dvorana 2: 17.30 »Winx Club: Il mistero degli abissi«; 19.50 - 22.10 »Colpa delle stelle«.

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 »Si alza il vento«; 22.00 »I nostri ragazzi«.

JUTRI V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Colpa delle stelle«.

Dvorana 2: 18.00 - 20.10 - 22.15 »Necropolis - La città dei morti«.

Dvorana 3: 17.45 - 20.20 - 22.15 »Sex Tape - Finiti in rete«.

Dvorana 4: 17.15 - 19.50 - 22.10 »I mercenari 3 - The Expendables«.

Dvorana 5: 17.30 - 19.45 »Si alza il vento«; 22.00 »I nostri ragazzi«.

Koncerti

KONCERTNA SEZONA 2014-15 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici: 19. septembra ob 20.30 »Naš čarni čas«, nastopa vokalna skupina Bodeča Neža ob 10-letnici delovanja; informacije in nakup abonmaja v centru Bratuž (tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org); več na www.centerbratuz.org.

Razstave

V NOVOGORIŠKI KNJIŽNICI FRANCETA BEVKA na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici bo v ponedeljek, 15. septembra, ob 18. uri odprtje razstave z naslovom »Na skrajnem ogranaku«, ki jo prireja Planinsko društvo Nova Gorica v sodelovanju z Meddruštvenim odborom planinskih društev Posočja in Planinsko zvezo Slovenija. Predstavil jo bo vodja delovne skupine za pripravo razstave Žarko Rovšek.

V GALERII STUDIOFAGANEL na Drevoredu 24. maja 15/c v Gorici bo v pe-

Abonmaji podjetja APT

Z začetkom šolskega leta stopa jutri v veljavo zimski urnik avtobusnega prevoznega podjetja APT. Šolarji lahko podpišejo desetmesečne šolske abonmaje, ki jih je mogoče plačati tudi na obroke. Abonmaji so na voljo v uradu podjetja APT na goriški železniški postaji, ki je odprt vsak dan med 7.45 in 17.20, ob sobotah pa med 7.45 in 14. uro. Podjetje APT zagotavlja tudi prevoz do posameznih šolskih stavb.

Razpis za »šagre«

V pokrajinski palači v Gorici bo jutri ob 17. uri pokrajinska podpredsednica Mara Černic predstavila razpis »Ecofeste«, na podlagi katerega bodo delili prispevke med ustanove, ki so pri organizaciji »šager« in praznikov pozorne na recikliranje odpadkov. Obrazec za vložitev prošenj za koriščenje prispevkov je objavljen na spletni strani pokrajine.

S kolesom po Gorici

Goriški krvodajalci prirejajo danes s startom ob 10. uri kolesarski izlet po središču Gorice. Zbrali se bodo ob 9. uri na parkirišču ob pokriti tržnici v Ulici Boccaccio, zaključek pa bo v salezijanskem zavodu v Ulici Don Bosco, kjer bo kosilo za vse udeležence.

Shod starodobnikov

V Mošu bo danes shod starodobnih avtomobilov, ki ga prireja goriško združenje GAS. Ljubitelji starodobnih avtomobilov se bodo zbrali ob 9. uri, nato se bodo ob 10. uri odpravili na pot, ki jih bo vodila do Palmarnove in Ogleja, kjer bo kosilo za vse udeležence.

tek, 19. septembra, ob 18. uri odprtje razstave »Mocchiutti, Di Iorio, il maestro, l'allievo«, predstavila jo bo Cristina Feresin; na ogled od 19. septembra do 18. oktobra od torka do petka 9.30-13.00, 16.00-19.30 in ob sobotah 10.00-13.00, 16.00-19.30; več na www.studiofaganel.com ali po tel. 0481-81186.

Izleti

ŽENSKES IZ DOBERDOBA, ki so obiskovale lanske tečaj ročnih del na SKRD Jezero, organizirajo 17. oktobra izlet v Vicenzo na sejem pripomočkov za ročna dela. Vpisovanje in informacije pri Magdi Prinčič do 28. septembra po tel. 347-1243400.

SPDG organizira v soboto, 20. septembra, v sodelovanju z goriško sekcijo CAI-a 6. kolesarski izlet MTB sezone 2014. Predstavitev izleta bo v četrtek, 18. septembra, ob 21. uri na sedežu goriške sekcije CAI-a v Ul. Rossini. Cilj izleta je Silvester Alm v Dolomitih v bližini Toblach. Zbirališče na parkirišču goriškega sejnišča v soboto, 20. septembra, ob 7. uri ali ob 10. uri na železniški postaji v Toblachu (Dobbiaco). Tura je zahtevna, vzpon na 1815 m visok Silvester Alm; informacije po tel. 328-8292397 (Robert). Obvezna čelada, zaželjena je prijava udeležencev.

UPOKOJENCE DOBERDOB organizirajo v soboto, 27. septembra, enodnevni avtobusni izlet v Sauris, Tolmeč in okoli: odhod avtobusa ob 7.30 iz Štivan, s postanki ob 7.40 pri spomeniku v Jamljah, ob 7.50 pri spomeniku v Doberdobu, ob 8. uri pri piceriji Al Gambero v Ronkah. Prostim je še nekaj mest na avtobusu, informacije in vpisovanje v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

SPDG prireja 21. septembra izlet na Bavški Grintavec (2347 m). Obvezna prijava in prisotnost na srečanju, ki bo v četrtek, 18. septembra, ob 19. uri na sedežu društva; informacije po tel. 349-3887180 (Gabrijel).

ESTORIABUS bo spet odpotoval v soboto, 27. septembra, izletnike bo spremljal Paolo Cavassini. Obiskali bodo Gardone Riviera in palačo Vittoriale, ki jo je dal zgraditi Gabriele D'Annunzio; informacije in rezervacije po tel. 0481-539210 in 349-3052235 ali eventi@leg.it od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro.

Na pedagoški fakulteti univerze v Ljubljani je uspešno diplomiral

David Croselli

in postal profesor fizike in matematike.

Iskreno mu čestitajo

vsi domači

Čestitke

Pri baritonih nič več trenj in nihanj v intonaciji, dolžina not ne bo imela več prostih interpretacij, saj je med njimi novopečeni prof. fizike in matematike! DAVIDU čestita MPZ Jezero

Obvestila

LETNIKI 1954 IZ SOVODENJSKE OBČINE se bodo srečali v torek, 16. septembra, ob 20. uri v gostilni pri Francetu v Sovodnjah za organizacijo praznika 60-letnikov. Zaželena je polnoštevilna udeležba; informacije po tel. 0481-882628.

»ZUMBA KIDS«: AŠKD KREMENJAK prireja tečaj zumbes za osnovnošolske otroke. Brezplačna poskusna lekcija bo v četrtek, 18. septembra, ob 17. do 18. ure v kulturnem centru v Jamljah. Otroci naj s seboj prinesejo vodo, brisačo in telovadne copate; informacije po tel. 345-8328493.

»ZUMBA«: AŠKD KREMENJAK prireja tečaj zumbes za odrasle ob ponedeljkih in četrtnkih, od 20. do 21. ure v večnamenski dvorani v Jamljah. Prva brezplačna vaja bo v ponedeljek, 29. septembra, ob 20. uri; informacije po tel. 347-6868225 (Patricija).

PRI AŠZ DOM GORICA vpisujejo za športno sezono 2014-15: športni vrtec (letniki 2010-2011) - ponedeljek in četrtek od 15. do 16. ure, vodi prof. Dražen Grbac, začetek 2. oktobra; mikrobasket - novost - (letniki 2007-2008-2009) - ponedeljek in četrtek od 16. do 17. ure, vodi prof. Dražen Grbac, začetek 2. oktobra; minibasket (letniki 2004-2005-2006) - torek od 16.30 do 18. ure, sredo od 16. do 17. ure, petek od 18. ure do 19.30, vodi prof. Andrej Vremec, začetek 23. septembra; under 13 (letniki 2002-2003) - ponedeljek od 17. ure do 18.30, torek od 18. ure do 19.30,

četrtek od 17. ure do 18.30, začetek 22. septembra; under 15 (letniki 2000-2001) - torek od 19. ure do 20.30, sredo od 18.30 do 20. ure, četrtek od 18.30 do 20. ure, začetek 23. septembra; cheerleading za osnovnošolce/ke - sredo od 17. ure do 18.30; petek od 16.30 do 18. ure, začetek 24. septembra. Za otroke vrtec v Ul. Brolo, v Pevmi in v Ul. Max Fabiani v Gorici ter za tiste, ki obiskujejo dijaške domove, je poskrbljen prevoz do telovadnice; informacije in vpisovanja po tel. 0481-33288, 329-2718115 (David Ambrožič) ali domgorica@gmail.com.

KD DANICA z Vrha organizira tečaj zumbes ob ponedeljkih in četrtnkih z začetkom ob 19. uri; informacije po tel. 339-7484533 (Dolores). Prva lekcija bo 29. septembra.

AŠKD KREMENJAK prireja začetni in nadaljevalni tečaj diatonične harmonike pod mentorstvom prof. Andreja Gropajca. Informativna seja bo v sredo, 1. oktobra, ob 18. uri v kulturnem centru v Jamljah; informacije po tel. 338-6805242 (Sonja).

KD SOVODNJE tudi letos organizira tečaj zumbes. Začel se bo v sredo, 1. oktobra, ob 19. uri v Kulturnem domu v

Sovodnjah; informacije po tel. 338-2251883 (Magda) ob uri kosila ali v večernem času.

SKRD JADRO IZ RONK s pokroviteljstvom ronške občine prireja v sklopu projekta »Manjšinska deželna interkultura in poznavanje slovenskega jezika« tečaj slovenščine za odrasle. Organizacijsko srečanje bo na sedežu društva v Romjanu v torek, 7. oktobra, ob 20. uri uri; informacije nudijo tudi v ronški knjižnici in v mladinskem informativnem središču v Tržiču.

ZMAGOVITE ŠTEVILKE DOBRODELNE LOTERIJE, ki so jih izžrebali v soboto, 6. septembra, ob Partizanskem mitingu v Selcah: 1. nagrada (listek št. 4934) potovanje v evropsko prestolnico; 2. (št. 5172) prenosni računalnik Acer Aspire; 3. (št. 4051) tablični računalnik Trevi; 4. (št. 3513) HI FI naprava LG; 5. (št. 5953) digitalna fotokamera Casio; 6. (št. 878) aparat za kuhanje kave Polti; 7. (št. 4309) prenosni telefon Sait Flip; 8. (št. 870) stiskalna centrifuga za agrume Ariete; nagrade so na razpolago na sedežu v Tržiču v Ul. Valentinis 84, tel. 0481-798098 do 8. oktobra, med 9. in 12. uro.

Prireditve

DRUŠTVO PRIMORSKIH ARHITEKTOV vabi na okroglo mizo »Utopije. Vizije skupne prihodnosti.« v ponedeljek, 15. septembra, ob 17. uri stavbi občine Nova Gorica na Trgu Edvarda Kardelja 1. Na ogled bo razstava »3x3x1: Locirane utopije«. Dododek prireja društvo Primorskih arhitektov, občina Nova Gorica v sodelovanju z občino Šempeter-Vrtojba in fakulteto za inženiring in arhitekturo Tržaške univerze. **SLOVENSKA SKUPNOST** - občinska sekcija za Gorico sporoča, da je redni kongres sklican za petek, 19. septembra, s pričetkom ob 20. uri na sedežu stranke na Drevoredu 20. septembra 118 v Gorici.

Poslovni oglasi

PRODAJAM HIŠO z vrtom v Štandrežu.

Tel. 333 3235482

Mali oglasi

IZPRAZNJUJEM hiše, stanovanja, kleti, podstrešja itd., popravljam pohištvo, lesena polkna, okna in vrata; tel. 340-2719034.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Antona Volčiča daruje Devan Brisco 20 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Štandrežu.

V spomin na dragega bratranca in prijatelja Tončeta Volčiča darujeta Breda in Aleš 100 evrov za onkološki center CRO v Avianu.

V spomin na dragega bratranca Tončeta Volčiča darujeta Helena in družina Sardoč - Slivno 100 evrov za KD Oton Župančič iz Štandreža.

V spomin na Tončeta Volčiča darujejo Marlies, Tobias, Michael, Horst in Gabriela 110 evrov za KD Oton Župančič iz Štandreža.

Pogrebi

JUTRI V GORICI: 10.00, Antonia Jordan v kapeli bolnišnice Sv. Justa in na glavno pokopališče.

JUTRI V TRŽIČU: 10.50, Marianna Bortolotto vd. Bon s pokopališča v cerkev Sv. Nikolaja in na pokopališče; 11.00, Rosalia Bossi vd. Perentin iz bolnišnice v baziliko Sv. Ambroža, sledila bo upepelitev.

JUTRI V VILEŠU: 14.00, Vergilio Decorti (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi v Vilešu in na pokopališču v kraju San Pier.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

20.00 Tv Kocka
20.30 Deželni Tv dnevnik
20.50 Alpe Jadran, sledi Čezmejna Tv: dnevnik Slo 1

Rai Uno

7.05 Dok.: Overland **8.00** Dnevnik **8.20** Dok.: Quark Atlante – Immagini dal pianeta **9.05** Dreams Road, sledi Dnevnik L.I.S. **10.00** Dok.: Con i tuoi occhi **10.30** A Sua immagine, sledita maša in Angelus **12.20** Linea Verde **13.30** 16.50, 20.00 Dnevnik in vreme **14.00** Film: Giù la casa dai miei **16.10** Nad.: La casa del guardaboschi

16.55 Film: La madre della sposa **18.50** Kviz: L'Eredità **20.35** Igra: Affari tuoi **21.30** Nad.: Il restauratore **23.45** Speciale Tg1

Rai Due

7.00 Risanke **8.15** Serija: La nave dei sogni **10.00** Dok.: Killer spietati **10.45** Cronache animali **11.30** Serija: Il nostro amico Charly **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 17.05, 20.30, 1.00 Dnevnik **13.45** Quelli che aspettano... **15.30** Show: Quelli che il calcio **18.10** Šport: 90° minuto **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.00** Serija: N.C.I.S. **21.45** Serija: Hawaii Five-0 **22.40** Športna rubrika: La Domenica Sportiva

Rai Tre

7.20 Film: Albergo Luna, camera 34 **8.35** Video frammenti **8.45** Film: Giuramento **10.40** Serija: Ponderosa **11.30** Deželni dnevnik **12.00** Dnevnik in rubrike **12.25** Show: Sostiene Bollani **14.00** Dnevnik **14.30** Aktualno: In 1/2 ora **15.05** Film: Longshots **16.40** Film: Miracle **18.55** 23.15 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Rubrika: Blob **20.10** Serija: Un caso per due **21.05** Presa Diretta **23.30** Sconosciuti Collection

Rete 4

7.25 Media Shopping **7.55** Serija: Zorro **8.25** Dok.: Pianeta Terra **9.25** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. Maša **10.50** 12.00 Pianeta Mare **11.30** Dnevnik **13.00** Le storie di Alive **13.55** Donnavventura **14.40** Film: Coma profondo **16.45** Film: 395 \$ l'oncia (Big Man) **18.50** Dnevnik in vremenske napovedi **19.35** Film: La signora in giallo – L'ultimo uomo libero (krim.)

21.30 Film: Lo chiamavano Trinità (western) **23.20** Film: Il cavaliere pallido (western)

Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **9.10** Bye Bye Cinderella **9.45** Film: Semplicemente irresistibile **12.00** Melaverde **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** L'arca di Noè **14.00** Film: Miss Detective **16.15** Film: Miss F.B.I. - Infiltrata speciale **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Paperissima Sprint **21.10** Nad.: Il segreto **23.30** Maurizio Costanzo Show – La storia

Italia 1

6.00 Serija: Friends **6.45** Serija: Supercar **8.35** Serija: A-Team **10.30** Film: You Wish! Attenzione ai desideri **12.25** Dnevnik in vreme **13.00** Šport – Mediaset XXL **14.00** Film: Mars attacks! (zf, '96, r. T. Burton) **16.10** Film: Fallen – Angeli caduti 2 **17.40** Nan.: Provaci ancora Gary **18.30** Dnevnik **19.00** Film: Cappuccetto rosso sangue (triler) **21.10** Film: Hunger Games (pust., '12, i. J. Lawrence) **23.55** Film: Funny Games – Possiamo iniziare? (triler, i. N. Watts)

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Serija: Agente speciale Sue Thomas **10.45** Miss Italije, polfinale **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Film: Un giorno di gloria per Miss Pettygrew **16.15** Film: McBride (krim.) **18.15** Serija: L'ispettore Barnaby **20.00** 0.45 Dnevnik **20.30** Crozza nel Paese delle Meraviglie **20.50** Miss Italije, finale

Tele 4

6.30 Le ricette di Giorgia **9.45** Dnevnik **10.00** La parola del signore **10.30** 23.15 Ro-

totalco Adnkronos **10.45** Aktualno: Musa Tv **12.30** 20.00 Qui studio a voi stadio **18.00** 23.30, 23.50 Trieste in diretta **18.20** Tanta salute **19.30** 23.00 Dnevnik

Slovenija 1

7.00 Risanke in otroške nanizanke **10.50** Prislulhimo tišini **11.25** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.25** Festival: Graška gora poje in igra 2014, pon. **15.05** Film: Dunya in Desie **17.00** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **17.20** Velika imena malega ekrana **18.20** 100 ježkovih let – Misijon dobre volje, 3. del **18.40** Risanke **18.55** 22.30 Poročila, športne vesti in vremenska napoved **19.25** Zrcalo tedna **20.00** Nad.: Vonj dežja na Balkanu **21.00** Intervju **22.00** Dok. odd.: Batana, ljudsko plovilo morja **23.00** Dok. film: Otroci socializma, zamenite mi glavo **23.45** Kratki film: Lojze se je zbudil, tako kot ponavadi **0.15** Slovenski magazin **0.45** Dnevnik

Slovenija 2

8.05 Globus **8.35** Alpe-Donava-Jadran **9.50** Turbulenca **10.20** Ugriznimo znanost **10.50** Glasbena matineja **11.55** Koncert **12.30** 20.10 Košarka: SP 2014 **14.00** Košarka: Srbija – Francija, pon. **15.40** 18.50 Španski pozdrav **16.50** Čez planke **17.45** Dok. odd.: Sagrada – čudež stvaritve **20.00** Žrebanje Lota **21.00** Košarka: finale, prenos **23.30** Kratki film: Pobeg

Slovenija 3

6.00 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 19.55 Sporočamo **6.05** 7.20 Kronika **6.40** 7.45, 21.30 Žarišče **6.50** Novi poslanci **7.05** 10.50 Svet v besedi in sliki **8.05** 9.10, 11.25, 18.45 Iz dnevnega reda **8.40** 15.30 Tedenski pregled **10.30** Satirično oko **12.00** Kontaktna oddaja **13.30** Prvi dnevnik **14.00** Globus **14.45** 20.25, 22.05 Na tretjem... **16.50** Pogovorna oddaja **17.30** Poročila **19.00** Dnevnik **20.00** Tedenski izbor **21.10** Tedenski napovednik **Sporod se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru**

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.10** Arhivski posnetki športnih prenosov **15.10** Folkest v Kopru **16.00** Potopisi **16.30** Vrt sanj **17.15** Srečanje z... **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Pesem kamna **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Otroški festival **20.30** Istra in... **21.00** Eno življenje, ena zgodba **22.15** Istrska potovanja **22.55** Slovenski magazin **23.25** Komorni zbor Ave

Tv Primorka

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** 11.30, 14.30 Videostrani **16.10** Praznik mestne občine Nova Gorica **17.30** Besede miru **18.00** Gledališka predstava: Kdo je napravil Vidku srajčico **18.35** Folklor Mandrač **20.00** Lokalne volitve 2014 **21.00** Med prijatelji **22.00** Glasbeni večer, Tv prodajno okno, Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke, otroške in zabavne serije **10.50** Film: Beethoven 3 (kom.) **12.45** Serija: Na trdih tleh **13.35** Serija: Princesa **14.05** Film: Ne vdam se **16.00** Film: Dnevnik nabritega mulca 2 (kom.) **17.50** Serija: Čista desетка **18.55** 24UR – novice **20.00** Serija: Gostila išče šefa **21.10** Film: Kje sta Morganova? (kom., '09, i. H. Grant, S. J. Parker) **23.05** Film: Tanka linija smrti (horor, '90, i. J. Roberts)

Kanal A

6.00 Risanke **7.05** 18.35 Serija: Tv Dober dan **7.50** 18.00 Serija: Svingerji **8.20** 16.45 Serija: Kako sem spoznal vajino mamo **8.40** Serija: Veliki pokovci **9.35** Serija: Vlomilci **10.15** Nad.: Merlinove pustolovščine **11.10** Tv Prodaja **11.25** Serija: Igrače za velike

12.00 Motociklizem: MotoGP, VN San Marina (Misano), dirka **15.20** Film: Čudežni pes **17.15** Nad.: Puščica **19.30** Serija: Nepraktični šaljivci **20.00** Film: Hiša debele mame 3 (kom.)

22.00 Film: Legija

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv.maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Polke in valčki domače zakladnice; 10.35 Otroški kotiček; 10.55 Music box; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Istrska srečanja, sledi Music box; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Music box; 14.30 Za smeh in dobro voljo: Ponziana Jones, sledi Music box; 15.00 Z naših prireditvev, sledi Music box; 17.00 Kratka poročila, sledi Music box; 17.15 Pogled skozi čas; 18.00 Opereta skozi prostor in čas; 19.25 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00, 17.30 Vreme; 8.30 Jutranjik; 9.10 Prireditve danes; 10.30 Poročila; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 12.00, 13.00 Glasba po željah; 12.30 Opoldnevnik; 15.30 DiO; 16.15 Na športnih igriščih; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Radio Live; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa, 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 7.15, 8.15, 10.30, 12.30, 17.30, 19.30 Dnevnik; 8.00, 14.30 Pesem tedna; 8.30 Il giornale del mattino; 9.00 Vivere il vangelo/Fonti di acqua viva; 9.30 Sonoramente classici; 10.00 Glasba; 10.45 Sigla single; 11.00 Osservatorio; 11.35 Ora musica; 12.00 Scaletta musicale; 12.30 I fatti del giorno; 13.00 Next; 14.00 L'alveare; 15.00 Ferry sport; 18.00 Album charts; 19.00 Saranno suonati; 21.30 Sonoricamente Puglia; 22.00 Extra extra extra; 23.00 Pic nic electronic; 0.00 Nottetempo.

SLOVENIJA 1

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Poročila; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 7.15 Obvestila; 8.05 Radijska igra za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.10, 12.10 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.20 Za kmetovalce; 14.30 Reportaža; 15.30 DiO; 16.30 Siempre primeros; 17.15 Slovenske reke; 18.15 Violinček; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. v angl. in nem.; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva; 0.00 Nočni program.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Novice; 6.17 Vreme; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30 Vremenska napoved; 7.00 Jutranja kronika; 8.00 Dobro jutro – kviz; 8.25 Vreme, temperature, onesnaženost zraka; 8.45 Koledar prireditvev; 8.50, 18.50 Napoved sporeda; 9.15 Naval na šport; 9.35, 16.08 Popevki tedna; 10.00 Nedeljski izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.35, 14.20 Obvestila; 12.00 Centrifuga; 13.00 Športno popoldne; 13.10 Predstavitev oddaje s pregledom novic; 15.30 DiO; 18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Pregled športnih dogodkov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Generator; 21.00 Košarka, SP, finale – studio.

SLOVENIJA 3

6.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.20 Napoved sporeda; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 9.00 Sledi večnosti; 9.30 Musica sacra; 10.00 Maša; 11.00 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spo-

minčice; 14.05 Humoreska tega tedna; 14.35 Nedeljsko operno popoldne; 15.30 DiO; 16.00 Sporedi; 16.05 Musica noster amor; 18.05 Spomini, pisma in potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obisk kraljice; 20.00 Glasbeni portret; 22.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHZ).

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Prihajajoč teden vam bo zastavil nov izziv. Ne bodite nečakani, nadaljujte trdo delo in ne podlezite pritisku obveznosti. Komunikacija s partnerjem bo za vas zelo pomembna.

BIK 21.4.-20.5.: V službi ne bo šlo vse po načrtih, delo vam bo vzelo več energije, kakor načrtujete. V odnosu s partnerjem sem vam lahko zazdi, da nekaj ni, kot bi moralo biti. Ne skrbite.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Na delovnem mestu je za vami nekaj napornih trenutkov. Privoščite si dan počitka. Odnosi s prijatelji so se malce ohladili. Pomanjkanje energije bo načelo vaš imunski sistem.

RAK 22.6.-22.7.: Pritisk na delovnem mestu se bo polegel, vi pa boste več pozornosti namenili družinskim zadevam. Pomanjkanje fizične aktivnosti lahko slabo vpliva na vašo koncentracijo.

LEV 23.7.-23.8.: Bodite bolj odločni! Vse prevečkrat se zgodi, da popustite pod pritiskom kolektiva oz. nadrejenega. Polni dobrih idej boste in intuicije. V službi nastopite z večjo samozavestjo.

DEVICA 24.8.-22.9.: Vso pozornost usmerite v posebno nalogo. Ne dovolite, da bi vam misli begale okrog številnih obveznosti, drugače ne boste mogli dat vsega od sebe. Ljubezen: odlično!

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Prehod Venere vas bo navdal z željo po izboljšanju družinskih odnosov. Veliko vam bo pomenilo razumevanje z najbližjimi, na tem področju ste lahko čustveno nestabilni.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Poskušajte izboljšati svoj odnos do dela v službi, saj zgolj bežno spremljate dogajanje. Problemi se lahko počasi nakopičijo, kar bi v težave spravilo vse kolektiv.

STRELEC 23.11.-21.12.: Vaša čustva bodo zelo močna, vaše razpoloženje pa bo nihalo. Delo v službi vas bo dolgočasil, iskali boste pustolovščine in dinamiko. Tudi v odnosih s partnerjem boste nemirni.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Ne pričakovan zaplet ne delovnem mestu bo še bolj zapletel dogajanje. Veliko bo odvisno od vaše odločitve, ki pa bo morala biti hitra in razumska.

VODNAR 21.1.-19.2.: Navdihnili vas bo želja po potovanju. Hrepeneli boste po dogodivščinah v družbi prijateljev, česar pa vam ne bo omogočila zasedenost zaradi službenih obveznosti.

RIBI 20.2.-20.3.: Po dolgem času boste dobili veliko zagona v zasledovanju karijerne poti. Dodatna samozavest in veliko pozitivne energije na tem področju vas bosta navdali z motivacijo.

IRIS Nedelja, 14. septembra
Iris, ob 01.25

Primo amore

Italija 2004
Režija: Matteo Garrone
Igrata: Michela Cescon in Vitaliano Trevisan

Vittorio živi v Vicenzi in dela kot eden tolikih obrtnikov, ki na tistem koncu Italije obdelujejo zlato. S Sonio se spoznata preko oglasa za sorodne duše. Ne Vittorio in niti Sonia nista posebno prepričana v uspeh odnosa, vseeno pa odločita, da gre stvar vsaj poizkusiti. Vittorio je v resnici v terapiji, ker je že dolgo obseden s problemom teže in hujšanja. V tem smislu začne pogovarjati tudi Sonjino življenje. Dekle sprva sledi njegovim željam in napotkom, ker je prepričana, da gre pri tem za stvar ljubezni. Ko pa Vittoriov zahteve postanejo vse hujše in se tudi ostalo njegovo življenje spremeni na slabše, je Soniji vsega dovolj ...

VREDNO OGLEDA

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čezmejni Tv: dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.45 Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00, 11.00 Dnevnik in rubrike **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** Show: La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.05** Show: Dolci dopo il Tiggi **14.40** Show: Torto o ragione? Il verdetto finale **16.00** La vita in diretta **18.50** Kviz: L'Eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Igra: Affari tuoi **21.15** Serija: Il commissario Montalbano **23.30** Reportaža: Petrolio

Rai Due

6.05 Nad.: Dance! La forza della passione **7.30** Serija: Heartland **8.15** Sorgente di vita **8.45** Serija: Le sorelle McLeod **9.25** Nad.: Pasion Prohibida **10.05** Vreme, sledi dnevnik – Tg2 Insieme **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Serija: Castle **17.00** SuperMax Tv **17.45** Dnevnik in šport **18.50** Serija: N.C.I.S. – Los Angeles **19.40** Serija: N.C.I.S. **20.30** 23.15, 0.20 Dnevnik **21.00** Lol – Tutto da ridere **21.10** Reality show: Pechino Express **23.20** Party People Ibiza

Rai Tre

6.00 Dnevnik in vreme **6.30** Rassegna Stampa **8.00** Talk show: Agorà Estate **10.05** Film: A cavallo della tigre **12.00** Dnevnik in vreme **12.25** Serija: La signora del West **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik, sledijo rubrike **15.00** Nad.: Terra nostra **15.45** Film: Il padre di famiglia **17.35** Dok.: Geo Magazine **18.55** 23.10 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Serija: Ai confini della realtà **20.35** Nad.: Un posto al sole

21.05 Film: **Il mistero von Bulow** (dram., '90, i. J. Irons) **23.45** Correvà l'anno

Rete 4

6.20 Media Shopping **6.50** Serija: Zorro **7.20** Serija: Hunter **8.15** Nad.: Cuore ribelle **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricetta all'italiana **11.30** Dnevnik in vreme **11.55** Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Serija: Hamburg distretto 21 **16.35** Ieri e oggi in Tv **16.45** Serija: Il comandante Florent **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nad.: Il segreto **21.15** Aktualno: Quinta colonna **23.55** Aktualno: Terra!

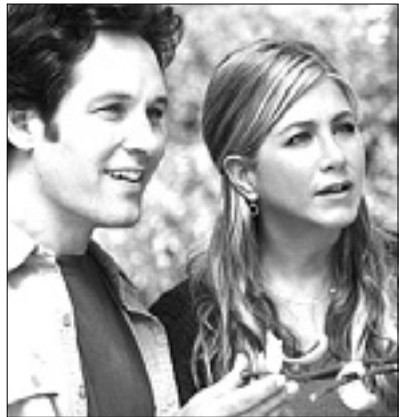
Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.45** Show: Mattino cinque **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Nad.: Il segreto **17.00** Talk show: Pomeriggio cinque **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vreme

menska napoved **20.40** Show: Paperissima Sprint **21.10** Nad.: Squadra antimafia **23.30** Nad.: Dracula

Italia 1

6.35 Nan.: Friends **7.05** Serija: La vita secondo Jim **7.30** Serija: Mike & Molly **8.25** Serija: The Closer **10.25** Serija: Person of Interest **12.25** Dnevnik in šport **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **14.55** Nan.: 2 Broke Girls **15.45** Nan.: The Big Bang Theory **16.35** Nan.: Chuck **18.15** Serija: Love bugs **18.30** Dnevnik **19.20** Serija: C.S.I. - New York

21.10 Film: **Nudi e felici** (kom., i. J. Aniston) **23.10** Tiki taka – Il calcio è il nostro gioco

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 0.00 Dnevnik **9.45** Coffee break **11.00** L'aria che tira **13.30** 20.00 Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Serija: Le strade di San Francisco **17.40** Serija: Il commissario Cordier **19.40** Diciannovequaranta **20.30** Otto e mezzo **21.10** Piazzapulita

Tele 4

7.00 8.30 Deželni dnevnik **7.25** Aktualno: Salus Tv **7.40** Dok.: Piccola grande Italia **8.05** Dok.: Il portolano **12.45** Aktualno: Musa Tv **13.00** Le ricette di Giorgia **13.20** 17.30 Dnevnik **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** Trieste in diretta **19.00** Peccati in tavola **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Happy Hour **21.00** Il caffè dello sport **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved **23.30** Film: Furia bianca (dram.)

Slovenija 1

6.15 Utrip **6.30** Zrcalo tedna **6.55** Dobro jutro **10.40** Obzorja duha **11.15** Izobraževalni program **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** 15.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.35** Polnočni klub, pon. **15.10** Dober dan, Koroška **15.45** Dok. serija: Village Folk **15.55** 18.40 Otroški program: OP! **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.25** Duhovni utrip **17.40** Odprta knjiga **18.00** 23.00 Podoba podobe **18.30** Infodrom **18.55** 22.40 Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Studio city **22.00** Odmevi **23.30** Slovenska jazz scena

Slovenija 2

6.00 9.10 Zabavni infokanal **7.00** Otroški program: OP! **8.25** Moja soba **8.45** Enajsta šola **11.10** Dobro jutro **13.25** 19.05, 23.55 Točka **14.45** Na lepše **15.35** Intervju **16.30** Kaj govoriš? **16.50** Dober dan, Koroška **17.35** Prava ideja! **18.00** Volitve 2014 **10.00** 22.30 Legende velikega in malega ekrana **21.00** Film: Operacija Cartier (Slo.) **23.35** Odprta knjiga

Slovenija 3

6.00 21.55 Sporočamo **6.45** Svet v besedi in sliki **8.00** Poročila **9.00** 15.00 Seje delovnih teles **19.00** Dnevnik **19.30** 21.45 Kronika **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.00** Aktualno **20.20** Voli in izvoli **21.15** Teden-ski napovednik **21.30** Žarišče **22.00** Lokalne volitve 2014, soočenje **Sporod se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru**

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** Film: Zlate steze (dram.) **16.00** Otroški festival **16.50** V orbiti **17.25** Istra in... **18.00** Žogarija **18.35** Vremenska napoved **18.40** 23.20 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Nautilus **20.30** Artevisione **21.00** Dok. odd. **21.30** Sredozemlje **22.15** Glasba zdaj **22.30** Proslava ob priključitvi Primorske **23.40** Dokumentarec

Tv Primorka

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** Pravljica **8.45** ŠKL **9.45** 11.30, 14.30 Videostrani **17.30** 21.00 Gledališka predstava: Dobitek **18.30** Moja Afrika, 2. del **19.10** Gledališka predstava: Pesem in gora **20.00** Lokalne volitve 2014 **22.20** Glasbeni večer, sledita Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otroške serije **7.30** Serija: Lepo je biti sosed **8.15** 9.25, 10.35 Tv Prodaja **8.35** 14.50 Serija: Queen Latifah show **9.40** 15.50 Nad.: Želim te ljubiti **10.50** 16.45 Nad.: Sila **12.00** 17.55 Nad.: Vrtinec življenja **12.55** Film: Kje sta Morganova? (kom.) **17.00** 24 ur popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 22.35 24UR - novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefa **21.45** Serija: Gasilci v Chicagu **23.05** Serija: Nepremagljivi dvojec **0.00** Nad.: Rizzoli in Isles

Kanal A

6.50 13.00 Risanke **8.25** 18.55 Serija: Alarm za Kibro 11 **9.15** 13.55 Serija: Revolucija **10.05** 16.35 Serija: Dva moža in pol **10.35** 17.05 Serija: Naša mala klinika **11.30** Serija: Srečni klic **12.30** 13.40 Tv prodaja **14.50** Film: Poslednja želja **18.00** 19.50 Svet **20.05** Film: Morilci

22.00 Film: **Resnica o Charlieju** **23.55** Film: Glavni na počitnicah

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 Prva izmena; 11.00 Studio D; 11.15 Pogled skozi čas; 12.00 Jezikovni kotiček; 12.15 Rod lepe Vide; 13.20 Music box; 13.30 Kmetijski tehnik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Mavrica; 17.30 Odprta knjiga: Ivan Cankar: Gospa Judit – 1. nad.; 18.00 Julius Kugy – Slovenske gore, slovenski ljudje, sledi Music box; 18.40 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 7.25 Horoskop; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Prireditve danes; 10.00 Pogovor s Polono Oblak; 10.40, 18.55 Pesem tedna; 10.45 Pod obročem; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Zeleni planet; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Sotočja; 21.00 Gremo plesat; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa, 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 7.00, 8.30, 9.30, 10.30,

IRIS Ponedeljek, 15. septembra
Iris, ob 21. uri

La finestra sul cortile

ZDA 1954

Režija: *Alfred Hitchcock*

Igrajo: *Grace Kelly, James Stewart, Wendell Corey, Thelma Ritter in Raymond Burr*

Jeff je fotograf, pravzaprav reporter, ki je zaradi zlomljene noge priklenjen na invalidski voziček. Čas, ki ga preživlja v sobi, si krajša tako, da skozi okno z daljnogledom opazuje početje sosedov v stanovanjih na drugi strani dvorišča. Dan za dnem zre skozi okno v življenje tistih, ki mu stanujejo nasproti. S pogledom radovedno spremlja njihove navade dokler pri enem takih opazovanj posumi, da je bil priča umoru. Takrat se Jeffov vsakdan spremeni, saj hoče na vsak način najti dokaz za po-tešiti hud dvom.

Hitchcockov film, s čudovito še neporočeno Grace Kelly, sodi med najslo-vitejša dela filmske umetnosti. Svetovno premiero je doživel na beneški film-ski Mostri pred točno šestdesetimi leti, ko je tudi odprl takratno petnajsto filmsko izvedbo.

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne

prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 €

na besedo; nekomercialni oglasi po formatu,

osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale

na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence
v tujini in v zvezi s tem

izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence

v tujini in v zvezi s tem

izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence

v tujini in v zvezi s tem

izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi

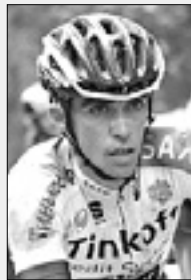
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence

v tujini in v zvezi s tem

izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi

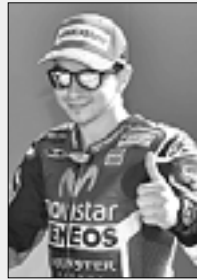
Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence

v tujini in v zvezi s tem

Contador na Vuelti tik pred zmago

MADRID - Današnja sklepna etapa Vuelte bo za Alberta Contadorja (na sliki) najbrž le formalnost. Španec je včeraj odbil vse napade najtesnejših konkurentov in z zmago v zadnjem kilometru še povečal svojo prednost na skupni lestvici. Fromme ima pred sklepnim 9.7 km dolgim kronometrom v Santiagu de Composteli več kot poldrugo minuto zaostanka za Contadorjem. Contdor je špansko pentljo doslej osvojil že dvakrat.

Lorenzo iz najboljšega položaja

SAN MARINO - Španski motociklist Jorge Lorenzo (Yamaha) si je na dirkališču Misano v razredu MotoGP privozil prvo startno mesto pred današnjo dirko za veliko nagrado San Marina. Dvakratni svetovni prvak bo startal pred Italijanoma Andreo Iannonejem in Valentinom Rossijem. Sedemindvajsetletni Lorenzo v San Marinu lovi že četrto zaporedno zmago na dirkališču. Vodilni v skupnem seštevku Španec Marc Marquez je bil četrty.

NOGOMET Juventus in Roma kot lani

Juventus - Udinese 2:0 (1:0)

Strelca: Tevez v 8. in Marchisio v 75. min.

Juventus (3-5-2): Buffon 6, Caceres 6.5, Bonucci 6, Ogbonna 6, Lichtsteiner 6, Pereyra 6 (40' st Padoin sv), Marchisio 6.5, Evra 6, Pogba 7, Llorente 6 (od 89. Morata), Tevez 7 (od 81. Coman).

Udinese (3-5-2): Karnezis 6, Bubnjic 6, Danilo 6, Heurtaux 6, Widmer 5.5, Kone 6 (od 81. Theureau), Guilherme 5.5 (od 73. Pinzi), Allan 5.5, Pasquale 5, Muriel 5 (od 46. Fernanes 6) Di Natale 6

TURIN - Juventus in Roma, ki ju prihodnji teden čaka tudi krstni nastop v Ligi prvakov, po dveh krogih A-lige še nista predala nobena točke, boljši vtis pa je včeraj zapustil Juventus.

Udinese je bil na Juventus Stadiumu brez moči, zlasti v prvem polčasu, ko so si gostitelji priigrali veliko priložnosti, zadel pa je le razporeženi Tevez (20. gol v Italij). V drugem polčasu, ko je Fernandes zamenjal spet neučinkovitega Muriela, je Udinese boljše zadrževal žogo, a osamljeni Di Natale še naprej ni bil nevaren. Dri Marchisio gol je bil zelo lep.

Roma je popoldne v Empoliju zmagala po avtogolu, ki ga je zakrivil vratar toskanskega moštva Sepe. Roma (Totti ni igral) je bila nevarna tudi v začetku drugega polčasa, ko je Maicon zadel vratnico, vendar je bilo to tudi vse, Empoli pa se je hrabro boril in »pridelal« kar sedem kotov proti nobenemu za Romo.

Danes, ob 12.30 Sampdoria - Torino, ob 15.00 Cagliari - Atalanta, Fiorentina - Genoa, Inter - Sassuolo, Lazio - Cesena, Napoli - Chievo, ob 20.30 Parma - Milan, jutri ob 20.45 Verona - Palermo.

KOŠARKA - Svetovno prvenstvo v Španiji

Bron mirnejši Franciji

Francija - Litva 95:93 (22:19, 43:42, 71:64)

Litva: Pocius 11 (1:2), Jaskevičius 14 (5:5), Lavrinovič 5, Maciulis 11 (3:4), Seibutis 13 (4:4), Jasaitis 1 (1:2), Motiejunas 3, Jankunas 10 (1:1), Valančijunas 25 (9:10).

Francija: Heurtel 13 (6:8), Batum 27 (9:11), Diot 8, Lauvergne 13, Jackson 3, Fournier 4 (4:4), Pietrus 4 (2:4), Gobert 4, Diaw 15 (3:6), Gelabale 4.

Met za tri točke: Litva 7:17 (Pocius 2, Jaskevičius, Lavrinovič, Seibutis, Motiejunas, Jankunas), Francija 7:20 (Batum 2, Diot 2, Heurtel, Lavergne, Jackson). Prosti meti: Litva 24:28, Francija 24:33. Skoki: Litva 36 (15+21), Francija 31 (10+21). Osebnе napake: Litva 28, Francija 25. Pet osebnih: Pocius, Jaskevičius.

MADRID - Evropski prvaki Francozi, ki so se z naslovom najboljšega na stari celini ovenčali septembra lani v Sloveniji, so posegli še po bronastih kolajnah na SP.

S številnimi zvezdniki iz najmočnejše košarkarske lige na svetu NBA, kot so Boris Diaw, Rudy Gobert in Evan Fournier, so bili Francozi na papirju v vlogi favorita, čeprav tretja četrtina tega ni kazala, Francozi so zaostajali 64:71. A potem je ekipi kljub utrujenosti uspel preobrat. Francozi so namreč še kako čutili polfinalni poraz proti Srbiji minulo noč, a se niso predali.

V igri živcev v zadnjih 30 sekundah so mirnejše roke obdržali Francozi. Serije prostih metov so se selile z ene na drugo stran, ko so pri zadnjem zgrešenem prostem metu Litovcev skok dobili Francozi, pa je bilo jasno, da bodo bron okrog vratu prejeli trikolori.

Danes se bo svetovno prvenstvo končalo s finalom med Srbijo in ZDA. Tekma se bo začela ob 21. uri. zmagovalec pa je že vnaprej znan. To bo reprezentanca ZDA. Če se to ne bo zgodilo, bo to pomenilo, da so Srbi, ki smo jih lahko v času priprav občudovali tudi v Trstu, poskrbeli za prvostno senzacijo.

Odlični Diaw (15) točk v boju za žogo z Lavrinovičem

ANSA

ODBOJKA Italijo premagal tudi Velasco

Italija - Argentina 1:3 (25:17, 21:25, 28:30, 21:25)

Italija: Birarelli 8, Travica 2, Lanza 13, Buti 9, Vettori 8, Parodi 5. Rosini (L), Colaci (L). Kovar 6, Baranowicz, Sabbi 15.

Argentina: De Cecco 2, Conte 19, Ramos 11, Gonzalez 9, Filardi 1, Solè 4, Closter (L). Quiroga 17, Uriarte, Darraidou 2, Crer 5.

BYDGOSZCZ - Po pričakovanjih se svetovno prvenstvo za italijanske odbojkarje spreminja v agonijo. Že izločena vrsta trenerja Berruta je klonila tudi pred Velascosovo Argentino. Selektor je s številnimi menjavami poskusil spremeniti potek tekme, a je bila zmešnjava še večja. Še največ je tokrat pokazal Giulio Sabbi, še bolj od njega pa je na drugi strani igral Quiroga (17 točk, 68% učinkovitosti v napadu). Italija lahko zdaj v najboljšem primeru osvoji 13. mesto.

Skupina E: Srbija - Francija 1:3 (25, -23, -23, -20), Argentina - Italija 3:1 (-17, 21, 28, 21), Poljska - Iran 3:2 (25:17, 25:16, 24:26, 19:25, 16:14), Avstralija - ZDA 0:3. Vrstni red: Francija 16, Poljska 14, ZDA 13, Iran 12, Srbija 9, Argentina 6, Italija 2, Avstralija 0. **Skupina F:** Brazilija - Kanada 3:0 (19, 23, 27), Finska - Kitajska 2:3 (22, -22, -23, 20, -14), Nemčija - Rusija 0:3, Kuba - Bolgarija 3:0. Vrstni red: Brazilija 18, Rusija 17, Nemčija 12, Kanada 10, Kuba in Bolgarija 5, Finska 3, Kitajska 2.

V 3. fazo napredujejo tri najboljše ekipe iz vsake skupine.

Atletico ugnal Real

MADRID - V tekmi 3. kroga španske nogometne lige je Atletico v madridskem derbiju z 2:1 (1:1) premagal Real.

SLOVENIJA - 1. liga, 8. krog: Gorica - Celje 1:1 (1:1), Maribor - Krka 2:0 (2:0), Rudar - Luka Koper 2:3 (1:2), Kalcer Radomlje - Domžale 0:2 (0:1), Olimpija - Zavrč 2:0 (0:0).

TENIS

Francija v finalu, Italija znižala na 1:2

PARIZ/ŽENEVA - Francoska teniška reprezentanca je prva finalistka Davisovega pokala. Francozi so v Parizu dobili še obračun dvojic in tako izločili branilce naslova Čehe. Jo-Wilfred Tsonga in Richard Gasquet sta v štirih nizih (6:7(4), 6:4, 7:6(5), 6:1.) premagala češko navezo Radek Štepanek/Tomaš Berdych. Galski petelini so se tako po štirih letih ponovno uvrstili v finale, nazadnje so v tem tekmovanju slavili leta 2001.

V Ženevi je Italija proti Švici zaostanek znižala na 1:2. Simone Bolelli in Fabio Fognini sta po maratonskem dvoboju dvojic s 5:7, 6:3, 7:5, 3:6, 2:6 ugnala švicarsko navezo Stan Wawrinka/Marco Chiudinelli.

Esimit Europa 2 začel jesen z zmago

Jadranica Esimit Europa 2 je jesenko sezono začela z zmago na 12. Diplomatski regati v Izoli, kar je njena 31. zaporedna zmaga. Zaradi prešibkega vetra je regatni odbor skrajšali progo za en krog.

SMRT - V Beogradu je v 76. letu starosti umrl nekdanji jugoslovanski nogometni reprezentant Milan Galić, ki se je na olimpijskih igrah v Rimu leta 1960 veselil zlate medalje.

KOLESARSTVO - Danes maraton iz Ljubljane v Lonjer

Za uvod naporen kronometer, ki ga je osvojil Škofjeločan

Gorski kronometer med parkom nekdanje umobolnice in Ferluge (vmes so se povzpeli do Ključa in se po njem tudi spustili) je bil uvod v današnja kolesarska maratona med Ljubljano in Trstom Gran fondo d'Europa in Maraton prijateljstva.

Na 11 kilometrov dolgi in na koncu resnično strmi progi, se je v različnih kategorijah preizkusilo več kot 100 kolesarjev, absolutni zmagovalec pa je bil 39-letni Škofjeločan Mitja Oter, sicer član beneškega kluba Barbariga. Razdaljo je prevozil v 25 minutah in 4 sekundah. Na drugo mesto se je uvrstil Italijan Devid Tronchin (25:14), tretji pa je bil Korošec Armin Primig (25:16). Najboljši Tržačan, četrty, je bil Maurizio Deponte (25:17). Udeležence je spremljalo sonce, a tudi pripeka, tako da so bili zadnji kilometri za mnoge resnično zelo naporni. Istočasno se je v trgovskem centru Il Giulia v gimkami preizkusilo okrog 50 otrok.

Vrhunec bosta današnja maratona, pri organizaciji katerih je angažiran tudi naš KK Adria. Udeleženci krajšega maratona (100 km) bodo v Lonjer privozili predvidoma ob 14. uri, tisti, ki so se odločili za daljšo razdaljo (130

km), pa dobro uro kasneje. Iz Lonjerja bo na start v Ljubljano davi organizirano odpotovalo kakih 20 kolesarjev, za

zdaj jih je vpisanih sto, drugi naj bi se jim pridružili danes na startu, nam je povedal organizator Radivoj Pečar.

VEČ FOTOGRAFIJ NA
primorski_sport

Zadnji kilometri so bili resnično zelo naporni

FOTODAMI@N

JADRANJE - Od danes SP v Santanderju za prve kvote olimpijskih iger 2016 v Riu de Janeiru

Zdaj gre zares

SANTANDER - Na svetovnem prvenstvu v jadrnanju v olimpijskih razredih, ki se s prvima regatama danes začena v španskem Santanderju, bosta v razredu 470 nastopila tudi jadralca JK Čupa Simon Sivitz Košuta in Jaš Farneti. To bo zanju vrhunec sezone, v kateri doslej nista dosegla pričakovanih rezultatov. Prvenstvo Mednarodne jadralne zveze (Isaf) v Španiji bo zelo pomembno tudi zato, ker bo najboljšim podeljena polovica kvot za olimpijske igre leta 2016 v Riu de Janeiru. Na OI lahko v posameznih razredih nastopi samo po ena posadka iz države. Cilj posadke kluba iz Selsljanskega zaliva je, da bi Italiji kvoto priborila ravno onadva. To sicer avtomatično še ne pomeni, da bi zaradi tega Italijo zastopala tudi na olimpijskih igrah, postavilo pa ju bi vsekakor v izvrsten izhodiščni položaj.

Čeprav je krmar Sivitz Košuta v video-pogovoru za spletni portal salirev.com priznal, da je tiha želja, da bi se uvrstila v »medal race« (deset najboljših posadk), kar pa bi bilo, glede na konkurenco, resnično izjemen rezultat, sta naša jadralca v resnici pri napovedih zelo previdna, ker sta se že nekajkrat opekla. Ocenjujeta, da sta dobro pripravljena, prevevajo ju dobri občutki, Treninji, me-

ritve, pripravljenost plovila, v Santanderju je šlo dosle vse vse po načrtih. Vesta tudi, da sta hitra, kljub temu pa na mnogih dosedanjih regatah tega nista vedno pokazala. Zato zdaj Sivitz Košuta pravi, da »sta koncentrirana izključno na regate, da želita iztisniti od sebe največ, če jima bo to uspelo, bodo rezultati prišli sami od sebe.

»Vsakdo želi na tem SP uvrstiti jadrnico na OI, a se midva s tem ne smeva obremenjevati,« mu pri-trjuje Jaš, ki zaradi slabih izkušenj prav tako ne napoveduje ničesar, je pa nabit z žežljo po uveljavitvi v najmočnejši svetovni konkurenci, ki bo ob tej priložnosti tudi vrhunsko pripravljena.

Prve dni napovedujejo na regatnem polju svetovnega prvenstva lahek veter, zato bo tudi malo vala, ki ga sicer v Santanderju, leži namreč na Atlantiku, ponavadi nikoli ne manjka, predstavlja pa težavo, s katero se na treningih v Jadranskem morju naša jadralca običajno ne srečujeta.

V Santanderju bo nastopilo tudi 12 posadk iz Slovenije. Realne možnosti za osvojitve kvot za OI imata v razredu finn evropski podprvak Vasilij Žbogar (tudi srebrn, 2008, in bronast, 2004, na OI v laserju) in Gašper Vinčec ter Tina Mrak in Veronika Macarol, tretji na letošnjem EP v razredu 470.

KOŠARKA Tesen poraz Jadrana

Pordenone - Jadran Franco 62:60 (24:17, 47:28, 51:51)

Jadran: M. Batich 3, D. Batich 10, Ban 4, Marusič 2, De Petris 9, Franco 12, Diviach 6, Malalan 12, Ridolfi 2, Zobec, Trener: Mura.

Košarkarji Jadrana so nastope na pripravljalnem turnirju Friuli Doc končali s tesnim porazom v tekmi za 3. mesto proti Pordenonu, s katerim se bodo v novi sezoni pomerili tudi v državni B-ligi.

Furlansko moštvo je v prvem polčasu diktiralo tempo igre, Jadran pa je bil v obrambi v dokaj podrejenem položaju, tako da so šli igralci Pordenona na odmor s prednostjo skoraj 20 točk.

Vse drugače je bilo v tretji četrtini, v kateri je Jadran igral izvrstno (izid četrtine 23:4!) in Pordenone tudi dohitel. Zadnja četrtina je bila izenačena, v njej je Jadran tudi vodil, s vendar pred koncem (60:60) pa je imel napad za zmago, a je izgubil žogo, Pordenone pa je zadel. V zadnjih treh sekundah, kolikor jih je Jadran imel še na razpolago, ni prišel do meta.

»Če to tekmo primerjamo s prijateljsko, ki smo jo proti Pordenonu že igrali na začetku priprav, je napredek viden. Igra v napadu nam še kar teče, čeprav vsi še niso v pravi formi, toda jasno je, da bomo v ligi uspešni le, če bomo dobro branili, to pa nam sinoči v prvem polčasu ni uspelo,« je povedal trener Mura.

ODBOJKA - Danes ženski del pokala Bazoviških junakov

Pod novo taktirko

Podajalka Eugenia Mania se je dobro vključila v ekipo, meni trener Zaleta Bosich

Današnji ženski del turnirja za Pokal Bazoviških junakov, ki ga prireja ŠS Sloga ob sodelovanju ZSSDI, bo ob enem prvi nastop ekipe Zalet v novi sezoni. Na troboju proti ŽOK Grobničan in OK Nova Gorica sicer združena ekipa še ne bo nastopila v popolni postavi (manjkali bosta standardni igralki Jessica Štoka in Giulia Spanio), sezono pa vsekakor začena iz precej boljšega izhodiščnega položaja kot lani, ko so jo v tem času pestile odsotnosti in najrazličnejše poškodbe.

»Delamo intenzivno, prizadevamo si, da čim prej vključimo v svoj koncept igre obe novi podajalki, Eugenio Mania in Jasno Vitez. Sprva sem misli, da se bo prvenstvo začelo prej, do 18. oktobra imamo še precej časa,« pravi trener Edi Bosich.

Zelo zadovoljen je z Maniajevo, ki je največja letošnja novost, hkrati pa ima dovolj izkušenj, da ustrezno nadomesti dolgoletno podajalko in liderko ekipe Karin Crissani, potem ko se je ta odločila, da obesi copate na klin.

»Maniajeva je zelo delavna. Igrala je tudi že v višjih ligah, a se je hitro prilagodila naši ravni igre. Skuša pomagati ekipi, ne varčuje z nasveti za mlado Jasno Vitez, ki je med našimi mladimi podajalkami najbolj perspektivna,« pravi, da ne bo težav s to vključno vlogo trener, ki največ sprememb napoveduje v bloku in obrambni igri v polju, nekaj več napadalnih shem pa bi uvedli za Tanjo Babudri, ki je najprodornejša napadalka v ekipi. »Že tretjo leto treniram to ekipo in so spremembe nujne, da ne bi naše delo postalo rutinsko,« pravi Bosich.

Bosich je pred pričetkom sezone optimist, ker opaža, da so dekleta tudi letos motivirana. Res pa je, da je bila združena ekipa lani ena od presenečenj deželne C-lige, letos pa je nihče, niti na začetku sezone, ne bo podcenjeval. Obeta se vsekakor zelo zanimivo prvenstvo, v katerem nihče naj ne bi tako izrazilo izstopal kot lani tržaški Libertas.

DANAŠNJI SPORED

10.30 Zalet - OK Nova Gorica; sledi OK Grobničan - Zalet, sledi OK Nova Gorica - Grobničan

primorski_sport

facebook

NOGOMET - Deželni mladinci

Poraz v Križu prehuda kazen za igralce Vesne

V drugem polčasu so znižali zaostanek s 3:0 na en sam gol razlike

Vesna - Ronchi 2:4 (0:3)

Strelec za Vesno: Bovino v 50. in 65. minuti.

Vesna: Skabar, N'Daje, Pizzardi, Pietrobelli, Kosovel, Renar, Gatto, Disnan, Bovino (Paolucci od 72.), Bubnich, Tarabon.

Mladinci Vesne so prvenstvo začeli s porazom, ki je nekoliko prehuda kazen. Usoden za njih je bil prvi polčas, v katerem so gostje povedli s 3:0. Za vse tri zadetke je kriva nepazljiva obramba Vesne, sicer sta si bili ekipi izenačeni, morda so bili gostje nekoliko bolj-

ši, ne pa tako izrazito.

V drugem polčasu so na veselje trenerja Giorgia Toffolija nogometaši Vesne (v sklopu sodelovanja z njimi igrajo tudi nekateri mladinci Sistiane) odlično reagirali in z dvema zadetkoma Bovina po prostem strelu spet naredili izid tekme negotov. Poskusili so tudi doseči izenačujoči gol, a v času največjega pritiska so gostje pet minut pred koncem z lepim zadetkom zao-krožili rezultat. Trener meni, da bi bil lahko izid boljši, če bi imeli več menjav oz. bi igrali v popolni postavi.

KOŠARKA - Od jutri turnir ŠD Dom K2sport

Domača ekipa v novo sezono s pomlajeno postavo brez centrov

Jutri se v telovadnici Kulturnega doma v Gorici začena 21. košarkarski turnir »K2 Sport – Mark«. Letošnja spreminjena formula bo nudila petim ekipam iz goriške skupine promocijske lige možnost, da se predstavijo, v polfinalu pa bosta nastopila tudi Kontovel in AP Grado (obe bosta nastopali v D-ligi). Prvič loke bomo lahko torej spremljali novo člansko ekipo Doma, katero so med poletjem doletele številne spremembe. Ekipo je zapustil Ivan Bernetič, ki se je želel preizkusiti v višji ligi z Goriziano (kot kaže bo goriška ekipa igrala v D-ligi, ne pa v deželni C-ligi, kot so sprva mislili), odšla pa sta tudi veteran Fabio Kos in Marco Ventin. Domovci, ki bodo tudi letos nastopili pod vodstvom Eriberta Dellisanti, se bodo morali torej prilagoditi novemu sistemu igre, saj so v bistvu ostali brez pravih centrov. Prav zaradi tega in dodatne pomladitve moštva (najstarejši igralec bo David Sanzin, letnik 1987) bodo rezultati v letošnji sezoni stranskega pomena. Jedro ekipe bodo poleg Sanzina še naprej sestavljali Daniele Collenzini, Erik Graziani, Gabrijel Zavadlav in kapetan Albert Voncina (vsi letniki 1990), Luka Tercic (1991), ter David Abrami in Ma-

Trener Doma Dellisanti

pa Doma pomerila s Polisportivo Heildrun, ob 21. uri pa bo na sporedu tekma Dom U19 – Olimpia. Zmagovalec skupine A bo v četrtek ob 19.30 uri nastopil proti Kontovelu, zmagovalec skupine B pa ob 21. uri proti ekipi iz Gradeža. Vsak dan bo ob 17.30 potekal tudi mladinski turnir za letnike 2002/2003, veliki finale članskega turnirja pa bo v nedeljo ob 20. uri, pred tem pa bosta ob 18. uri poraženca v polfinalu odigrala finale za tretje mesto. (av)

Domači šport

DANES

Nedelja, 14. septembra 2014

NOGOMET

D-LIGA - 15.00 v Repnu: Kras Repen - Legnago Salus

ELITNA LIGA - 15.00 v Pordenonu, Ul. Peruzza: Torre - Vesna

PROMOCIJSKA LIGA - 15.00 v Štandrežu: Juventusina - Pro Cervignano Muscoli

1. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Trebbach: Primorec - Breg; 15.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Fogliano Turriaco

2. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Dolini: Roianese - Primorje; 15.00 v Vilešu: Villesse - Mladost; 15.00 v Bazovici: Zarja - Torre

POKAL 3. AL - 16.00 v Trstu, Ul. Felluga: Montebello Don Bosco - Gaja

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Miljah: Triestina - Sistiana Vesna

ODBOJKA

POKAL BAZOVIŠKIH JUNAKOV (organizator AŠZ Sloga) - V Repnu: 10.30 Zalet - OK Nova Gorica (Slo), sledi OK Grobničan (Hrv) - Zalet, sledi OK Nova Gorica - Grobničan

KOLESARSTVO

MARATON PRIJATELJSTVA (organizator KK Adria) - 13.30 prihod v Lonjer

Obvestila

AŠZ SLOGA v sodelovanju z Večstopensko šolo Opčine prireja celoletni tečaj otroške telovadbe z elementi mini odbojke za osnovnošolce. Tečaj bo potekal v telovadnici openske nižje srednje šole na Opčinah ob torkih in četrtnih od 16.30 do 17.30. Pričetek v torek, 16. septembra.

AŠD SLOGA TABOR obvešča, da bodo treningi odbojke za fante letnikov 2001, 2002, 2003 in 2004 ob ponedeljkih v telovadnici v Repnu od 16.30 do 18.30, ob torkih v telovadnici NSŠ na Opčinah od 17.30 do 19.00 in ob četrtnih v telovadnici v Repnu od 16.00 do 18.00. Prevoz z Opčin v Repen je zagotovljen z društvenimi kombiji. Pričetek treningov v torek, 16. septembra.

GINNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR začena novo sezono ritmične gimnastike s sledečimi urniki: treningi na Stadionu 1.maj bodo potekali ob torkih od 16.30 do 17.30 za predšolska in osnovnošolska dekleta; ob petkih od 16.30 do 17.30 za predšolske deklice, za osnovnošolske pa od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v torek, 23.9.. Treningi na Opčinah (telovadnica osnovne šole Bevk) ob sredah; za predšolska dekleta od 16.30 do 17.30 in osnovnošolke pa od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v sredo 24.9.. Za prijave in info 04051377 ali 3282733390 (Petra)

MINIBASKET AKK BOR sporoča, da se treningi minibasketa začnejo v torek, 16. septembra. Letniki 2009 08 07 06 torek in petek 16:00-17:15 na Stadjonu 1.maja. Letniki 05 04 03 torek in petek 17:30-19:00 v Lonjerju. Za info: Karin 3406445370.

ATLETSKA SEKCIJA BOR sporoča, da potekajo treningi za srednje in višješolce na atletski stezi na Kolonji ob ponedeljkih, sredah in petkih, ob 16. uri. Prvi trening uvajanja v atletiko za osnovnošolce (3.,4.,5.raz.) na atletski stezi na Kolonji bo v ponedeljek, 22. septembra, ob 16.30.

GORSKI TEK - Tomaž Devetak s cest v gore

Vrčanje k prvobitnosti, a ne zaradi preživetja, temveč kot razvedrilo

Tomaž Devetak je uspešno tekal na daljših razdaljah, zdaj pa je v gorskem teku na pragu zmage v Primorskem pokalu

vrstno prireditev tudi iz vidika zblíževanja in druženja ljudi,« pravi Devetak, ki se je v letošnjem poletju udeležil tudi šestnajst-ki-lometerskega dobrodelnega teka iz zaselka Aviano do smučarskega središča Piancavallo, ki je potekal v organizaciji atletske zveze FIDAL in t.i. Varmost Vertical Challenge v zaselku Forni di Sopra ter slovitega Gorskkega maratona štirih občin.

Devetak, ki je po poklicu osnovnošolski učitelj, trenira redno in sistematično: dnevno odteče tudi po deset, ali več kilometrov, ki jih združuje s krajšimi vzponi. »Tega ne počenjam zato, da bi izgubil odvečne kilograme, ki se kažejo v trebušnih oblinah, ali zgolj zato, ker imam kot cilj odteči newyorški maraton. Stvari s katerimi se ukvarjam skušam globlje spoznati in razumeti ter jih početi dobro in na polno. Na teki med tekom odkrivam nove meje prenašanja napora: od mej fizioloških zakonitosti mišičnih krčev do mej notranje volje, ki mi omogoča da tempo pospešim ter taktiziranja in racionalnega porazdeljevanja moči skozi ves potek tekne. Vsi tej aspekti me v teku izredno fascinirajo. Sicer pa sem mnenja, da talent brez vzporednega garanja ni dovolj. Formo stopnjuješ samo s treningom,« razlaga Devetak. Sam, si smoter teka pojasnjuje tudi na podlagi antropološko-znanstvenih tez, ki razlagajo, da je mišična struktura Homo sapiensa taka, zato da je človeku omogočila tek in posledični lov za plenom. »V sodobnih tehnično izredno razvitih civilizacijah mi predstavlja tek vračanje v človeško prvobitnost k sreči kot razvedrilo in ne več kot boj za obstoj,« razmišlja Devetak.

Gorski teki čez drn in strn, ki prepletajo atletiko s planinstvom omogočajo tekačem direkten stik z naravo, saj se tekmovalnja odvijajo mimo gozdnih kolovozov in po planinskih poteh daleč stran od zasmrjenih prometnic. Zasvojenost z gibanjem – ki krepi telo in um – skuša Devetak posredovati tudi učencem osnovne šole Josipa Abrama iz Pevme. »V lanskem šolskem letu smo, v sklopu predvidene izven šolske dejavnosti, peljali šolarje na tridnevni pohod na Sabotin, kjer smo tudi prespali. Priprčan sem, da so tovrstne izkušnje za otroke pomembne, saj pripomorejo k razvijanju otrokovega osebnega potenciala in ustvarjanju pozitivne samopodobe, ter nazadnje – spoznavanja okolice v kateri bodo živeli,« poudarja Devetak. (vas)

SK DEVIN - Jesenko-zimska sezona

Nordijska hoja z različnih vidikov

Od jutri v Ribiškem naselju začetek tečaja s tremi dveurnimi lekcijam

SK Devin je kot začetek nove jesensko-zimske sezone pripravil zanimivo pobudo namenjeno vsem, ki se zanimajo za dobro počutje in zdravo življenje.

V Kamnarski hiši v Nabrežini je potekal večer z naslovom »Dobro počutje z Nordijsko hojo«, ki je pritegnil lepo število poslušalcev. Po uvodnem pozdravu Nadje Kralj, ki je povezovala večer, je prisotne nagovoril predsednik SK Devin Dario Štolfa, ki je poudaril pomen gibanja v naravi.

Zametki nordijske hoje segajo v zgodovino Finske in pred nekaj več kot dvajsetimi leti so Finci sprejeli nordijsko hojo za nacionalni šport in trenutne raziskave kažejo, da je nordijska hoja na severu bolj priljubljena od nogometa. Seveda se je ta disciplina razširila po vseh skandinavskih deželah, v Švico, Avstrijo, Nemčijo in pred kratkim tudi pri nas, saj predstavlja nordijska hoja novo obliko telesne aktivnosti na prostem in je primerna za mlade in starejše pa tudi za vse letne čase.

Ceprav rasteta zavest in želja po gibanju, pa se je včasih kljub dobri volji težko pripraviti, da bi začeli s to aktivnostjo in namen srečanja v Nabrežini je bil spoznati ter približati to disciplino tudi v naših krajih.

Zato so povabili tri strokovnjake, ki so vsak s svojega področja predstavili pomembne učinke, ki jih nudi ta športna aktivnost.

Najprej je spregovoril Mario Fabretto, master trener Italijanske šole za nordijsko hojo, ki je od prvih začetkov teka s palicami v prejšnjem stoletju, preko smučarskega teka prešel na nordijsko hojo ter poudaril dejstvo, da je hoja primerna za vse vrste rekreativcev. V svojem posegu je tudi obelodanil, da so raziskave prikazale pozitivne učinke na delovanje organov, kot je recimo srce, pa tudi na hrbtenico in zgornji del trupa, saj sprošča mišice

ramenskega obroča in vratu, krepi mišice podlahtnice, prsne in hrbtne mišice.

Nato je dr. Vida Legiša svoj poseg osredotočila - kot strokovnjakinja za zdravo prehrano - na uporabo specifičnih olj, ki pomagajo boljšemu delovanju vseh organov in poudarila pomembnost hoje in gibanja ter temu ustrezne prehrane, saj je to preventiva za boljše počutje in zdrav način življenja.

Sledil je bolj tehnični prikaz opreme in tehnike hoje s palicami, ki ga je podal inštruktor Italijanske šole za nordijsko hojo Gianni Gruden. Zelo praktično je prikazal predvsem nordijske palice, ki se razlikujejo od pohodniških ali palic za smučarski tek. To je tudi ob usteznih telovadnih copatah edini pripomoček, ki ga potrebujemo za izvajanje te telesne aktivnosti.

Poudaril je, da je hoja zelo učinkovita in čeprav se na prvi pogled zdi enostavna oblika vadbe, je treba vsaj za začetek slediti strokovnjaku, ki jih nauči pravilne tehnike nordijske hoje.

In prav pri SK Devin bo jutri stekel tečaj nordijske hoje pod strokovnim vodstvom in obsega tri dvourne lekcije. Potekal bo jutri, 18. In 22. septembra od 17.30 dalje v Ribiškem naselju. Za informacije in vpisnino se lahko vsakodnevno prijavi na info@skdevin.it, ali pa na tel. št. 335 8416657 ali 040 2032151.

Ob koncu večera so tudi predstavili tečaj razgibalne telovadbe za odrasle, ki jo SK Devin nudi od oktobra dalje v telovadnici šole De Marchesetti v Sesljanu in ki jo že vrsto let vodi Katja Škerk. Vaditeljica je predstavila svoj tečaj, kjer je vsaka lekcija razdeljena v štiri sklope, ki vključujejo razgibalne vaje v ritmu prilagojene glasbe in namenjena je vsem tistim, ki si zaradi službenih obveznosti lahko le v večernih urah vzamejo čas za vzdrževanje kondicije telesa.

Štiriinpetdesetletni goriški rekreativni tekač Tomaž Devetak se je z gorskim tekom začel udeleževati potem, ko se je zaradi kronične poškodbe moral odpovedati asfalt-nemu maratonskemu in pol maratonskemu hitremu tempu. »Zardi bolečine v dimljah, ki mi je na ravninskih površinah onemogočila iztegovati dolge korake sem tek presmeril navkreber, kjer se tekač odrija le s krajšimi koraki: kmalu sem opazil, da mi pri tovrstnih gibih bolečina ne ovira in predvsem to, da mi gre zadeva dobro od nog,« razlaga Devetak, član goriškega tekaškega društva Gruppo Marciaotri, ki je – po poldrugem letu pridobivanja gorsko-tekaških izkušenj – na pragu prve lovorike v pokalu Primorskih gorskih tekov za leto 2014. Točkovaletno atletsko tekmovanje, ki ga prireja sekcija za gorske teke pri Atletski zvezi Slovenije v sodelovanju s časopisni hišo Primorske novice in številnimi krajevnimi pokrovitelji, je sestavljeno iz šestnajstih gorskih tekem, ki se v organizaciji posameznih tekaških društev odvijajo na celotnem primorskem teritoriju. »Dosej sem odtekel deset gorskih tekov in sedemkrat stopil na najvišjo stopničko v kategoriji veteranov. V absolutni razporeditvi časov pa sem se kar osemkrat uvrstil v deseterico najboljših. Do novembra, ko se bo tekmovanje zaokrožilo, sta predvidena še dva zahteva teka: Tek na Hlevišu pri Idriji (6 km - 500 n.v.) in Gorski tek na Nanos (7 km - 700 n.v.). Na tem mestu bi se rad zahvali vsem organizatorjem tega športnega dogodka, ki predstavlja iz-

BK Košana prva v Repnu

Razvojno združenje Repentabor je organiziralo ženski balinarski turnir kot zadnji od prireditev v počastitev praznika občine Sežana. Turnir se je odvijal na igrišču v Repnu z gostoljubnostjo domačega KD Kraški dom, saj balinarji in balinarke RZ Repentabor nimajo lastnega balinišča. Na turnirju je sodelovalo sedem ekip iz štirih primorskih občin in ena ekipa iz za-

mejstva, v finalu pa je zmagala ekipa BK Košana pred ekipo KD Kraški dom. Medalje iz kraškega kamna je izdelal domačin Leon Mahnič (prvak Slovenije v kamnoseštvu za 2014), prvim štirim uvrščenim ekipam pa jih je podelil podžupan občine Sežana David Škabar, ob pomoči predsednika krajevne skupnosti Sežana Mitje Ambrožiča. Po nagovorih podžupana Davida Škabarja in predsednice Razvojnega združenja Repentabor Bojane Vidmar, se je nadaljevalo z druženjem ob dobri hrani. (L.V.)

Obvestila

ASD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da bo tudi letos vadba GIMNASTIKE za otroke in mlade (6-18 let) ob sredah v prostorih OŠ Bevk na Opčinah (po nivoju): A) 16.45-18.00, B) 18.00-19.15 ter C) 19.00-20.15. Novost: vadba za odrasle: ZUMBAEROBIK ob ponedeljkih in/ali petkih od 18.00 do 9.00 ter CHEER STARŠI ob petkih od 17.00 do 18.00 v prostorih M.Čuk. Prvo srečanje bo 3. oktobra. za info 347-8535282 ali info@cheerdancemillemium.com

PLAVALNI KLUB BOR organizira tečaj plavanja na Alturi za otroke od 4. leta starosti dalje. Info in vpis na tel. 040-51377 ob delavnikih med 14. in 17. uro.

AŠZ MLADOST organizira brezplačne ure nogometa za dekleta in fante od 5. do 10. leta od 16. do 30. septembra vsak torek in četrtek od 16.30 do 17.30 na nogometnem igrišču v Doberdobi. Za informacije: Ivan (3331922541) ali Stefano (3394674043).

ŠD SOKOL sporoča, da bo jutri, 15. septembra, začelo redno delovanje raznih skupin s sledečimi urniki: Minimotorika (letniki 2009, 2010, 2011) in Motorika (2007, 2008) ob sredah od 16.15 do 17.15 v Nabrežini. Minivolley deklice (2004, 2005, 2006) ob sredah od 17.15 do 18.45 v Nabrežini in ob ponedeljkih od 17.00 do 18.30 v Sesljanu. Odbojka deklice (2002, 2003) ob ponedeljkih od 16.45 do 18.00 in ob sredah od 14.30 do 16.15 v Nabrežini. Minibasket dečki (2005, 2006, 2007) ob torkih in četrtek od 16.15 do 17.15 v Nabrežini. Košarka dečki (2003, 2004) ob ponedeljkih od 18.00 do 19.15 in petkih od 16.00 do 17.15 v Nabrežini in ob sredah od 17.00 do 18.30 v Sesljanu.

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR obvešča, da bo vadba miniodbojke za osnovnošolce od 16. septembra potekala po naslednjem urniku: ob torkih od 18.30 do 20.00 in ob petkih od 17.30 do 19.00. Skupina U12/U13 (nižja srednja šola) pa bo od 15. septembra trenirala ob ponedeljkih, sredah in četrtek od 18.30 do 20.00. Vsi treninzi so na Stadionu 1. maj. Info: 3284377617 (Daniela), 3494782734 (Saša) ali 3497923007 (Tjaša).

ALPINISTIČNI ODESEK SPDT organizira urice plezanja za osnovnošolske otroke. Srečanje s starši v torek, 16. septembra, ob 20.00 pod umetno steno v športnem centru Zarja. Za dodatne informacije kličite na +39 349 874 2101 ali pisite na ao@spdt.org

ALPINISTIČNI ODESEK SPDT organizira v oktobru tečaj plezanja za začetnike, namenjen odraslim. Uvodno srečanje bo v četrtek, 25. septembra, ob 20, pod umetno steno v športnem centru Zarja (Bazovica). T.Dodatne informacije: +39 335 702 3626 ali pisite na ao@spdt.org.

AŠK KRAS sporoča, da so v teku treningi za začetnike namiznega tenisa. Kdor je zainteresiran se lahko prijavi (v telovadnici SKC Zgonik: do danes od 18.00 do 20.00 ure, od jutri, 15. septembra dalje (od ponedeljka do petka) pa od 17.00 do 18.30 ure. OTROŠKA TELOVADBA za otroke vrtcev in osnovne sole se začne v sredo, 17. septembra od 16.30 do 17.30 v Športno kulturnem centru v Zgoniku. Vpis in ostale informacije na prvem srečanju. Telovadbo vodi prof. Martina Milič

ŠD KONTOVEL vabi vse, ki so lani obiskovali tečaj Body mind tehnike in vse nove navdušence, na informativni sestanek, ki bo v torek, 23. septembra 2014, ob 19.00! Dobimo se v Kontovelski telovadnici. Za dodatne informacije: +39 338 4563202 (Katja).

AŠD POLET vabi vse otroke do 8. leta starosti na brezplačen začetniški tečaj hokeja na rolerjih, ki poteka do konca septembra ob torkih in četrtek od 18. do 19. v športni dvorani na Pikelcu. Za morebitne informacije lahko pisete na info@polet.it

ŠPORTNA ŠOLA POLET/KONTOVEL obvešča, da se bo vadba za vse skupine začela jutri, 15. septembra 2014, s sledečimi urniki: MOTORIKA (2009/10) četrtek 17.30 – 18.30 telovadnica na Kontovelu; MIKROBASKET (2007/08) ponedeljek 17.15 – 18.15 in sredo 16.15 – 17.15 telovadnica na Kontovelu; MINIBASKET (2005/06) torek in četrtek 16.15 – 17.30 telovadnica na Rouni pri Bričičkih; U-12 (2003/04) ponedeljek, sredo in petek 16.00 – 17.30 telovadnica na Rouni pri Bričičkih. Informacije na tel. 340/4685153 (Erik Piccini) ali e-mail poletkosarka@libero.it

GLEDALIŠČE

FURLANIJA JULJSKA - KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti
Dvorana Generali

V sredo, 22 oktobra, ob 20.30 / Gian-ni Clementi: »Finis Terrae« / Režija: Antonio Calenda / Ponovitve: od četr-tka, 23 do sobote, 25., ob 20.30 in v snedeljo, 26. oktobra, ob 16.00.

GORICA

Kulturni dom

V petek, 19. septembra, ob 20.3 / Ma-rina Zanetti»a »Quando le donne era-no di sinistra« v izvedbi gledališkega ansambla Terzo teatro Gorizia.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

SNG

Danes, 14. septembra, ob 20.00 / Iztok Mlakar: »Sljehrniki«.

V soboto, 20. septembra, ob 17.00 / Grigor Vitez: »Antonton«.

V nedeljo, 28. septembra ob 17.00 / Neil Simon: »Govorice«.

KOMEN

Kulturni dom

V nedeljo, 21. septembra ob 19.30 / Mar-jan Tomšič: »Češpe na figi«. Komedija. Režija Sergej Verč, pomočnica režis-erja Minu Kjuder. Gledališka skupina KD Brce iz Gabrovice pri Komnu.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

V petek, 26. septembra, ob 19.30 / Thomas Mann: »Čarobna gora« / Ko-producent Slovensko stalno gledališče, Trst / Ponovitve: v soboto, 27. sep-tembra ob 20.00.

V torek, 30. septembra, ob 19.30 / Du-šan Jovanović: »Boris, Milena, Radko«.

Mala drama

V petek, 26. septembra, ob 20.00 / Ernst Toller: »Hinkemann« / Ponovitve: v soboto, 27. septembra, ob 20.00.

MGL

Veliki oder

Jutri, 15. septembra, ob 19.30 / drama / Dominik Smole: »Zlata čevljevka« / Ponovitve: v torek, 16. ob 15.30 in ob 19.30, v sredo, 17. ob 19.30 in v četrt-tek, 25. septembra, ob 19.30.

Mala scena

V sredo, 17. septembra, ob 19.30 / ko-medija / Jera Ivanc: »Prevare«.

V ponedeljek, 22. septembra, ob 20.00 / komedija / George Axelrod: »Sedem let skomin«.

V četrtek, 25. septembra, ob 20.00 / komedija / Moritz Rinke: »Ljubimo in nič ne vemo« / Ponovitve: v petek, 26. septembra, ob 20.00.

Studio MGL

V torek, 23. septembra, ob 16.00 / bral-na uprizoritev / Dominik Smole: »An-tigona«.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

V četrtek, 18. septembra, ob 20.30 / balet / »Tango fatal« / ideja, koreogra-fija Guillermo Berzins / Dirigent: Ma-riano Speranza,

V četrtek, 30. oktobra, ob 21.00 / Kon-certira mednarodna zvezda Noa, ki v spremstvu Gil Dora bo predstavila tržaški publiki svojo zadnjo stvaritev »Love Medicine«.

Dvorana Bartoli

■ Le nuove rotte del Jazz 2014- NRJ

V petek, 3. oktobra, ob 20.30 / SOLAR / Nastopajo: Jose Luis Gutiérrez Iber-jazz Quartet (Španija)

José Luis Gutiérrez: sax in dream per-cussion; Pedro Medina - kitara fla-menco; Marco Niemietz - kontrabbas in Lar Legido - bobni in tolkala.

V soboto, 4. oktobra, ob 20.00 / NEXT GENERATION / Nastop: Mari Kvien Brunvoll(Norveška) / Mari Kvien Brunvoll - glas, vzorčenje, elektronika, tolkala, citre in kalimba. / ob 22.00 / sledi / EYM Trio (Francija) / Elie Dufour - klavir; Yann Phayphet - kontrabas; Marc Michel - bobni.

V nedeljo, 5. oktobra ob 20.30 / JAZZ GUITAR LEGEND / Nastopata: Philip Catherine & Nicola Andrioli Duo (Belgio – Italia) / Philip Catherine - kitara – Ni-cola Andrioli - klavir.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Gallusova dvorana

V nedeljo, 28. septembra, ob 20.00 / koncert / Nastopajo: Perpetuum Jazzi-le: vokal Xtravaganza 2014 / Ponovi-tve: v ponedeljek, 29 in v torek, 30. sep-tembra ob 20.00.

Kino Šiška

V petek, 19. septembra, ob 21.00 / kon-cert / Nastopajo: Moveknowledge-ment / See / + Koala Voice.

V sredo, 1. oktobra, ob 20.30 / koncert / Nastopajo: Billy Martin'S Wicked Knee (Ny), Kar Čes Brass Band (Cerkno).

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in la-pidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgo-dovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična

zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedelj-kih zaprto.

Razstavni prostor IV Pomola: do 21. septembra je na ogled razstava: »An-dy Warhol ...in the City«.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično kon-centracijsko uničevalno taborišče, fo-tografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Konjušnica Miramarskega grada: v okviru 140. obletnici odprtja diplo-matskih odnosov med Italijo in Mehi-ko, bo do 15. septembra je na ogled raz-stava o mehiški sobodni umetnosti.

MILJE

V galeriji občinskega muzeja Ugo Carà je na ogled likovna instalacija Gullierma Giampietra z naslovom La fine del capitalismo (Konec kapitaliz-ma). Razstavo prirejata občinsko od-borništvo za kulturo v Miljah in Sku-pina 78, kustosinja razstave je Maria Campitelli. Giampietrova dela bodo na ogled do 22. septembra s sledečim urnikom: od ponedeljka do petka od 18. do 22. ure, ob sobotah od 10. do 12. in od 18. do 20. ure, ob nedeljah od 10. do 12. ure.

Palača Attems Petzenstein: »Saksida. slikar pravljicar« je naslov razstave, ki je v organizaciji Pokrajinskih muzejev na ogled do 12. oktobra od torka do ne-delje 10.00-17.00.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: od-prto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razsta-va ter sprehod po solinski poti z obi-skom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna raz-

stava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

TIC Štanjel: stalna razstava o življenju in delu arhitekta in urbanista Maksa Fa-bianija.

AJDOVŠČINA«

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumen-ti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija (Vojsko 64, Idrija): do 15. oktobra, od 9.00 do 16.00 je na ogled Partizanska tiskarna Slovenija. Je bila največja in tehnično naj-bolje opremljena partizanska tiskarna na Primorskem. V njej so tiskali Partizan-ski dnevnik, ki je bil edini dnevni časopis v okupirani Evropi, ki ga je tiskalo ka-ko odporniško gibanje. Tiskarna Slove-nija je še danes v celoti ohranjena in kot kulturnozgodovinski spomenik že od leta 1947 odprta za obiskovalce, prav ta-ko še vedno delujejo tiskarski stroji. / Tel: +386 5 37 26 600 / e-mail: tajni-stvo@muzej-idrija-cerkno.si.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od pone-deljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna mu-zejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglav-skem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

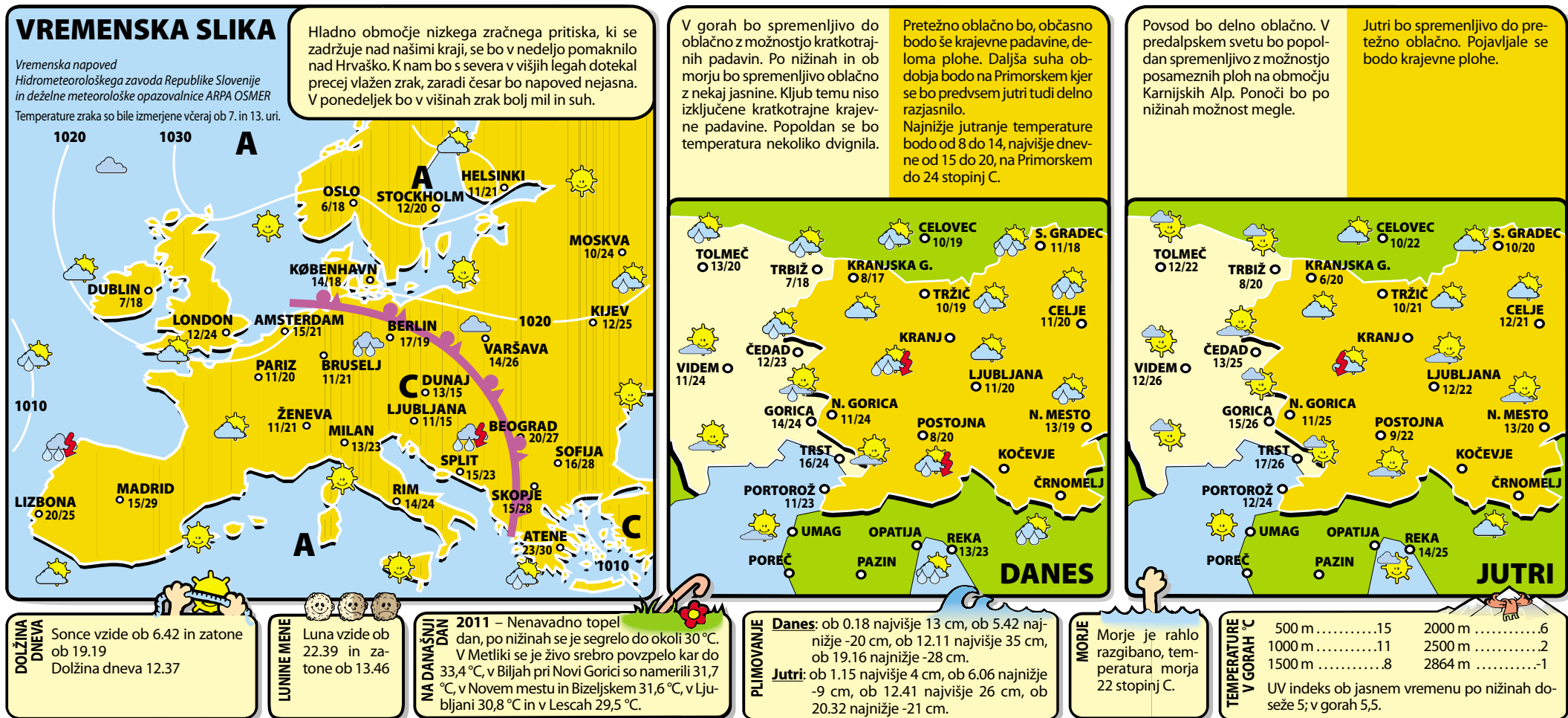
Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Svetovna književnost

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI
NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

	SESTAVIL LAKO	ITALIJANSKI PEVEC IN KANTAVTOR	JUŽNO-AMERIŠKA DRŽAVA	SKANDINAVSKI DROBIŽ	BARVNE PREVLEKE	KRAJ V FRANCJI V DEPART-MAJU LOIRET	RICHARD EGAN	SPODNJI DEL POSODE	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	PRISTANIŠČE V JUŽNI ITALIJI (ORIG.)	ROGER VAILLAND	DELO KNJIŽEVNIKA NA SLIKI (ENA OD PISAV)		IVAN TAVČAR	STRUPENA SPOJINA OGLJIKA IN DUŠIKA	URADNE LISTINE
	KRVOLOČNA ZVER IZ DRUŽINE MAČK								PROSTOR ZA PRODAJO IN KUPOVANJE BLAGA							
	BOSANSKA PEVKA (NEDA)								LETALEC							
	SLOVENSKI BAS KITARIST POLAK						NAŠI V LONDONU TRŽ. OBČIN-SKA SLUŽBA				VOLČIČ MITJA			ARABSKI ŽREBEC		
	IVO ANDRIČ			HRV. NAFTNI KONCERN	ŽAREČ DELEC SNOVI			ITAL. PEVEC (CLAUDIO)								
	NORDIJSKI OČE BOGOV					LIHO ŠTEVILO									MASTNA, V VODI NETOPNA TEKOČINA	DEPARTMA V FRANCJI
	REZULTAT PRI-ZADEVANJA								REZEK GLAS OB STRELI							
	AM. IGRALKA FARROW								FR. MODNI FOTOREPORT.							
					SAMOSTAN SAN GIORGIO	ITALIJANSKI SEMIOLOG					AFRIŠKA ANTILOPA					
							LAURENCE OLIVIER			AMERIŠKI PEVEC GARFUNKEL	JOSIP STRITAR			JERNEJ ROJ		
	REKA V ŠPANIJI			AMERIŠKA PISATELJ (LEWIS)			JUG. NARO-DNA ARMIIA				FR. SLIKAR (CHARLES)			TIP JAPON-SKEGA AVTOMOBILA		
				NAPLAVINA			AQUILEIA PO NAŠE				VRSTA METULJA					
	TUJE ŽENSKO IME				ANTON INGOLIČ				MELODIČNI OKRASEK			PUNT NA POL			EDEN NAJ-BOLJ ZNANIH ANGLEŠKIH KOLIDŽOV	"RDEČI PLANET"
					POSUŠENA KOŽA ZEBUJA			ITAL. PEVKA PAVONE				EGIPČANSKI BOG SONCA				
	POET				KIM NOVAK											
					TALISOVA PIJAČA											
	ITALIJANSKI KIPAR CANOVA				ANDREJ ZAMEJIC			DRUGI RIM-SKI PAPEŽ		LADIJSKA KABINA ZA POVELJNIKA						
					INGE WILLIAM			DOKTOR (KRAJŠE)		..., VI, ONI						
	ČILSKI TENIŠKI IGRALEC (MARCELO)											DISCIPLINSKA KAZEN				
	DALJŠE ČASOVNO OBDOBJE, NE-SKONČNOST				BIBLIJSKI OČAK				IVAN ČAMPA			PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	NEKDANJA AMERIŠKA ČASOPIŠNA AGENCIJA			

SLOVARČEK - ADON = kraj v Franciji • INS = nekdanja ameriška časopisna agencija • MONDINO = francoski modni fotoreporter (Jean - Baptiste) • ORE = skandinavski drobiž • SIL = reka v Španiji • TARN = departma v Franciji

Festival kranjskih klobas pri Clevelandu

CLEVELAND - Letošnji že 11. po vrsti festival kranjskih klobas na farmi SNPJ v Kirtlandu pri Clevelandu v ameriški zvezni državi Ohio je v sredo postregel z nastopi 50 glasbenikov in skupin, okrog 700 prisotnih pa je pohrustalo 1500 kranjskih klobas in 800 kosov potice ter zavitka. Strokovna žirija je za najboljšo kranjsko klobaso v ZDA letos določila izdelke trgovine Raddell iz Colinwooda, trgovina Frank Ažman in sinovi pa je odnesla nagrado občinstva. Obe klobasi sta si s tem prislužili čast, da ju bodo stregli na tridnevem festivalu polke okrog Zahvalnega dne od 27. do 29. novembra v clevelandskem hotelu Marriott. Oba dogodoka organizira Dvorana slavnih in muzej clevelandskega sloga polke.

V ZDA je poginil Zeus - uradno največji pes na svetu

WASHINGTON - V ZDA je poginil največji pes na svetu, Zeus. Nemška doga, ki so jo kot največjega psa na svetu v Guinnessovo knjigo rekordov uradno vpisali leta 2012, je dočakala starost petih let. Zeus je poginil prejšnji teden, njegov lastnik Kevin Doorlag pa je medijem kot razlog navedel starost. Nežni velikan, kot so ga imenovali, bi novembra praznoval šesti rojstni dan. Kosmatinec je bil merjeno do ramen visok več kot meter, kadar se je povzpela na zadnje tace, pa je v višino dosegel več kot dva metra. Tehtal je več kot 70 kilogramov. (STA)

DAN BIODIVERZITETE

Petek, 19. septembra 2014

Dogodek je namenjen šolam in vsem ostalim, ki jih zanima narava.

9.00 - 13.30

Sprejemni center Naravnega rezervata doline Glinščice in gledališče Prešeren - Boljunec 507, Dolina (Trst)

Igre, vodene ekskurzije, projekcije, multimedijske interaktivne stojnice.

16.00 - 18.30

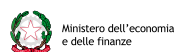
Trst, Avditorij muzeja Revoltella, ulica Armando Diaz 27

Predstavitve novega spletnega portala o mestnem rastlinju v Trstu, nagrajevanje šol, ki so zmagale na mednarodnem natečaju Biodiverzitete v sklopu projekta Siit.

Za rezervacije pišite na naslov: alen.sardoc@sandorligo-dolina.it

www.siit.eu

Progetto finanziato nell'ambito del Programma per la Cooperazione Transfrontaliera Italia-Slovenia 2007-2013, dal Fondo europeo di sviluppo regionale e dai fondi nazionali.
Progetto cofinanziato in okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev.

ENERGETIKA - Avtomobilizem

Di Grassi zmagovalac prve dirke električnih formul

Brazilski dirkač Lucas di Grassi na cilju

ANSA

PEKING - Brazilski dirkač Lucas di Grassi je zmagovalac prve dirke novonastalega tekmovanja formule E v Pekingu, svetovnega prvenstva dirk z električnimi formulami. Brazilc je do zmage prišel po razburljivem razpletu v zadnjem krogu.

V zadnjem ovinku dirke sta namreč trčila do takrat vodilna nekdanji dirkač formule 1 Nemec Nick Heidfeld in sin nekdanjega dirkača Alaina Prosta Nicolas. Prost, ki je vodil večino dirke, je skušal v zadnjem ovinku odbiti napad Heidfelda, kar pa se je končalo s trčenjem in odstopom obeh dirkačev. To je izkoristil 30-letni Brazilc in slavil zmago.

Sin legendarnega Alaina Prosta je po dirki obžaloval izgubljeno prilož-

nost: "Nisem pričakoval takšnega napada s strani Heidfelda v zadnjem krogu. Ukradel mi je zmago."

Bolj prešerne volje je bil zmagovalac dirke, član ekipe Audi Sport: "Ko sem opazil, da sta oba odstopila, so se mi uresničile sanje. Ostal sem sam in sem res zelo vesel, da sem zmagal. Imel sem ogromno sreče, a včasih moraš biti na pravem mestu ob pravem času."

Drugo mesto je osvojil Francoz Frank Montagny iz moštva Andretti, tretji pa je bil Britanec Sam Bird, ki vozi za ekipo Virgin.

Dirka je bila sicer že takoj po startu prekinjena zaradi trčenja Bruna Senne, nečaka legende formule 1 Ayrtona Senne, in še enega nekdanjega dirkača, Japonca Takuma Sata. (STA)